

Біблійне навчання
для дорослих

БОЖИЙ ЗАДУМ ДЛЯ МОГО ЖИТТЯ

Книга вчителя

2008
Київ

Зміст

Частина 1: ВСЕ НА ДОБРЕ

Вступ	5
Урок 1. Божий промисел	7
Урок 2. Безлад у родині	11
Урок 3. Страждання зазнаєте в світі	16
Урок 4. Перемога над спокусою	19
Урок 5. Новий початок	24
Урок 6. Дар смиренності	29
Урок 7. Виконання Божої волі	34
Урок 8. Правдивість каяття	39
Урок 9. Возз'єднання!	44
Урок 10. Родина разом	48
Урок 11. Час розставання	52
Урок 12. Голод змінився достатком	57
Урок 13. Зло обернулося добром	60

Частина 2: ГОСПОДЬ ЧУДЕС

Урок 14. Він – Господь	63
Урок 15. Господь, що має владу	67
Урок 16. Господь обітниць	71
Урок 17. Господь нового початку	76
Урок 18. Господь прощення	81
Урок 19. Господь співчуття	85
Урок 20. Господь слави	90
Урок 21. Господь очищення	95
Урок 22. Господь звільнення	99
Урок 23. Господь життя	104
Урок 24. Господь миру	109
Урок 25. Господь оновлення	114
Урок 26. Мета життя	118

Частина 3: ХАРАКТЕР УЧНІВ ХРИСТА

Урок 27. Петро: вказуємо на Христа	123
Урок 28. Іван: ходіння в любові	127
Урок 29. Варнава: вчимося віддавати	131
Урок 30. Степан: бажання свідчити	136
Урок 31. Павло: проповідь серед свого народу й за межами батьківщини	141
Урок 32. Яків: праведне життя.....	144
Урок 33. Іван Марко: долання перешкод.....	147
Урок 34. Сила: йдемо цілим світом	150
Урок 35. Тимофій: зростаємо у вірі.....	155
Урок 36. Акила і Прискилла: турбота про родину	160
Урок 37. Тихик: виконуючи Божі доручення	164
Урок 38. Юда: протистояння омані	168
Урок 39. Божий задум для мого життя.....	172

Вступ

Сучасний спосіб життя випробовує віру навіть найстійкіших християн. Але ми ніколи не повинні сумніватися в тому, що Бог дає нам досить благодаті, щоб вистояти в будь-яких випробуваннях і труднощах. Християнин може бути спокійний, усвідомлюючи, що все в руках Божих, Господь мудро дбає про все і неухильно здійснює Свій задум. Божої благодаті досить, щоб жити й зберігати віру в наші складні часи. Коли ми спрямовуємо думки до Христа, всі наші прикrostі, смуток і турботи щезають. І в серці не залишається нічого, крім «досконалого миру».

Йосип пережив важкі моменти у своєму житті. Незважаючи на всі випробування й спокуси, він залишився вірний своєму Богові. Завдяки вірності Йосипа, Господь вчинив через нього велике. Перші 13 уроків розглядають Божу дію й задум в житті цього патріарха. Йосип розумів, що тільки Господь може провести його через важкі життєві негаразди. Він був постійний у вірі й не похитнувся, хоча в нього було багато можливостей виконати свій власний план і самому влаштувати своє життя. Але серце Йосипа було повністю віддане Богові, тому він віддав Йому своє життя, щоб виконати Його задум у своєму житті.

Наступних 13 занять присвячені чудесам Ісуса, які Він зробив під час Свого земного служіння. У Євангеліях описано, як мінімум, тридцять шість подібних чудес, але також написано, що Ісус зробив їх більше (Ів. 21:25). Ті, які описані в Євангелії, дані нам для того, щоб показати, що Ісус є Бог. Чудеса Христа – це «візитна картка» Спасителя, Він довів, що є Месією. «Син нічого робити не може Сам від Себе, тільки те, що Він бачить, що робить Отець; бо що робить Він, те так само й Син робить» (Ів. 5:19). Чудеса самі по собі не спасають, але можуть привести людину до віри. Справи, зроблені Христом, розсіюють можливе невір'я й учать нас вірити в Нього, не побоюючись і не сумніваючись у Його здатності завершити розпочате у віруючому діло спасіння (Фил. 1:6).

В останніх 13 уроках ми послухаємо розповіді учнів і послідовників Ісуса Христа й довідаємося, що привернуло їх до Нього. Апостоли навчилися прямувати дорогою Христа. Вони змогли зберегти й передати нам цінні Божі істини. Незва-

жаючи на різницю наших характерів, походження, політичні погляди і рівень культури, ми зможемо легко ввійти до співтовариства учнів Христа. Ісус покликав кількох людей іти вслід за Собою. Його завданням було привернути цих окремих людей іти за Ним, щоб потім інші, бачачи їхнє життя, також приєдналися до проходження за Господом. Через багато століть сучасні християни можуть брати приклад з учнів, як жити християнським життям. Учні Христа не були вченими, правителями, багатими, але їхнє життя є наслідуванням у проходженні за Христом.

Біблія вчить, що ми можемо знайти силу, здатну перетворити нас так, щоб наше життя було прекрасним і щасливим уже в цьому світі, а не тільки на Небесах. Ісус не просто закликає нас жити подібно до Нього, але спершу вкладає в нас насіння Свого життя, даруючи нам можливість і здатність жити Його життям. Змінене життя, вірність, сміливість, здатність утішати й підбадьорювати можуть проявлятися й у нашому житті.

Ваша роль як учителя дуже важлива у житті ваших учнів. Готуючись до проведення уроку, прочитайте запропонований матеріал, щоб ви змогли доступно й зрозуміло викласти вміст. Намагайтеся використовувати свої власні приклади того, як Господь діє у вашому житті. Завдяки вашій вірі ви зможете наблизити інших до розуміння того, що Господь здатний робити неможливе й у їхньому житті.

Багато хто бажає служити Богові, але не може знайти часу, щоб побути наодинці з Богом. Власним прикладом покажіть, наскільки важлива «тиха бесіда із Другом». У Робочих зошитах після кожного уроку є сторінка «Спілкування з Богом» на тиждень. Перед початком кожного уроку знайдіть час, щоб звернути увагу на цю сторінку, запропонуйте учням поділитися тим, що Господь відкривав їм протягом тижня. Свідчення того, що Господь робить у житті людей сьогодні, дуже важливе, воно приверне увагу людей до живого Бога.

Текст: Буття 49:1, 22-26; Псалом 33(34): 7-10

Істина: Бог обертає труднощі нашого життя на добро

Мета: зрозуміти, що Бог контролює все в нашому житті, і радіти Його промислу

Особиста підготовка

Цей урок розглядає життя Йосипа з моменту, коли він перебуває біля постелі вмираючого батька в Єгипті. Якову на цей час 147 років, Йосипові – 56. Яків дає своїм синам передсмертні настанови та благословляє їх. Він у своєму зверненні вказує на Божу всемогутність і керівництво в житті Йосипа. Ще одна частина уроку побудована на Псалмі 33(34), де описана реакція Давида на прояв Божої турботи в його житті. Це слугуватиме зразком для нас, як реагувати на Божий промисел у нашому житті. Життя Йосипа показує, що Бог перетворює навіть труднощі життя на добре.

Перечитайте всю історію про життя Йосипа, щоб бути готовим до проведення уроків. Підготуйте плакат з істиною наступних уроків: «Бог контролює все, що відбувається в моєму житті, щоби здійснилася Його добра воля».

Вступ

Покажіть групі плакат із істиною. Зверніть особливу увагу на те, що будь-які дрібниці або випадковість із людської точки зору не є випадковістю для Бога. Саме Він керує всім, що відбувається в нашому житті, і прекрасно знає, навіть, що і як.

Попросіть групу поділитися ситуаціями з життя, які, як їм здавалося,

сталися випадково. Нагадайте, що в цій серії занять ви будете розглядати історичні події, які сталися в часи патріархів. Повторіть імена чотирьох поколінь патріархів, які згадуються в книзі Буття. Також прочитайте короткі відомості про нихне життя.

Авраам за Божим велінням покинув Ур Халдейський і вирушив до Ханаану, де жив у язичницькому середовищі як людина великої віри. На старість він став батьком обіцяного Богом сина.

Ісак – обіцяний Богом син Авраама. Жив вірою в Ханаані. Був батьком двох синів – Ісава й Якова. Його дружина, Ревека, була обрана під Божим керівництвом.

Яків при сприянні Ревеки заволодів первородством Ісава. Після тривалого вигнання в чужій землі, протягом якого він женився і став батьком 12 синів, Яків повернувся до Ханаану.

Йосип – передостанній син Якова, що був проданий до Єгипту, де пізніше став другою людиною в країні. Біографія Йосипа лежить в основі цих уроків, і його життя буде слугувати нам ілюстрацією того, що таке Божий промисел і як Господь приводить усе до добра.

Робота над темою

Відкрийте Буття 49 і попросіть охочого прочитати вірш 1. Це перед-

смертні слова Якова, батька Йосипа. Незважаючи на свій 147-літній вік, Яків як і раніше має здоровий розум: він називає кожного на ім'я, описує характер і пророкує майбутнє не тільки своїх синів, але і їхніх нащадків. Один за другим сини підходили до батька, щоб почути його слова. Після цієї сумної картини Яків ліг на постіль і помер. Зверніть увагу на те, що у віршах 22-26 Яків описує Божу турботу в житті його улюбленого сина – Йосипа.

Для подальшого обговорення використовуйте запропоновані запитання.

Випадок чи Боже провидіння?

Напишіть на дошці або підготуйте заздалегідь аркуші паперу зі словами «ВИПАДОК», «ВЕЗІННЯ». Попросіть охочих дати власні визначення цих слів.

- Які біблійні поняття протиставлені словам «випадок» і «везіння»?

На підставі Біблії, є Божа доля або задум для людини, але не везіння або випадковість.

- Що означає промисел або провидіння?

Промисел Божий – це Божа рука, що діє в часі. Господь здійснює Свій задум у цьому світі, щоб усе підвести до спасіння світу й піднесення Сина Свого Христа.

- Як можна зіставити Рим. 8:28 і слова «випадок» і «везіння»?

Замість того, щоб надавати нам «випадок» або «везіння», Бог скеровує всі наші обставини, чи то «добрі», чи «погані», таким чином, щоб у кінцевому результаті вчинити Своїм дітям добро й використовувати їх для виконання Своєї волі.

Свідчення (Буття 49: 22-26)

Прочитайте разом текст із книги Буття й обговоріть його, щоб побачити Боже керівництво в житті Йосипа.

- Про що говорив Яків, описуючи Йосипа – «вітка родючая над джерелом, її віття по муру спинається»?

Йосип був узятий від рідного дому й відведений «за мур» – до Єгипту. Але там він був поставлений на високу посаду й став «родючим». Завдяки Божому промислу Йосип зміг забезпечити порятунок від голоду для всієї своєї родини. Незважаючи на те, що брати продали його в рабство зі злих намірів, Бог використовував цю обставину, щоб Йосип став як гілка родючого дерева, що простяглася через стіну, щоб поділитися плодами з людьми віддалених країн.

- Грунтуючись на тому, що ви знаєте про життя Йосипа, що це були за «стріли» і «стрільці» (вірш 23)?

Для того, щоб описати труднощі, пережиті Йосипом, Яків використовує багату мову образів. Спочатку він був проданий у рабство власними братами (Буття 37:26-27), потім неправдиво звинувачений дружиною Потіфара (Буття 39:13-14). Йосип був кинутий у темницю, хоча був невинний (Буття 39:20). Інший бранець обіцяв по звільненні клопотати за нього перед фараоном, але забув його (Буття 40:23). Знову й знову Йосип переживає труднощі й утиски з боку інших, незважаючи на те, що не заслуговує цього.

- Яка була реакція Йосипа на різні труднощі й розчарування, що траплялися в його житті (Буття 49: 24-26)?

Йосип «зостався міцним» у своїй вірі в Бога, незважаючи на всі випро-

бування. Можливо, дехто під тягарем таких випробувань давно б уже впав або похитнувся, але не Йосип. Чи багато він бачив справедливості в житті? Ні. Чи обійшлися з ним жорстоко? Так. Чи страждав він від рук інших людей? Так. І незважаючи на все це, Йосип не винив Бога й не залишав Його. Навпаки, він «зостався міцним», був вірний Богові, незважаючи на труднощі.

Що робити у важких обставинах? (Пс. 33(34):7-10)

Міркуючи про Божий промисел, прочитайте Пс. 33(34):1-10, де описується реакція Давида на події в його власному житті. У Псалмі йдеться про події, описані в 1 Сам. 21:10-22:1, коли Давид, рятуючись від переслідування, шукав сховку у филистимського царя, боячись, що цар Саул уб'є його. Він вдавав божевільного, щоб йому дозволили залишитися. Поясніть, що Давид написав Пс. 33(34), тішачись, що Бог урятував його життя під час небезпеки.

- Що каже Давид про Божу увагу до обставин його життя (вірш 7-8)?

Давид стверджує, що Бог постійно стежить за тим, що відбувається в житті Його дітей, і піклується про них. Більше того, «Ангол Господній табором стає кругом тих, хто боїться його, – і визволює їх». Бог знає все, Бог піклується про всіх і керує кожною частиною життя віруючої людини.

- Як Давид закликає нас реагувати на обставини (вірш 8-9)?

Бог завжди трудиться в нашому житті, тому ми повинні навчитися довіряти Йому й тоді, коли переживаємо лихоліття. Щоб виконати Свою волю в нашому житті, Господь використовує не тільки благословення, але й труднощі.

Застосування

Щоб побачити принцип Божого промислу, провидіння в житті кожного віруючого, роздайте групі копії завдання «Божя турбота про мене». Нехай кожний поміркує про Божу турботу в його житті. Приготуйтеся навести кілька прикладів із власного життя, щоб спонукати групу до роздумів. Через кілька хвилин попросіть охочих поділитися свідченнями про Божу турботу.

Божа турбота про мене

Моє ім'я

Як Бог піклувався про мене в дитинстві

Як Бог подбав про мене замолоду

Як виявлялася Божа турбота в моєму сімейному житті

Як Бог піклувався про моє працевлаштування

Як Божа рука діяла в моєму служінні в Церкві

Як Божа турбота проявлялася в моєму житті за останні кілька місяців

«Господь – то мій Пастир, тому в недостатку не буду...»

(Псалом 22(23):1)

Текст: Буття 37:3-11

Істина: Господь хоче, щоб ми докладали всіх зусиль для збереження миру в родині

Мета: намагайтеся не сіяти зерна заздрості між членами родини

Особиста підготовка

Реальною характеристикою для більшості сучасних сімейств може служити слово «безлад». Але навіть у біблійних родинах були подібні проблеми. Йосип, наприклад, виріс в одній із таких родин. Повчальна історія з Писання про родину Якова буде уроком для сучасних християн. Аналізуючи життя в родині, де виріс Йосип, ви зможете визначити причини сімейних чвар, особливо таких рис, як лихослів'я й заздрісність. На уроці ви розглянете такі проблеми: 1) невміння спілкуватися; 2) виділення «любленців»; 3) суперництво між дітьми.

Зробіть достатню копію завдання «Сімейні питання». Буде добре, якщо ви зможете зробити одну збільшену копію з текстом завдання.

Вступ

Досить згадати практично будь-який класичний літературний твір, як відразу впадає в око значний занепад добрих звичаїв і загальнолюдської моралі. Люди все рідше збираються всією родиною за сніданком і вечерею, багато матерів віддають перевагу роботі поза домом замість турботи про дітей і родинне вогнище. Дитяча слухняність і повага до дорослого стали чимсь досить рідкісним.

Запитайте, як давно ваші учні збирали всю родину разом, наприклад,

для щиросердного спілкування, спільного обіду або щоб зробити спільну фотографію. Звичайно, кожному хочеться мати приємні спогади про те, як добре ви проводили час із усією родиною. Хочеться, щоб люди, які дивляться на фото, бачили, як вам добре разом... Але уявіть, що коли ви робили сімейну фотографію, фотограф для початку зробив фото, як ви готуетесь позувати, і на фотографії вас видно такими, якими ви є в повсякденному житті.

- Якою ви бачите фотографію типової сім'ї вашого регіону? Опишіть її.

Після того, як кілька людей висловлять свою думку, поставте запитання:

- Наскільки ваша родина відрізняється від цього типового портрету?

Проведіть коротке обговорення, а потім попросіть групу уявити, що замість «середньостатистичних» на сьогодні одного-двох дітей перед вами – дванадцять «добрих молодців», стосунки яких можна описати не інакше як «міжусобиця». На сьогоднішньому уроці ми будемо розглядати словесний портрет такої родини, щоб знайти відповідь на питання: «Як ми можемо мати лад у нашій родині?». Нагадайте групі, що ці уроки спрямовані на вивчення життя Йосипа, яке, незважаючи на часті трагічні події, було повернене «на добре».

Робота над темою

Роздайте присутнім копії завдання «Сімейні питання». Поясніть, що обговорювати вголос ви будете тільки ліву частину таблиці, права частина призначена для особистих нотаток.

Невміння спілкуватися

Розділіть групу на дві частини. Дайте кожній по одному з наведених нижче посилань. Завдання кожної групи – проаналізувати наданий текст, визначити, що саме в родині Йосипа відбувалося неправильно, виходячи з даного посилання. Попросіть представника від кожної групи поділитися результатами. Після кожного звіту проведіть коротке обговорення.

Буття 35:22-26. Проблеми в родині Якова сягали корінням його стосунків з Рахілью, Лією і двома служницями. Ще будучи молодим хлопцем, Яків був обманутий Лаваном, коли йому за дружину дали Лію, а не Рахіль, яку він кохав. Лія народжувала синів, водночас у Рахілі не було дітей багато років. У результаті цього росло суперництво між сестрами за право бути «улюбленою» дружиною. Вони ще більше ускладнили ситуацію, давши Якову своїх служниць як наложниць. Таким чином, Яків став батьком дванадцяти синів від чотирьох жінок, і всі вони жили в одному домі. Діти, швидше за все, відчували дух суперництва, і це також впливало на їхнє ставлення один до одного.

Буття 34: 1-2,25-27. Діну, дочку Якова, збезчестив Сихем. Незважаючи на те, що Сихем і його батько шукають вихід зі сформованої ситуації, сини Якова знищують все їхнє поселення. Їхній учинок нищий і злочин-

ний. Реакція Якова також неправильна: він гнівається не через те, що його дочка збезчещена, і не через те, що сини діяли неналежним чином. Він гнівається, бо зруйновані його дружні стосунки із сусідами.

Прочитайте вголос Буття 37:2 і поставте такі запитання:

- Яким чином тут відбивається поділ у родині Якова?

Складається враження, що брати групувалися за своїм походженням, тобто по матері. Зверніть увагу, що Йосип пас худобу із синами Білги та Зілпи, тобто із синами наложниць.

- Яким чином це тертя виклюпулося назовні?

Йосип доносив до батька недобрі звістки про братів. Такі розмови вже точно мали б призвести до проблеми.

- Як, виходячи із цього вірша, виявлялася Божя милість до Якова?

Вірш починається словами «оце оповість про Якова», що нагадує нам про все його попереднє життя (попередній розділ починається словами «а оце нащадки Ісава»). Здається, Бог начебто каже: «Так, я знаю що в цій родині є проблеми, але Я обрав її для того, щоб виявити в ній Свою милість». Йосип був обраний Богом для того, щоб зберегти все потомство Якова.

Попросіть групу записати відповіді на запитання 1 і 2 у завданні «Сімейні питання». Через якийсь час попросіть їх поділитися відповідями на перше запитання. Намагайтеся підвести відповідь до узагальнення: порушення спілкування в родині Якова породили обурення, образу інших стосовно Йосипа. І незважаючи на те, що обурення й образи не мають перебувати у домі віруючого, Бог чу-

десним чином використовував навіть цю ситуацію, щоб зберегти прийдешні покоління.

Виділення «улюбленців»

Прочитайте Буття 37:3-11. Проведіть обговорення, яким чином Яків як батько вирішував сімейні проблеми.

- Що говориться у вірші 3 про те, як Яків проявляв своє ставлення до Йосипа як улюбленця?

Яків «любив Йосипа над усіх синів своїх». Швидше за все тому, що той «був у нього сином старости». Це вразно виявилось, коли він справив Йосипу «квітчасте вбрання». Зазвичай це була довга, майже до п'ят, накидка без рукавів, що у ті часи свідчила про пошану й повагу; вона була «вихідною», на роботу її зазвичай не одягали. Даруючи Йосипові такий одяг, Яків ніби повідомляв привселюдно, що Йосип – людина особлива серед братів.

- Що ще зі вчиненого Яковом (вірш 4-11) підсилювало розбіжності всередині родини? Чи відреагував Яків на наявні проблеми?

Через особливу любов Якова до Йосипа розбрат у родині розпалювався все більше й більше (вірш 4). Ця ненависть виявлялася навіть у розмовах братів із Йосипом. Але ми не знаходимо нічого, що говорило б про те, що Яків хоч якось втручався в ситуацію, що склалася. Вірші 5-8 оповідають, що заздрість братів до Йосипа зросла до того, що «вони збільшили ненависть до нього». При всьому цьому створюється враження, що Яків продовжує ігнорувати ситуацію. І тільки у вірші 10, коли була порушена його власна гордість, Яків «докорив» Йосипу. Здається,

що значно краще було б, якщо б Яків поміркував над тим, що відбувається, й що він як глава родини повинен вжити відповідних заходів стосовно синів.

- Що можна сказати про поведінку самого Йосипа: чи знав він про те, що є улюбленцем (вірш 5-10)?

На жаль, замолоду Йосип не відрізнявся стриманістю. Навіть після того, як він явно побачив реакцію своїх братів на перший сон, він розповідає другий, дуже близький за змістом. Розуміння того, коли потрібно промовчати в сімейних взаєминах, – свідчить про мудрість людини.

Попросіть групу записати відповіді на запитання 3 і 4, а потім поділитися відповідями на 3-є. Зверніть увагу на таке: дитина, батьки якої впевнені, що вона не здатна зробити нічого поганого, часто абсолютно не вміє робити висновків зі своєї поведінки й своїх слів стосовно інших. І проблема не в дитині. Яків не вживав активних виховних заходів, тому проблеми в родині тільки зростали.

Суперництво між членами родини

Прочитайте повторно Буття 37:3-11, щоб дослідити поведінку і ставлення братів до Йосипа. Потім поставте запитання:

- Як би ви охарактеризували слова, які брати сказали про Йосипа (вірш 4)?

Слова братів сповнені ненависті. Обурення настільки заволоділо ними, що вони «не могли говорити з ним спокійно». Швидше за все, їхнє звертання до молодшого брата було в манері сарказму, критики або у вигляді крику. Хоча, будучи дорослими, вони могли досить добре контролювати свої емоції, щоб спілкувати-

ся якщо не позитивно й миролюбно, то хоча б спокійно.

- Яків докорив Йосипу тільки тоді, коли син сина торкнулися його особисто. Як би ви охарактеризували слова Якова у вірші 10?

Якову стало неприємно від того ставлення, що він розвинув у синові. Але замість того, щоб змінити щось у своїх стосунках з дітьми, він просто докорив Йосипові.

Дайте учням час, щоб записати відповіді на запитання 5, 6 і 7.

Потім попросіть їх поділитися відповідями на 5-е запитання. Підбийте короткий підсумок міркуванням, підкреслюючи таке: у родині Якова промовлялося багато слів, але в спілкуванні спостерігалися серйозні вади. Спілкуватися – це дуже важливо для кожної родини, і для цього кожному потрібно вчитися спілкуватися в любові. Зі спілкування, що проводиться на підвищених тонах, у

грубій і непримиренній манері, нічого доброго вийти не може.

Застосування

Поділіться із групою такими міркуваннями. Творець сім'ї подбав про зразок успішної родини. Причому це стосується не тільки взаємин «батьки-діти», але й стосунків між дітьми, а також між чоловіком і дружиною. Взірцем цьому може слугувати Еф. 5:22-6:4. Водночас із тим, як ви будете читати цей уривок углол, попросіть, щоб присутні відзначали у своїх Бібліях, де говориться про стосунки між членами родини, їхні обов'язки і поведінку. Охочі можуть поділитися тим, що вони почерпнули для себе. Підкресліть, що тільки Господь може відновити порушені взаємини й допомогти кожному розвивати навички правильного спілкування, щоб це призвело до миру й спокою в родинях.

Сімейні запитання

Для обговорення на занятті	Для особистого міркування
1. У чому ви бачите Божу милість у житті Йосипа і єврейського народу?	2. Що Бог уже зробив у вашому житті, щоб виконати через вас Свій задум?
3. Яким чином життя Йосипа замолоду може продемонструвати, що трапляється, коли батьки виявляють особливу любов стосовно якоїсь однієї дитини?	4. Чи можете ви себе назвати батьком (матір'ю), «яка все дозволяє» своїм дітям? Чому «так» чи «ні»?
5. Що призвело до конфлікту в родині Якова? Чи можна було щось зробити, щоб уникнути його?	6. Як би ви оцінили вміння спілкуватися у вашій власній родині?
7. Назвіть способи, як ви можете поліпшити спілкування у вашій родині.	

«Бо де заздрість та сварка, там безлад та всяка зла річ!»

(Якова 3:16)

Текст: **Буття 37:13-14,18-19, 23-27; 39:2**

Істина: **у цьому світі зла страждають навіть обрані Богом люди**

Мета: **коли переживаєте страждання, довіртеся справедливому Богові**

Особиста підготовка

Відразу після того, як Бог послав Йосипу сни про те, що настане день, коли він буде правити над усією своєю родиною, обставини складаються для Йосипа якнайгірше. Його життя змінилося назавжди. Зненацька він постраждав від рук власних братів. Ми розглянемо портрет Йосипа, де він зображений слухняним сином, покірним волі свого батька.

Підготуйте історії про віруючих людей, які незаслужено страждали або переживали певні труднощі. Ця тема не з легких для викладання, тому що часто страждання трапляються через гріх інших людей. Підготуйте себе духовно, а якщо ви відчуваєте гіркоту або образу стосовно когось, то моліться, щоб Господь звільнив ваше серце від подібних почуттів.

Вступ

Розкажіть учням кілька підготовлених історій. Зробіть висновок: те, що ми віруючі, не гарантує нам життя без прикросців і страждань. Необхідно просто довірити себе в руки справедливого Бога.

Робота над темою

Проаналізуйте посилання Святого Письма, які згадані нижче, і попросіть групу прочитати тексти вголос.

Жорстокий напад

- Що Яків велів зробити Йосипові? Буття 37:13-14

Брати Йосипа наглядали за вівцями Якова біля Сихема. Яків посилав Йосипа подивитися, чи все в них добре. Для пастухів-кочівників ця подорож була досить буденною.

- Як відреагували брати Йосипа, коли побачили його здалека? Чому, на вашу думку, вони зреагували саме так? Буття 37:18-19

Вони зібралися, щоб змовитися вбити Йосипа. Брати так жорстоко поставилися до Йосипа, що несподівано з'явився, тому, що відчували ненависть до «того сновидця», у чий снах вони стали підвладними йому.

- Що зробили брати стосовно Йосипа? Буття 37:23-28

Вони зняли з його квітчасте вбрання і кинули Йосипа до ями. Коли брати побачили на обрії караван торговців, вони вирішили продати Йосипа в рабство.

- Як брати приховали свій учинок від Якова? Буття 37:31-32

Вони вимазали вбрання Йосипа в крові тварин і віднесли його Якову, вказуючи на те, що Йосип був убитий якимось хижакком.

- Де ж був Бог, коли Йосип зносив такі страждання? Буття 39:2

Господь був із Йосипом. Незважаючи на всі страждання, які дове-

лося зазнати Йосипові, той не відступив від Бога. Пізніше Йосип зрозумів, що всі важкі ситуації були допущені Богом, щоб здійснився Його задум стосовно родини Якова та майбутнього Ізраїльського народу.

Прикrostі й страждання, які Бог допускає в житті конкретної людини, не є доказом того, що Бог недостатньо любить цю людину, або не вдоволений чимсь у його житті, чи не проявляє турботи про Своїх дітей. Господь наближає нас до Себе через різні обставини життя, Він виконує Свою волю через нас.

Страждання і християни

Проведіть на дошці дві вертикальні лінії, розділивши її в такий спосіб на три рівні частини. У верхній частині лівого стовпчика напишіть слово «МИ» (маючи на увазі вашу групу з вивчення Біблії). Поставте запитання:

- Якими, на вашу думку, можуть бути причини того, що християни зазнають страждань?

Запишіть відповіді учнів у лівий стовпчик. Потім у верхній частині середнього стовпчика напишіть «ПЕТРО». Попросіть групу прочитати 1Петр. 4:12-19 і поставте їй запитання:

- Хоча ці слова й були записані через майже дві тисячі років після того, як брати Йосипа так повеліся з ним, чим би вони змогли допомогти юнакові, якби він міг їх прочитати?

Петро звертається до теми страждань в житті християн у своєму Першому посланні. Віруючі, котрим він писав, зазнавали жорстоких переслідувань за свою віру під час правління Римської імперії. На них зводили наклепи, арештовували, били,

ув'язнювали й навіть немилосердно вбивали. Запитайте групу, як би Петро відповів на запитання: «Якими можуть бути причини, чому християни зазнають страждань?» Знайдіть відповіді через дослідження 1 Петр. 4:12-19, підводячи обговорення до таких висновків.

1 Петра 4:12-13: «Вогненне випробування»— звичайна доля нормального життя християнина на землі, а не «чужий випадок». Відтоді, як гріх проник у людство, зло і, як наслідок, страждання стали частиною цього життя. Оскільки віруючі також живуть у гріховному світі, це не обходить і їх. У середньому стовпчику дошки запишіть «*випробування*».

1 Петра 4: 14-15: Деякі страждання – результат нашого особистого гріха. Основний принцип Біблії – за вчиненим гріхом ідуть його наслідки. Це правило діє як у житті віруючих, так і в житті людей, далеких від Бога. Петро не бажав, щоб християни стикалися зі стражданням внаслідок власного гріховного поводження. У середньому стовпчику дошки запишіть «*власні гріхи*».

1 Петра 4: 16-18: Петро також розкриває думку про те, що деякі страждання в житті християнина – результат покори Христу й вірності Йому. Коли християнин повністю присвячений Христу й вірний Йому, він, можливо, буде підданий несправедливому ставленню з боку інших, буде принижений і зазнаватиме переслідувань. У середньому стовпчику дошки запишіть «*праведність*».

1 Петра 4:19: Деякі християни страждають «з Божої волі». У Своєму великому задумі Бог намітив, як обернути страждання «на добре» і

для самого страждальця, й інших. Йосип – яскравий тому приклад; його страждання були «на добре». У середньому стовпчику дошки запишіть «*задум Божий*».

Тепер порівняйте причини страждань, які згадали учні (лівий стовпчик таблиці) із причинами, що наводяться Петром (середній стовпчик). Для цього можете, читаючи причину з лівого стовпчика вголос, попросити групу водночас визначити, яка категорія в середньому стовпчику їй відповідає. Після їхньої відповіді проведіть лінію, що з'єднує причину з лівого стовпчика з відповідною причиною із середнього.

Дайте назву правому стовпчикові «**ЗАСТОСУВАННЯ**». Попросіть групу, проаналізувавши 1 Петр. 4:12-19, визначити, як християни повинні реагувати на зло, коли вони страждають.

1. Випробування в цьому світі не є «чужим випадком». Коли воно приходить, ми, по-перше, не маємо цуратися його (нарікати, позбуватися всіма «правдами й неправдами»), а повинні усвідомлювати, що Бог нічого не допускає просто так. Ми повинні безмовно пережити ситуацію, що склалася. А по-друге, ми повинні пам'ятати, що беремо участь у Христових стражданнях і нас чекає нетлінний вінець. Напроти слова «*випробування*» напишіть «*не цурайтеся*».

2. Вірш 15 ясно каже про те, що у вашому житті не повинно бути гріха. Петро пише: «Ніхто з вас хай не страждає, як душолюб, або злодій, або злочинець, або ворохобник». Далі він попереджає, що суд почнеться «від Божого дому», тобто з ві-

руючих. Тому він закликає нас постійно перевіряти себе й каятися, як тільки ми виявили гріх у своєму житті. У правому стовпчику, навпроти «*власні гріхи*», напишіть «*покаяння*».

3. У вірші 16 Петро радить замість того, щоб горювати або соромитися, коли страждаєте заради Христа, славити Бога й тішитися. У правому стовпчику, напроти слова «*праведність*», напишіть «*тіштесь*».

4. Коли ви страждаєте тому, що це воля Бога, довіртеся своєму Творцеві, Який дав вам життя й має прекрасний задум для вас. Життя Йосипа – чудовий тому приклад: навіть коли він виявився рабом у Єгипті, Господь перебував з ним; хоча Йосип був не в змоззі змінити свої обставини, він міг цілковито покладатися на Бога. І Господь показав, що Він вірний Своєму Слову – як у житті Йосипа, так і в житті будь-якої людини, що любить Його. У правому стовпчику, напроти слів «*задум Божий*», напишіть «*довіритися Богові*».

Застосування

Відведіть час для того, щоб присутні змогли перевірити свої серця й визначити, чи немає в них якої-небудь образи стосовно кого-небудь, хто, можливо, погано вчинив із ними в минулому. Закличте кожного довірити свою ситуацію Богові й попросити Його про милість, а також прийняти існуючі обставини як необхідні в Божому задумі.

Мати мир у своєму серці й навчитися довіряти Богові завжди й у всіх обставинах – це важливий крок у житті християнина.

Текст: Буття 39:2, 7-12,19

Істина: щодня віруюча людина спокушується до гріха

Мета: заздалегідь прийміть рішення не піддаватися гріхові і коритися Господнім заповідям

Особиста підготовка

Кожний християнин повинен знати, як чинити при спокусі, пам'ятати, що піддатися спокусі означає згрішити. Однак зі спокуси можна вийти переможцем. І про все це нам розкажуть події з життя Йосипа. Ми більш детально розглянемо природу спокус і разом складемо план, як необхідно чинити зі спокусою, коли з нею стикаєшся.

Тема про спокусу дуже важлива для християнина. Саме зі спокуси, перевірки характеру й твердості переконань почалося служіння Ісуса Христа. Християнинові досить просто оступитися й зіпсувати свідчення про своє життя, адже сатана, будьте певні, зробить для цього все. Ми повинні пам'ятати, що перемога – тільки в Господі. Прийняття заздалегідь рішення не грішити додасть нам сили віддатися у всемогутні руки Бога, Який зміцнить і підтримає нас під час спокуси.

Зробіть копії завдання «Я приймаю рішення», щоб вистачило для кожного присутнього.

Вступ

Зайшовши в супермаркет, спробуйте знайти головні продукти харчування. Ви зауважите, що відділ, де вони знаходяться, розташований, як правило, якомога далі в магазині. І

це не просто так, а з тим розрахунком, щоб за пачкою масла, хлібом або молоком ви походили магазином повз інші товари. Дорогою до необхідного продукту ви виявите барвисто оформлені вітрини з багатьма яскраво упакованими товарами, і все це буквально кричить: «Купи мене!». Це зроблено для того, щоб ви, прийшовши купити хліба, накупили ще багато того, що вам насправді не потрібно.

Так само й у нашому житті. Ми щодня стикаємося з подібною «рекламою» гріха і спокусами до нього. Ніхто не є винятком, ми постійно чуємо й бачимо «гріх тут, гріх отут». Ми буквально завалені «запрошеннями» згрішити в думках (неправильні стосунки, гріховні думки тощо), емоційно (через гнів, бажання), нашою волею (нерозумні рішення, непоко́ра) і фізично (украсти, зробити аморальний учинок тощо).

Робота над темою

Прочитайте й обговоріть з усією групою Буття 39:1-12, щоб допомогти кожному усвідомити небезпеку спокуси. Потім покажіть, яким способом можна перебороти спокусу.

Для кого спокуса? (Буття 39:1-6)

- **Що саме в описі раба (вірш 2) здається дещо дивним?**

Хоча Йосипа придбали як раба, тобто сімейного слугу (вірш 1), Бог дав йому можливість бути «чоловіком, що мав щастя». Бог благословив Йосипа практичною мудрістю, тобто все, що він робив, було добре.

- Що можна сказати про характер Йосипа, ґрунтуючись на тому, що він мав щастя навіть у рабстві?

Йосип утримався від спокуси стати ледачим. Хоча його робота спочатку, найімовірніше, була брудна й малозначна, Йосип виявив старанність, і Бог благословив його присвячення.

- Коли Потіфар звернув увагу на присвячення Йосипа, як він вчинив?

Через якийсь час він висунув Йосипа на посаду керуючого, «призначив його над домом своїм, і все, що мав, віддав в його руку» (вірш 4-5). Потіфар поставив Йосипа «над домом своїм», тобто над людьми, фінансами й майном усього свого маєтку.

- З якими спокусами Йосип міг тепер зіткнутися?

Разом із просуванням по службі він отримав і увагу. Проте Йосип не піддався спокусі зловживати посадою, яку обіймав. Бог же продовжував благословляти старання Йосипа на його новій керівній посаді (вірш 5).

- Потіфар настільки довіряв Йосипові, що «не знав він при ньому нічого, окрім хліба, що їв» (вірш 6).

Що ви можете сказати про Йосипа, виходячи із цього?

Йосип чудово управляв усіма справами Потіфара. Зростала не тільки його відповідальність, зростав і вплив Йосипа. Ці вірші показують нам, що він не піддався спокусі зловживати своєю владою для власної вигоди.

- Виходячи із цих віршів і знаючи, що Йосип мав зустрітися зі ще біль-

шою спокусою, що ви можете сказати про вже надбаний Йосипом досвід у боротьбі зі спокусами?

На шляху зростання своєї відповідальності Йосип, безсумнівно, мав неабиякі спокуси. Він подолав спокуси зловжити своїм просуванням (вірш 3), становищем (вірш 4), і владою (вірш 5). Кожний із цих кроків у його житті пропонував нові можливості для спокус, але Йосип здобув перемогу над кожною з них.

Нагадайте учням, що кожний з нас може стикатися зі спокусою, і частіше спокуси приходять у часи, коли все, здавалося б, іде добре й спокійно. І спокуси не перестають уникати нас тільки тому, що ми вийшли з юного віку. Проведіть обговорення й підведіть до висновку, що незалежно від того, наскільки ми досвідчені й сильні у вірі, ми досить часто стикаємося зі спокусами.

Природа спокуси (Буття 39:7-12)

- Йосипові було десь близько 25 років, і він був неодружений. Наскільки сильна спокуса його ченала (вірш 7)?

Спокуса приваблива. Йосип був досить дорослим, щоб замислюватися про одруження. І ось якось він помітив, що дружина Потіфара «звела свої очі» на нього; вона звернула увагу на його фізичну привабливість. Це полестило би будь-якій молодій і здоровій людині. Сатана використовував цю жінку для зваблення Йосипа, бо лукавий завжди користується будь-якою доступною слабкістю людини. Цікаво те, що метод, яким дружина Потіфара спробувала спокусити Йосипа, описує спосіб загальне, властиве більшості спокус, не залежно від то-

го, зв'язані вони із перелюбством чи ні.

- Вірш 7 описує зухвалу пропозицію, висловлену Йосипові дружиною Потіфара. Як вам здається, вона запросила Йосипа вчинити перелюб з нею випадково чи довгий час виношувала цей план?

Цей вірш, швидше за все, є завершенням серії певних кроків і тривалого обмірковування. Люди, що вивчають психологію й поведінку людини, переконані, що дружина Потіфара розпочала своє «переслідування» Йосипа з «навідних» слів і двозначних натяків. І ці думки й слова призвели до дій, спрямованих на зваблення (вірш 10). А потім ці спроби спокусити обернулися на відкрити вимогу (вірш 12). Така стратегія практично будь-якої спокуси – повільно затягати й зачаровувати. Спокусник намагається спокусити нас до гріха, повільно зачаровуючи й навіть обіцяючи якісь вигоди.

- Дружина Потіфара «день-у-день говорила Йосипові,..., щоб лягти при ній і бути з нею» (вірш 10). Що ці дії говорять вам про спокусу?

Спокуса наполеглива. Наша боротьба зі спокусами була би набагато легшою, якби спокуса зникла відразу, як тільки ми вчинили їй опір. Але наш ворог не втомлюється намагатися спокусити нас до гріха. Сьогоднішня перемога не гарантує відсутність повторної спокуси вже завтра або через якийсь час.

- Нарешті настав день, коли дружина Потіфара знайшла слушний момент і «скопила вона його за одержу його». Що цей вірш говорить про спокусу?

Спокуса сильна. Кожна спокуса зробити той самий гріх поступово

збільшує тиск, поки вам не залишається нічого іншого, як тікати.

Кожна спокуса приваблива, наполеглива, і сильна. Будь-що обманути, ввести кого-небудь в оману або зробити щось інше, що порушить ваші стосунки з Богом – ворог буде докладати всіх зусиль для того, щоб заманити вас до гріха. «Тому-то, хто думає, ніби стоїть він, нехай стережеться, щоб не впасти» (1 Кор. 10:12).

Дорога до перемоги в спокусі

Поставте учням запитання:

- Як нам устояти в спокусі?

Зверніть їхню увагу на те, що Йосип зберіг тверде переконання залишатися праведним, незважаючи на спокусу з боку дружини Потіфара. Саме з його прикладу ми може взяти практичні кроки до перемоги над будь-якою спокусою.

- Як Йосип переборює спокусу, зваблення з боку дружини Потіфара (вірш 8-9)?

1. Йосип добре пам'ятав, кому він належав. Він сказав дружині Потіфара так: «Нема більшого в цьому домі від мене, і він не стримав від мене нічого, хіба що тебе, бо ти жінка його. Як же я вчиню це велике зло, і згрішу перед Богом?» Йосип пам'ятав, що він належав Потіфару, але його головним правителем був Бог. Напишіть на дошці: «Пам'ятав свого Господа».

Коли ви стикаєтеся зі спокусою, пам'ятайте, Кому ви належите. Ви віддали себе Богові й належите Йому, ви несете перед Ним відповідальність за своє життя. Також пам'ятайте про тих, кому своїм учинком ви принесете біль – наприклад, вашій родині (як ви поясните свій учинок батькам, чоловікові або дру-

жині, дітям) або вашій церкві (як ви поясните свій гріх пасторові або іншим членам церкви). Пам'ятаючи те, хто ви й кому можете зробити боляче, ви зможете здобути перемогу над спокусою.

- Коли дружина Потіфара продовжувала схилити Йосипа до гріха, що він зробив (вірш 10)?

2. Йосип був настільки ж рішучим, щоб не робити гріх, як і дружина Потіфара, коли вирішила спокусити юнака до гріха. У кожному окремому випадку він «не слухав її». Другим рядком напишіть на дошці «Щоразу відмовлятися».

Через Своє Слово Бог нам обіцяє: «Вірний Бог, Який не попустить, щоб ви випробовувалися більше, ніж можете, але при спробі й полегшення дасть, щоб знести могли ви її» (1 Кор. 10:13). Ключ до перемоги над спокусою полягає в довірі Богові, Який дає нам силу встояти й перемогти будь-яку спокусу. Джерело сили віруючої людини – Слово Боже (Мт. 4:4).

- Коли дружина Потіфара явно зажадала, щоб Йосип учинив із нею гріх, що той зробив (вірш 12)?

3. У найбільш напружений момент спокуси Йосип просто втік від спо-

куси. Він, «позоставив свою одягу в її руці, та й утік, і вибіг надвір». Іноді втеча – найкращий метод боротьби зі спокусою. Іноді вам потрібно виявити хоробрість, яку інші називають «боягузством». Третім рядком напишіть на дошці «Тікайте від будь-якої спокуси».

- Йосип виявив рішучість у боротьбі зі спокусою. Але чи можете ви належно підготуватися заздалегідь, ще до того, як настане час спокуси?

4. Ви можете заздалегідь прийняти рішення не піддаватися гріхові та скорятися Господнім заповідям. Навіть більше того, якщо ви знаєте, де ви, можливо, будете спокушуватися, застережіть себе від подібних ситуацій. Запишіть на дошці четвертий рядок «Прийняти рішення заздалегідь».

Практичне застосування

Роздайте копії завдання «Я приймаю рішення» і попросіть учнів визначити, як необхідно чинити в запропонованих ситуаціях. Скажіть, що останній пункт завдання – для їхнього власного варіанту. Дайте можливість усім поділитися один з одним власними рішеннями щодо того, як перемагати спокуси.

Я приймаю рішення

Для того, щоб прийняти рішення, що робити в складних ситуаціях, не чекайте, поки спокуса почне вас долати. Визначте заздалегідь, як необхідно вчинити у випадку спокуси, яка ось-ось виникне.

Якщо товариш запрошує мене посидіти з ним у непристойному закладі, я

Якщо мені схотілося витратити на себе те, що я пообіцяв пожертвувати Богові, я

Якщо приваблива людина протилежної статі запропонує мені близькість, я

Якщо мене роздратували в громадському транспорті, я

Якщо моїй родині не вистачає цього місяця на продукти, а мені потелефонували й повідомили про зустріч однокласників – а це немалі витрати – я

Якщо я працюю вдома почасово «під слово честі» і я не уважно починаю відстежувати проведений за роботою час, я

Якщо

«Зодягніться в повну Божу зброю, щоб могли ви стати проти хитроців диявольських»

(Ефесян 6:11)

Текст: Буття 39:20; 40:2-4, 7-8, 12-14

Істина: коли все у вашому житті йде «не так» Бог просто змінює його напрямок

Мета: у часи важких змін намагайтеся зрозуміти, що є воля Божа для вас

Особиста підготовка

Цей урок розглядає наступний етап життя Йосипа, і ми бачимо, що він знову переживає величезну несправедливість. Дружина Потіфара неправдиво обвинуватила юнака, і через обман він опинився у в'язниці. Але замість того, щоб горювати й нарікати, Йосип продовжував служити людям і довіряти своєму Богові. Він прийняв ті обставини, у яких опинився, як Господній задум у своєму житті.

Несправедливі ситуації виникають у нашому житті досить часто. У такі моменти нам властиво сумніватися, що ці критичні обставини послав нам Бог. Але у Своїй любові Господь веде віруючих до виконання Свого задуму, й іноді важкі обставини необхідні в нашому житті, щоб наблизити нас до Отця Небесного. Перевірте своє серце: чи готові ви йти вслід за Господом навіть у труднощах?

Зробіть копії завдання «Новий початок» для кожного присутнього.

Вступ

У міру приходу учнів на біблійне заняття попросіть кожного сісти на місце, де вони ніколи не сиділи. Коли всі розсядуться, скажіть, що ви попросили їх поміняти своє звичне місце тільки на один день, щоб допо-

могти кожному побачити, що зміни – це не так вже й погано.

Роздайте всім копії завдання «Новий початок» і попросіть виконати його, при цьому кожний повинен працювати самостійно й відповісти на запитання 1-3. Запитання 4 ми поки що не розглядаємо. Виділіть на це завдання кілька хвилин і скажіть, що відповіді ви будете обговорювати трохи пізніше, а тим часом запропонуйте групі таку розповідь.

Сергій і Дмитро працювали на хімічному заводі й разом з деякими іншими робітниками були відправлені на невизначений час у примусову відпустку з мінімальною оплатою. Оскільки тривалість цієї відпустки була невідома, Сергій вирішив знайти на цей час іншу роботу, доки заводське начальство не покличе робітників назад. Дмитро ж вирішив просто почекати, поки його викличуть назад на завод.

Так як Сергій вирішив знайти нову роботу, він став телефонувати на підприємства, де він міг би працювати. Він на своєму заводі мав стаж роботи понад двадцять п'ять років, понад п'ятнадцять років жив у тому самому будинку. Не так легко щось змінювати в сталому житті. У Сергія були всі підстави для нарікання, але замість цього він вирішив прийняти зміни як

можливість змінити життя на краще. Він знайшов нову й більш високооплачувану роботу. Хоча йому й довелося змінити коло людей, з якими він спілкувався, згодом нове спілкування виявилось досить приємним.

Дмитро обрав інший шлях. Він вирішив чекати, поки становище роз'ясниться. Через якийсь час його викликали на завод для роботи на своїй старій посаді, але ситуація на заводі продовжувала залишатися досить непевною й безперспективною. І Дмитро став жалкувати, що не можна повернути назад ті двадцять років, які він присвятив своєму заводу.

Різниця між Сергієм і Дмитром тільки в їхньому світогляді. Один розглядав труднощі як можливість для нового початку. Інший розглядав ту ж проблему як катастрофу всього свого життя.

Іноді Бог змінює ваше життя для того, щоб краще підготувати до майбутнього служіння та праці для Нього. Пам'ятайте: коли Бог щось змінює в житті, ви не повинні жалкувати про щось або тільки думати про минуле, а маєте шукати, у якому напрямку веде вас Божа воля й до чого готує вас Господь.

Робота над темою

Розбийте групу на три підгрупи для пошуку біблійних істин у трьох частинах заняття.

Зміни в житті

Попросіть кожну із підгруп проаналізувати по одному з таких місць Святого Письма, які описують один з періодів життя Йосипа. Попросіть усіх визначити, що трапилось з Йосипом, що він переживав у подібній ситуації.

1. Буття 37:28.

2. Буття 39:19-20.

3. Буття 40:12-14,23.

Після обговорення підведіть висновки учнів до запропонованого нижче.

Буття 37:28: Йосип був проданий у єгипетське рабство власними братами, він не тільки став рабом після того, як був улюбленим сином, йому також довелося жити зі спогадами про те, що його зрадили найближчі йому люди.

Буття 39:19-20: дружина Потіфара підштовхувала Йосипа до здійснення аморального вчинку. А коли він відкинув її пропозицію, вона неправдиво обвинуватила його. І хоча Потіфар багато років спостерігав за Йосипом і знав про його чесність, він кинув Йосипа до в'язниці. Крім того, що Йосипа чекало інше життя у в'язниці, йому також довелося миритися з тим, що він не заслуговував подібного ставлення.

Буття 40:12-14,23: перебуваючи в темниці, Йосип пояснив значення сну чоловікові, що був начальником чашників у фараона. Як і було передвіщено уві сні, ця людина незабаром повернулася до свого служіння у фараона. Йосип просив його: «Згадай про мене перед фараоном», але той забув про прохання юнака. Ще протягом двох років Йосип продовжував перебувати в темниці.

Таким чином, Йосипа зрадила його родина, його роботодавець і його товариш у темниці. Він міг би сповнитися ненависті й жорстокості через всі ці важкі обставини, але замість цього Йосип навчився покладатися на Бога й довіряти Йому. Щоразу, коли Йосипові ставало сутужніше в житті, він не витрачав часу на жаль про минуле, а шукав, у

чому воля Божа і як її виконати. Оце вірець!

Новий початок

Зверніть увагу на те, що Йосип, перебуваючи у в'язниці, знову справив таке враження на свого доглядача, що той довірив йому керування справами в темниці. Потім він знайомиться із двома новими ув'язненими, які були особистими слугами фараона (Буття 40). Попросіть кожну групу досліджувати запропоновані цитати з Біблії (при необхідності досліджуючи контекст) у пошуку доказів того, як Йосип чинив, перебуваючи у в'язниці.

1. Буття 40:4-7.
2. Буття 40:8.
3. Буття 40:13-14.

Після того, як кожна група поділиться результатами своєї роботи, підведіть їхні висновки до пропонованого нижче.

У вас може скластися помилкове враження, що ваша вірність Богові є гарантею того, що ви не будете мати труднощів. Але іноді ви будете проходити через складнощі, і вам потрібно буде повністю довіряти Богові і йти Його шляхом, приймаючи зміни у вашому житті. Все це Бог робить для того, щоб змінювати вас в образ Христа. Так само, як скульптор перетворює величезний шматок каменю в чудовий художній витвір, використовуючи молоток і долото, так і Бог через труднощі змінює нас, щоб ми були подібні до Його Сина. Інструменти, які на перший погляд нас руйнують, просто необхідні, щоб зрізати в нашому житті зайві «шматки каменю» які заважають нам виконувати волю Господа і йти Його шляхом. Зміни в житті Йосипа і його життя у

в'язниці можуть показати нам, як Господь використовує різні обставини життя, щоб підвести людину до виконання Божого задуму й волі.

Буття 40:4-7: замість того щоб просто проводити час у темниці, Йосип «услуговував» іншим (вірш 4). Він настільки добре виконував свої обов'язки в служінні в'язням, що навіть зауважував, коли в когось були «сумні обличчя» (вірш 7). Під час складних життєвих обставин ми повинні шукати нові можливості для служіння й робити це з усією відповідальністю.

Буття 40:8: Йосип не забуває про те, що все належить Богові. Він не втратив свою віру, і це головне в ситуації, коли ваше життя начебто валиться.

Буття 40:13-14: Йосип завжди шукав, що йому робити і як виконувати те, до чого його закликає Господь. Коли в житті щось змінюється, шукайте нові можливості й той напрямок, у якому Господь вас веде.

Попросіть всі три групи проробити ситуацію в житті Йосипа. Нехай вони обговорять, як темниця могла б стати місцем для нового служіння. Після обговорення підведіть їх до таких висновків, використовуючи запитання.

- Можливо, хтось може сказати, що життя Йосипа у в'язниці було даремною тратою часу. Що скажете ви?

Бог стежив за тим, щоб Йосип не був просто кинутий у в'язницю, як сміття. Досвід Йосипа в темниці просто був можливістю трудитися по-іншому. Раніше його робота обмежувалася будинком Потіфара. У в'язниці ж його служіння змінилося – тепер він служив єгипетським злочинцям. Його обставини були іншими, але його служіння – ні. Він був Божим слугою скрізь, куди б Бог його не скеровував.

- Чи можна назвати служіння ув'язненим кращим або гіршим, ніж те служіння, яке Йосип ніс раніше?

Люди у в'язниці вже добре знали, що таке гріх і покарання. Тому Йосипові не потрібно було переконувати їх, що їм потрібний Бог. Тоді як родина Потіфара, можливо, не розуміла своєї духовної бідності, ув'язнені швидше усвідомлювали свою потребу в Богові й охоче приймали допомогу.

Уроки життя

Попросіть охочих поділитися основними думками зі складених ними списків у завданні «Новий початок». Після цього поставте всій групі запитання:

- Які уроки можна взяти з життя Йосипа?

Можливо, ці уроки допоможуть вам пережити непередбачені зміни у вашому житті й навіть знайти користь у них? Дозвольте відповісти декільком із групи, а потім використовуйте такі поради.

1. Вірте, а не панікуйте. Коли трапляється щось непередбачене, багато хто з людей каже собі: «Потрібно щось робити, навіть якщо ця дія здається неправильною». Це рішення духовно дуже небезпечне. Коли вам здається, що обставини змушують вас щось робити, дуже часто найкращим рішенням буде почекати, не вживаючи ніяких заходів. У подібних обставинах довіртеся Богові й не панікуйте.

2. Визнайте, що в Бога є задум. Коли у світлі пережитих вами труднощів вам нелегко побачити, як що-небудь буде на добре, пам'ятайте, що Бог усе контролює. У нього є задум для вашого життя, який Він бажає здійснити. Його головна мета для кожного християнина – зробити його подібним до

образу Христа. Труднощі – необхідний інструмент для досягнення цієї мети.

3. Очікуйте, а не горюйте. Різниця між словами «очікую» і «горюю» дуже велика. Якщо ви роздумуете тільки про себе, то почне проростати гіркота, а це приведе до ще більших неприємностей. Але якщо ви зосередите свій погляд на тому, що Бог веде вас далі, то гіркота відступить. Очікуйте, що Бог буде продовжувати у вас Свою роботу й використає вас у Своєму прекрасному задумі.

4. Використовуйте можливості, які надаються вам. Ваше завдання – вносити світло й добро туди, куди Бог помістив вас на цей момент. Ставтеся до своїх обставин як до можливості послужити іншим. Не жалкуйте про минуле, не заглиблюйтеся в жалість до самого себе. Замість цього шукайте можливості служити там, де ви перебуваєте зараз.

Практичне застосування

Тепер попросіть учнів відповістити на запитання №4 з завдання «Новий початок» яке ви роздали раніше. Попросіть деяких охочих поділитися своїми відповідями.

Напишіть на дошці таку цитату: «Кожний з нас стикається з низкою величезних можливостей, прекрасно замаскованих під проблеми, які неможливо вирішити» (Чарльз Суїндолл). Незаплановані ситуації, важкі обставини життя можуть або шокувати вас, або будуть мотивацією для вашого духовного росту. Це може стати причиною відступу або підштовхне вас до уподібнення Христу. Готуйтеся духовно зараз, щоб побачити надані Богом можливості тоді, коли вам здається, що життя на грані краху.

Новий початок

1. Назвіть три-чотири критичні ситуації (особисті, фінансові, духовні або інші), які ви пережили за минулі два роки.

2. Якою була ваша реакція на них?

3. Які уроки ви взяли з цих труднощів?

4. Який Божий задум ви відкрили для себе після труднощів, записаних вами у питанні №1?

«А Бог усякої благодаті, що покликав вас до вічної слави Своєї в Христі, нехай Сам удосконалив вас, хто трохи потерпів, хай упевнить, зміцнить, угрунтує»

(1 Петра 5:10)

Текст: Буття 41:1-37

Істина: Духовні дари повинні приносити славу Тому, Хто їх дав, а не тому, хто їх отримав

Мета: якщо ви визначили свій дар, приносьте ним славу Богові

Особиста підготовка

Думка про те, що Бог обирає й обдаровує людей для служіння, не обмежена тільки Новим Заповітом. Йосип мав дар тлумачити сни. І незважаючи на те, що його спіткало багато лих і випробувань, він усе-таки навчився використовувати цей дар для слави Божої. У результаті Бог благословив Йосипа й використовував його для здійснення Свого задуму.

Бог кожного обдарував особливим даром для служіння церкві й людям у світі. Дуже важливо, щоб кожний навчився використовувати свій дар з духом лагідності та смиренності. Те, як Йосип пояснив фараону його сни, буде нам за позитивний взірець, як використовувати свої дари для віддання слави Богові.

Приготуйте листівки для завдання «Божі дари» за кількістю учнів. Листівки мають бути на тему подяки.

Вступ

Почніть заняття, поділившись особистим досвідом, як вам довелося чогось очікувати протягом дуже тривалого часу. Ви можете розповісти про тривале стояння в черзі на прийом у державній установі або в магазині, або як довго ви добиралися до потрібного вам місця через «корки» на дорогах тощо.

Запросіть усіх взяти участь в обговоренні, використовуючи такі запитання:

- Що найбільше вам не подобається, коли ви чекаєте своєї черги?

- Що ви робите, якщо вам доводиться довго чекати, наприклад, поки вас приймуть?

- Пригадайте найдовше очікування у вашому житті.

Порівняйте Буття 37:2 і 41:46. Як довго Йосипові довелося очікувати виконання його юнацьких снів?

Робота над темою

Напишіть на дошці назву сьогоднішнього заняття: «Дар смиренності». Йосип – це прекрасний взірець того, як потрібно у смиренності очікувати, поки не настане призначений Богом час.

Починаючи кожну частину уроку, записуйте підзаголовки на дошці та просіть когось читати відповідні вірші з Буття 41.

Смиренний в очікуванні (Буття 41-1а)

- Як довго Йосип очікував звільнення з темниці?

Нарешті, через два довгих роки, Йосипові випала нагода використати свій дар для слави Господа й тим самим здійснити Божий задум стосовно Ізраїля. Пам'ятайте, що весь цей час

Йосип очікував, що хтось поставиться до нього по-дружньому і якщо не допоможе, то хоча б просто замовить про нього слівце (Буття 40:14,23).

- Чому Бог дозволив Йосипові провести два роки в темниці?

У наш час, коли люди поспішають швидко перекусити, надають перевагу швидкорозчинним напоям, швидкісному пересуванню, вивчають способи швидкого читання, готують у мікрохвильовій печі, очікування – це те, на що «аж ніяк не вистачає терпіння». Цілих два роки у в'язниці могли б зробити з Йосипа ображену на всіх людину. Однак Йосип просто очікував Господнього часу. І коли випала нагода, він був готовий прославити Його Ім'я. Господь готував Йосипа до важливої праці.

- Чи дозволяв Бог скластися таким обставинам у вашому житті, коли вам було просто необхідно почекаати? Чи можете ви навести приклад?

Після відповідей підбийте підсумок, що Бог просить, щоб ми розвивали терпіння. Більше того, терпіння – це те, чим повинна володіти кожна присвячена Богові людина.

- Якими можуть бути причини, чому Бог змушує Своїх дітей чекати?

Підведіть групу до таких причин:

1. Час. Біблія неодноразово говорить про важливість вибору часу й використовує вираз «повнота» часу, щоб показати, що для настання визначеної Богом повноти часу повинна статися серія подій (Рим. 11:25; Гал. 4:4; Еф. 1:10). Бог знає, що до того, як щось зможе статися, повинні змінитися певні обставини, і в такий спосіб реалізується Його воля. Богіві, можливо, були необхідні ці два роки очікування Йосипа для того,

щоб розставити певних особистостей на місця і щоб сталися події, які посприяють здійсненню Божественного задуму для Ізраїля. Іноді Бог поміщає нас в такі умови, де нам доводиться чекати не для покарання, а для підготовки.

2. Зрілість. Можливо, для Йосипа також потрібен був час, щоб він духовно зміцнився. Через кілька років Господь показує Йосипові на його дар, яким він може служити, приносячи славу Богові. Йосип навчився слухати Господа й виконувати Його веління, він був готовий брати участь у виконанні Господнього задуму щодо Ізраїльського народу. Його дар став благословенням для інших і для нього. Очікування дозволяє Богові трудитися над нами й розвивати нас, робити подібними до образу Ісуса Христа. Часто ми вважаємо себе вже досить зрілими, щоб самостійно приймати серйозні духовні рішення, тому Богові доводиться казати нам: «Почекай!».

3. Навички. Можливо, ще однією, третьою причиною, чому Богові треба було залишити Йосипа в темниці, була необхідність сформувати в нього навички, що згодяться для служіння. За ці два роки Йосип став ще ретельніший у своїх обов'язках, схожих на роботу адміністратора (Буття 39:21-23). Саме ці якості були йому необхідні для майбутньої його ролі другої людини в Єгипті. Часто Бог ставить нас в такі умови, що нам доводиться чекати, щоб ми набули необхідних для служіння навичок. На жаль, часто ми схильні думати, що підготовлені більше, ніж це є насправді. Тоді Господу для нашого виховання доводиться змушувати нас почекаати.

Смиренний у прославленні Бога (Буття 41:8-10,12,1625)

- Які події поза темницею допомогли звільненню Йосипа з в'язничного дому?

Бог послав фараонові сон, що його дуже стурбував. Він покликав усіх мудреців і ворожбитів Єгипту, але ніхто не зміг пояснити значення цього сну. Потім Бог використовує пам'ять головного чашника фараона. Він раптом згадав, як Йосип пояснив його власний сон два роки тому. І фараон негайно кличе Йосипа, щоб той прийшов і пояснив його сон.

- Як виявилася смиренність Йосипа у тлумаченні сну фараона?

Здатність Йосипа тлумачити сни була унікальною, але він відмовився від будь-якої слави за цю здібність. Він постійно говорив, що джерелом його дару є Бог (вірш 16,25).

- Чи дає Бог сьогодні Своім людям дари для служіння так, як Він дав особливий дар Йосипові?

Новий Заповіт неодноразово говорить про духовні дари, які Бог дає Своім дітям. Дар Йосипа був даний йому Богом, і сьогодні Бог посилає нам ті дари, які необхідні для нашого служіння Йому.

Попросіть присутніх розбитися на підгрупи (або працювати індивідуально, якщо група невелика). Завдання – визначити духовні дари в наш час, виходячи з віршів, де йдеться про духовні дари: Еф. 4:7; 1 Петр. 4:10; 1 Петр. 4:11; 1 Кор. 12:7. Після роботи попросіть кожну групу протягом двох-трьох хвилин зачитати виділені вірші й пояснити, як той чи інший духовний дар можна застосувати сьогодні. Щоб допомог-

ти групі в обговоренні, використовуйте такі пояснення.

Еф. 4:7. Бог дав духовні дари кожному віруючому для його служіння. Духовний дар – це надана Богом можливість служити Богові й іншим християнам так, щоб Христос прославлявся, а віруючі одержували повчання. У Новому Заповіті наводяться три переліки духовних дарів: 1 Кор. 12:4-11, 27-31; Рим. 12:3-8; Еф. 4:11.

1 Петр. 4:10. Кожний, хто отримує дар, повинен використовувати його мудро й найбільш ефективно. Новий Заповіт порівнює це з посадою успішного “доморядника” (керуючого домою) – ці дари мають бути використані в служінні церкви.

1 Петр. 4:11. Розвиваючи духовні дари, ми повинні розуміти, що їхнім джерелом є Бог, а не привертати увагу людей до себе. Якщо інші намагаються хвалити нас за наше служіння, ми повинні обов'язково їм нагадати, що це дар від Бога, як робив Йосип у своїй бесіді з фараоном, коли говорив: «Не я, Бог дасть у відповідь мир фараонові» (Буття 41:16).

1 Кор. 12:7. Слова «на користь» говорять про досягнення загального добра. Хтось може ремствувати, що в нього не той дар або чогось бракує, але ми повинні пам'ятати, що дари – це не іграшки для наших ігор, це інструменти для будівництва, плекання Церкви. Духовні дари не призначені для особистої вигоди, їхнє завдання – наше служіння іншим.

Смиренний у служінні іншим (Буття 41:33-36)

Поясніть, що й у дарі Йосипа, і в духовних дарах людей Нового Заповіту спільним є те, що їх потрібно за-

стосовувати в служінні іншим. Таким чином, головним у духовних дарах має бути виконання Божої праці.

- Що порадив Йосип фараонові у віршах 33-35, щоб допомогти Єгиптові пережити семирічний голод, який, відповідно до фараонового сну, наближався?

Йосип порекомендував

1) поставити чоловіка над усім краєм, який буде наглядати за підготовкою до прийдешніх голодних років; 2) створити систему урядників, які будуть стежити за збором урожаю; 3) ввести «податок» у розмірі однієї п'ятої від зібраного збіжжя і помістити це в сховища.

- Які дари виявив Йосип, даючи такі поради?

Тепер він не тільки пояснив сон фараона, але й виявив мудрість. Цю мудрість він набув під час свого служіння в домі Потіфара й будучи керуючим у темниці. Господь наділив Йосипа і мудрістю, й іншими дарами, щоб він міг трудитися. Йосип використовував свої дари для того, щоб іншим його служіння приносило благословення.

- Яким чином дар Йосипа став благословенням для населення Єгипту?

Його поради давали можливість зберегти життя всьому населенню Єгипту, бо тоді «край не буде знищений голодом» (вірш 36).

- Який урок можна взяти з прикладу смиренності Йосипа?

Коли віруючі використовують дані Богом дари на свій розсуд і для власної вигоди, вони не досягнуть успіху. Однак, якщо вони залишаються відданими Божому задуму, довіряють Йому й віддають Йому всю славу, Господь підніме їх і дасть благословення.

Застосування

Роздайте всім присутнім листівки й завдання «Божі дари». Поясніть, що це завдання включає й домашню роботу. Кожний повинен зосередитися на тому, як застосовувати свій дар для інших, а не для себе. Прочитайте, у чому полягає це завдання й перечитайте зазначені місця Святого Письма. Добре поясніть групі, що саме від них потрібно, а потім попросіть їх закінчити це завдання дома.

Текст: Буття 41:38-45,50-52

Істина: Господь підніме вас, якщо це необхідно для виконання Його задуму

Мета: коли ви отримуєте підвищення на роботі або в служінні, не забувайте, що Бог веде вас, щоб ви виконали Його волю

Особиста підготовка

Багатьом подобаються історії, коли людина, яка перебуває в жакли-вих умовах або на важкій роботі, у результаті певних подій досягає небачених успіхів. Йосипа продали у рабство, коли він був ще підлітком. Він ретельно працював та залишався вірний Богові. Переживши великі негаразди, він, в остаточному підсумку, опинився на другій (після фараона) найвищій урядовій посаді в Єгипті. Однак на цьому випробування Йосипа не закінчуються. Навіть успіх слугує перевіркою його віри.

Більшість людей, незважаючи на те, що часто вони із цим не погоджуються, краще справляються із труднощами, ніж із успіхом. Для цього досить згадати безліч професійних спортсменів, політиків, бізнесменів і навіть релігійних лідерів, які досягли успіху, але згодом втратили свою репутацію та зруйнували кар'єру. І багатство, і успіх виявилися для них занадто важким випробуванням. Йосип не тільки отримав підвищення, але зміг правильно поставитися до відповідальності й повноважень, які йому було надано. Він залишився відданим Богові, Який скеровував його дорогою. Це заняття має нагадати учням, що справжнє просування

щаблями службової драбини виходить від Бога. Біблія стверджує: «Бо не від сходу, і не від заходу, і не від пустині надійде підвищення, але судить Бог: того Він понижує, а того підвищує...» (Пс. 74(75):7-8). Коли людина отримує від Бога «підвищення» тобто просування по службі або багатство, вона ніколи не повинна забувати Творця.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Успіх».

Вступ

Роздайте присутнім копії завдання «Успіх» і попросіть відповісти на запитання. Через кілька хвилин дайте можливість двом-трьом охочим поділитися відповідями.

На дошці напишіть такі сфери занять так, щоб під ними залишилося місце для приміток: політика, спорт, бізнес, релігія. Запитайте, чому так трапляється, що люди, які посідають високе становище в кожній із цих діянок, нерідко падають. Запишіть відповіді учнів. Наприклад, можливо, що хтось зазнав краху в політиці, тому що неправдиво розглядав себе «вище закону». У спорті – тому що вирішив, що йому вже не потрібно тренуватися стільки, скільки спортсменам-початківцям. У бізнесі – то-

му що людина забула про людей, для яких, властиво, працює. У релігії – тому що людина почала пишати-ся й перестала бути повністю відданою Богові, надаючи перевагу служінню самому собі.

Робота над темою

Відкриваючи наступну главу життя Йосипа, ми бачимо, що він несподівано поставлений на вершину сучасного йому суспільства: тепер Йосип багатий, відомий, має майже необмежену владу. Фараон у нагороду за тлумачення Йосипом снів, що турбують його, повністю змінив життя колишнього раба. Насправді ж це Бог зробив так, щоб все обернулося на добре Йосипові й слугувало для слави Господа. Однак тепер Йосип стикається із зовсім іншими складнощами: він повинен так упоратися з наданою йому відповідальністю, щоб це не призвело до духовного краху.

Сходження на саму вершину

- Якою була реакція фараона на пояснення Йосипом його снів (Буття 41:38-39)?

Звернувшись до своїх підлеглих, фараон не скупиться на слова, говорячи: «Чи знайдеться чоловік, як оцей, що Дух Божий у нім?». Потім, уже звертаючись безпосередньо до Йосипа, він продовжує хвалити його подібними словами.

- З якою духовною небезпекою стикається Йосип на цей час?

Коли хтось нас хвалить, у нашому серці може зародитися гордість, і якщо ви не будете контролювати себе, іскра гордості може легко перетворитися на полум'я. Людина, поміщена на посаду, пов'язану із владою,

постійно повинна бути обережною й оберегати себе від гордості.

- Потім, виявляючи свою вдячність і повагу, фараон висуває Йосипа на високу посаду. Які повноваження було надано Йосипові (Буття 41:40-41)?

Йосип був висунутий на другий за значимістю пост у Єгипті. Тільки фараон мав більше повноважень.

- Яка існує небезпека, коли людина раптово отримує посаду з великими повноваженнями, особливо ж після того, як тільки-но була рабом, в'язнем?

Якщо серце людини озлоблене її минулим, то вона, можливо, почне переслідувати тих, хто переслідував її. Зокрема, Йосип міг би почати мстити Потіфару і його дружині, головному чашнику, кожному, хто заподівав йому біль.

- Які ще привілеї отримав Йосип у результаті свого просування по службі (Буття 41:42-45)? Які сучасні пільги можна порівняти з наданими Йосипові привілеями?

Дуже важливим було те, що фараон дав Йосипові свій перстень. Цим він надав Йосипові повноваження приймати важливі рішення, видавати закони, і державні укази, не порадившись із фараоном. Перстень із печаткою був таким же звичним явищем у правлінні того часу, як сьогодні печатка й підпис, які підтверджують закон. Йосип носив найкращі шати (сьогодні таким є ексклюзивний одяг), носив масивний золотий ланцюжок на шиї (знак великих доходів, сьогодні його аналогом є, наприклад, годинники Rolex), їздив на другій за розкішністю колісниці в державі (сьогоднішнім еквівалентом можна вважати другий най-

кращий літак країни). Йому поклонявся простий народ (сьогоднішній еквівалент – зустріч оваціями).

Характер людини, яка обіймає престигну посаду

- До чого б у житті призвели описані вище розкіш і повноваження людини, що далека від Бога?

Привілеї несуть із собою цілий ряд спокус. Оскільки Йосип відповідав тільки перед фараоном, він міг іти на компроміс із моральними та юридичними законами. Але все-таки він боровся із цими спокусами так само, як декількома роками раніше боровся із пропозицією дружини Потіфара. Сучасні віруючі, що обіймають високі посади або мають великі привілеї, повинні приділити особливу увагу підтриманню своєї моральної чистоти. На жаль, часто ми чуємо про те, що хтось таки піддався спокусі. Як правило, подібний компроміс із гріхом призводить до повного краху.

- Що найперше зробив Йосип, коли він вийшов від фараона (Буття 41:46)?

Він «перейшов через увесь єгипетський край», імовірно, для того, щоб визначити план виконання своїх нових обов'язків.

- Зважаючи на те, що під час наближення колісниць, на якій їхав Йосип, населення країни поклонялося йому, яка спокуса могла його спіткати?

Більш духовно слабка людина мала б спокусу стосовно своєї значущості. Людину, яка дозволяє покладеній на неї владі або повазі інших розбестити її характер і призвести до зарозумілості й гордості, спіткає трагедія.

- Як можна охарактеризувати перші сім років правління Йосипа (Буття 41:47)? З якими спокусами йому довелося зіткнутися?

Єгипетський край процвітає. Сім років процвітання економіки країни могли б заспокоїти Йосипа стосовно прийдешніх важких часів.

- Як використовував Йосип сім років процвітання (Буття 41:48-49)? Як це його характеризує?

Йосип ретельно збирав надлишки врожаю й зберігав їх для прийдешніх років голоду. Це доводило, що він ретельно виконував свої обов'язки. Якби він був менш чесною людиною, то, можливо, використовував би надані йому привілеї для власної вигоди. Йосип продовжував виявляти твердість як чоловік Божий і людина, якій можна було довірити важливий пост.

- Як ви думаєте, чи більшість людей, які мають повноваження та знаходяться при владі, може зберігати чесність і твердість так, як їх зберігав Йосип? Чому «так» або чому «ні»?

При владі перебуває чимало добрих людей, які в стані зберегти свою чесність і відданість справедливості. Однак про нечесність високопоставлених чиновників раз у раз оповідають новини дня. Особиста чистота й мораль – саме тут сатана намагається знищити свідчення віруючої людини. Пам'ятайте, що істинна чистота ґрунтується на Господніх заповідях. Рішення, які необхідно приймати щодня, – це зберігати себе в чистоті й не гратися із гріхом.

Віра того, хто перебуває на вершині

- Чим нагородив Бог Йосипа за його вірність (Буття 41:50)?

Людина, що залишилася вірною у багатьох випробуваннях протягом багатьох років, змогла мати добре свідчення й радість у житті, будучи шановною людиною, главою чудової родини й батьком двох синів.

- Що говорить нам про Йосипа ім'я його першого сина (Буття 41:51)?

Він назвав його Манасія, що значить «Бог дав мені забути всі нещастя мої». Йосип визнавав Бога джерелом своїх благословень, які прийшли на зміну труднощам, пережитим у минулому.

- Що говорить нам про Йосипа ім'я його другого сина (Буття 41:52)?

Йосип назвав його Єфрем, що означало «плідність, родючість». Йосип був заступником володаря Єгипту, але через ім'я Єфрема Йосип визнав Того, Хто був сильніший за нього – Бога. Йосип знав, що самотужки він не зміг би домогтися тих дивовижних результатів, яких удалося досягти в житті. Тільки Бог Своєю

владою міг розмножити його «у краї недолі».

Застосування

Попросіть кожного звернути увагу на свою відповідь на запитання №5 у завданні «Успіх». Запитайте, як вивчення характеру й віри Йосипа змінило або зміцнило їхній погляд на значення успіху.

Завершіть заняття, давши групі час для молитовного розмірковування над такими запитаннями:

- Чи можете ви назвати себе успішним після того, як вивчили й розглянули, що таке успіх?

- Чи треба вам щось змінити у ваших планах на наступний тиждень?

- Чи потрібно вам змінити ваші стосунки зі співробітниками?

- Чи необхідно вам відмовитися від якоїсь звички, що обходиться вам занадто дорого?

- Чи не варто вам переглянути свої плани, щоб виділити більше часу на щось найбільш важливе?

Успіх

Будь ласка, напишіть коротенько вашу думку з кожного питання.

1. Що, на вашу думку, являє собою успіх?
2. Як діє успіх на більшість людей?
3. Що найкраще перевіряє характер людини – успіх чи негаразди? Чому?
4. Чи впливав успіх особисто на вас? Якщо так, то як?
5. Чи згодні ви з таким визначенням: «Успіх – це використання наданих можливостей для досягнення Божого задуму». Чому?

«Мудрі славу впадковують, а нерозумні носитимуть сором»

(Приповісті 3:35)

Текст: Буття 42:5-7,14-15; 44:1-2,18,33

Істина: якщо каяття було щирим, це буде виявлятися у вчинках і стосунках з іншими людьми

Мета: покаювшись, ми повинні показати плоди покаяння

Особиста підготовка

Незважаючи на те, що самі християни повинні бути тими людьми, які щиро прощають і завжди прагнуть відновити стосунки з братом або сестрою, що спіткнулися, все ж дуже важливим є питання вияву справжніх плодів каяття. Будучи християнами й керуючись засадами Отця Небесного, ви охоче повинні прагнути до прощення й завжди бути готовими простити. У житті віруючої людини боротьба духу й тіла відбувається дуже часто. Зробити перший крок до примирення вам буде легше чи складніше залежно від того, наскільки близькі ваші взаємини з Господом. Перевірте ваші стосунки з іншими людьми: чи є гіркий осад або якісь образи, які необхідно подолати?

Цей урок – про відновлення взаємин між Йосипом і його братами. З чого починається прощення і як поводитися із кривдником – ці два важливих питання ми будемо намагатися розкрити на цьому уроці.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Каяття».

Вступ

Щоразу, коли якийсь політик або суспільний діяч робить рішучу велелюдну заяву, опозиційні сили вимагають вибачень. Іноді цей процес за-

ходить так далеко, що від людей очікують вибачень тільки тому, що вони могли когось образити або зачепити. У своїй «політкоректності» люди дуже часто приносять вибачення, які насправді далеко не відповідають дійсності.

Іноді думка про те, що вибачення вирішує будь-яке питання, проникає навіть у середовище церкви. Люди починають думати, що нехай навіть вони грішать, але досить просто сказати «прости мене» і це все вирішить.

Роздайте кожному по копії завдання «Каяття» попросіть усіх відповісти на запитання №1. Давши хвилину на виконання цього завдання, продовжіть урок відповідно до плану. Скажіть, що пізніше надасте можливість завершити роботу над іншими завданнями.

Від голоду страждали не тільки жителі Єгипту, але й сусідніх країн. У родині Якова, що проживала в Ханані, запаси продовольства теж вичерпалися. Почувши, що в Єгипті є хліб, Яків посилав десятяох синів купити зерна. Ці обставини створили ситуацію, коли Йосипові довелося вирішувати: простити чи ні братів, що так згрішили.

Робота над темою

Попросіть декількох учнів прочитати біблійний текст цього заняття вго-

лос. Потім, використовуючи запропоновані запитання й завдання «Каяття», проведіть обговорення, щоб визначити, чому ми можемо навчитися з даної біблійної історії.

Нове серце

- Коли родичі Йосипа прийшли до Єгипту для закупівлі зерна, до кого їм довелося звернутися?

За протоколом братів скерували до правителя Єгипту. Таким чином вони опинилися перед Йосипом і виконали пророцтво, яке він бачив уві сні двадцять років тому.

- Йосип упізнав своїх братів, а брати його – ні. Оскільки Йосип був «прем'єр-міністром» Єгипту, які варіанти помсти були йому доступні?

Він міг відмовити братам у їхньому проханні купити їжі й відправити назад ні із чим, на голодну смерть. Він міг розкритися їм і познущатися над ними, як вони колись знущалися з нього та глузували з приводу його снів. Він, імовірно, також мав владу ув'язнити їх у темниці або навіть стратити. Але Йосип не прагнув помститися.

- Коли вони зустрілися вперше, Йосип не сказав їм, хто він, «не дав пізнати себе. І говорив із ними суворо» (Буття 42:7). Чому?

Його подальші дії показують його наміри; він не пам'ятав зла (Буття 41:51), але просто був досить мудрий, щоб не дозволити почуттям і емоціям взяти гору над обережністю. Перед тим, як відновити спілкування зі своїми братами, він захотів довідатися, що в їхньому серці. Він побажав знати, чи залишилися вони такими ж, як були, коли продавали його в рабство, чи змінилися. Доти,

доки він не переконався, що їхнє серце змінилося, питання про відновлення стосунків залишалось для нього відкритим.

Для кращого розуміння мудрості Йосипа зверніть увагу групи на запитання №2 завдання «Каяття». Розділивши учнів на 3 групи, дайте кожній можливість попрацювати над одним із запропонованих місць Святого Письма, щоб визначити істини, які розумів Йосип (хоча слова, які ми читаємо, були записані близько двох тисяч років тому). Коли представник від кожної групи буде робити доповідь, інші зможуть записати відповіді в пропуски.

Викриття совістю (Рим. 2:14-15). У кожної людини, віруючої чи невіруючої, є совість, яка дає їй знати про те, що правильно, а що ні. Своєю совістю людина не тільки судить інших людей, вона отримала її також для того, щоб судити саму себе. Так, те, що совість можна зробити менш чутливою, – це правда, але просте відчуття того, що правильно, а що ні, є в кожній людині. Викриття совістю – це сигнал тривоги, коли щось зроблено не так.

Викриття Святого Духа (Ів. 16:7-11). Одне із завдань Святого Духа – «світові виявити про гріх» (вірш 8). Коли людина чинить гріх, Дух Святий додає до сигналу тривоги совісті розуміння того, що ця проблема не тільки морального плану, але й духовного. Грішник починає усвідомлювати, що за неправильний учинок йому потрібно буде відзвітувати Богові.

Смуток для Бога (2 Кор. 7:10-11). Смуток для Бога – це кінцевий результат роботи совісті, і цей смуток

більший за простий людський смуток. Смуток людський – це простий жаль за тим, що сталося, відчуття мук совісті. Цей смуток може ґрунтуватися на тому, що людина виявилася в незручному становищі через те, що піддалася гріхові, або їй соромно, бо людину застали за здійсненням гріха, або вона шкодує, що доводиться нести наслідки гріха. Смуток же для Бога, це коли людина розуміє, що гріх був зроблений проти Бога. Це коли людина бере на себе повну відповідальність і згодна зазнати покарання. Це рішення ніколи більше не підводить Бога повторенням гріха.

Покаяння за своїм значенням – це радикальна зміна, розворот на 180 градусів у тому, що людина думає про гріх. Воно призводить до повної зміни в житті, у стосунках і вчинках. Покаяння, каяття – це коли людина відвертається від гріха й повертається до Бога. Воно починається від совісті людини й призводить до глибокого духовного переконання. Покаяння тільки тоді правдиве, коли відбувається в смуткові для Бога. Йосип бажав випробувати ставлення й учинки братів, щоб довідатися, чи було в їхньому житті щире покаяння.

Плоди каяття

- Як Йосип перевірів, що на серці в його братів (Буття 42:14-15)?

Йосип знайшов спосіб, як перевірити, чи дійсно в житті братів мало місце каяття: треба було просто довідатися, як вони ставляться до свого молодшого брата. Оскільки його братом як по батькові, так і по матері був тільки Веніямин, ставлення до нього могло продемонструвати

справжнє ставлення старших братів до Йосипа. Одного із братів, Симеона, Йосип залишив у в'язниці, а в той час як інші вирушили на батьківщину. Після цього вони повернулися з Веніямином.

- Коли брати повернулися з Веніямином, як Йосип продовжив своє випробування (Буття 44:1-2)?

Коли брати вже вирушили у зворотну дорогу додому із запасами єгипетського зерна, Йосип повернув їхні гроші й поклав дуже коштовну чашу в мішок Веніямина. Незабаром після того, як вони рушили, Йосип послав слуг наздогнати групу людей, які нібито украли в нього коштовну річ. У результаті виникла загроза, що Веніямина буде ув'язнено. Саме в цей момент братам довелося виявити своє справжнє ставлення до Веніямина. Їм довелося вибирати: чи будуть вони його захищати до останнього, або ж зрадять, як зрадили Йосипа.

Доказ каяття

- Коли виникла загроза, що Веніямин може стати рабом у Єгипті, як відреагував Юда (Буття 44:18,33)?

Юда просив Йосипа дозволити йому залишитися рабом замість Веніямина.

- Що побачив у словах Юди Йосип?

Йосип наочно побачив ту зміну, що сталася в серці брата. Двадцятьма роками раніше Юда підмовив братів продати Йосипа в рабство (Буття 37:26-27), але вже у випадку з Веніямином він виявив себе вірним братом, готовим захищати свого брата до кінця. Юда вирішив, що Веніямин не залишиться в Єгипті, чого б йому це не було варте. Таке ставлення до

брата свідчило, що в його серці відбулися серйозні зміни, Юда став зовсім іншим.

Попросіть учнів відповісти на запитання №3 на їхній сторінці із завданнями. Дайте можливість охочим коротенько поділитися тим, що нового стосовно каяття вони дізналися на цьому занятті.

Застосування

Попросіть учнів зачитати текст із Лк. 17:3-4. Підкресліть те, що Ісус говорить про необхідність прощення в християнському житті. Він закликає нас прощати людину навіть чотириста дев'яносто разів на день. У рабинів була приказка, яка говорила, що людина, що простила побратима

свого три рази – досконала людина. Норма християнина – більша, але справа не в цифрах, вони просто вказують, що християнське прощення набагато перевершує всякі масштаби прощення, відомі людству.

Ми не можемо судити, чи було щирим покаяння кривдника. Звичайно, ми хочемо побачити плоди каяття, але, навіть не бачачи їх, ми повинні прощати. У цьому полягає милосердя, яке виявляє до нас наш Небесний Отець. Незалежно від того, як часто ми не виправдуємо Його очікувань, ми все-таки маємо впевненість у тому, що «Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої» (1 Ів. 1:9).

«Каяття»

1. Напишіть визначення слова «каяття».

2. Чого навчає кожний з таких уривків?

Римлян 2:14-15

Івана 16:7-11

2 Коринтян 7:10-11

3. Оцініть своє визначення слова «каяття». Як би ви вдосконалили своє визначення цього слова після прочитання віршів Святого Письма і їх аналізу?

«Петро приступив тоді та запитався Його: “Господи, – скільки разів брат мій може згрішити проти мене, а я маю прощати йому? Чи до семи раз?” Ісус промовляє до нього: “Не кажу тобі – до семи раз, але аж до сорока і семи раз по семи!»

(Матвія 18:21-22)

Текст: Буття 45:1-15

Істина: віра в Божу турботу додасть сили простити тих, хто вас скривдив

Мета: будьте готові простити своїх кривдників в ім'я Господа

Особиста підготовка

Так само, як Йосип перебував у скрутному стані супроти власної волі, багато з людей стають заручниками нестерпних ситуацій. Буває, що людина, яка пережила яку-небудь образу, може вирішити не проявляти любові, поваги, не служити іншому, поки не «відплатить» кривдникові. Простити – означає звільнитися від стану гіркоти. Цей урок розкриє секрети прощення на прикладі Йосипа й покаже дорогу до відновлення взаємин, коли радість наповнює серця. «Возз'єднання» означає відновлення стосунків через каяття та прощення. Пам'ятайте, що тільки через прощення й особисте очищення Бог зможе використовувати навіть пережиті нами образи й труднощі для досягнення Свого доброго задуму в житті кожного з нас.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Прощення!» щоб кожний присутній зміг взяти участь.

Вступ

Роздайте всім учням завдання «Прощення!» і зверніть особливу увагу на запитання «Що таке прощення?». Дайте визначення цьому слову: «Це дія звільнення іншої людини від яких-небудь зобов'язань стосовно вас, які виникли через її неправильні дії». Щоб показати, на-

скільки тема прощення актуальна, поставте такі запитання для особистого розмірковування. Нікому не потрібно відповідати вголос, але після кожного запитання робіть невелику паузу, щоб усі встигали подумати над поставленим запитанням.

- Чи хтось заподіював вам такий біль або кривдив так, що вам дотепер неприємно про це згадувати?

- Коли ви робите або говорите щось, що нагадує вам про ваших батьків, ви турбуєтеся, що схожі на них?

- Чи траплялося, що вам настільки були неприємні дії колеги або політика, що ви ображалися на нього?

- Чи доводилося вам під тиском обставин, які від вас не залежали, чинити не так, як би ви хотіли?

- Чи заважає вам присутність людини, з якою у вас незгоди, поклонятися Богові в церкві?

Якщо ви відповіли «так» хоча б на деякі з запитань, то це заняття для вас.

Робота над темою

Попросіть когось прочитати історію з Буття 45:1-15 про те, як Йосип простив своїх братів. Проведіть обговорення теми.

Готовність простити **(Буття 45:1-5a)**

- Чому «не міг Йосип здержатися при всіх» (вірш 1)?

Юда тільки-но закінчив говорити слова каяття від імені всіх братів (Буття 44:26-34). Від усвідомлення, що прийшов час прощення, Йосипа долали емоції. Він відсилає від себе всіх, окрім членів родини. Від радості він починає голосно плакати.

- Коли Йосип повідомив своїм братам, хто він, що вони відповіли (вірш 3)? Чому вони відповіли саме так?

Вони були збентежені й нічого не могли сказати у відповідь. Можливо, вони думали, що цей єгипетський начальник вирішив їх ще раз випробувати. Але якщо це так, то їх мало б здивувати, як він міг довідатися про Йосипа. Можливо, вони переживали, що секрет, який вони приховували в таємниці десятиліттями, раптово був розкритий. Також імовірно, що вони боялися помсти з боку Йосипа, що став дуже впливовою людиною.

- Як Йосип виявив прощення на ділі (вірші 4-5)?

Він попросив братів підійти, бо хотів, щоб вони були поруч. Потім він говорить їм: «А тепер не сумуйте, і нехай не буде жалю в ваших очах, що ви продали мене сюди, бо то Бог послав мене перед вами для виживлення». Він простив їх! Коли Йосип простив своїх братів, він простив їхній борг. Для ілюстрації запропонуйте групі уявити, що людина взяла велику позику в банку й зобов'язалася проводити постійні виплати, поки не поверне боргу. Але несподівано банк вирішує простити борг ще до того, як він буде повністю погашений. Саме таким і має бути прощення образи – прощення боргу. Так чинить Йосип зі своїми братами.

Таке прощення не можливо зрозуміти людським розумом. Воно духов-

не за своєю природою. Це прощення можна бачити, коли Ісус Христос прощає наш гріх. Притча про недячного слугу (Мт. 18:23-35) дуже добре ілюструє цей принцип. Отримавши від пана прощення величезного боргу, слуга вимагає повної виплати набагато меншого боргу від свого товариша. Ісус через цю притчу показує нам, що прощення Бога стосовно нас (прощення нашого боргу) має бути основою для нашої постійної готовності прощати інших (простити їхній невеликий борг).

Божа мета досягається навіть через образи (Буття 45:5б-9)

- Яка фраза постійно фігурує у словах Йосипа?

Він говорить: «Бог послав мене» (вірш 5), «послав мене Бог перед вами» (вірш 7), «не ви послали мене сюди, але Бог» (вірш 8), «Бог зробив мене володарем усього Єгипту» (вірш 9).

- Яка якість Бога проявляється в історії з Йосипом?

Божа всемогутність. Бог задумав події в житті Йосипа як мінімум ще в дні Авраама, тобто за чотири покоління до цього (Буття 15:13). Він знав, що якби не сталися надприродні події, родина, через яку має бути народжений Христос, зникла б. Тому для здійснення подібного задуму Бог дозволив Йосипові бути проданим у єгипетське рабство, потрапити в темницю, щоб зустрітися з головним чашником фараона, щоб пояснити сон фараона й у такий спосіб зайняти важливий пост у Єгипті. Кожна подія в житті Йосипа слугувала для нього підготовкою до цього часу. Творець Всесвіту тру-

диться постійно, щоб організувати всі обставини й виконати Свою доброволлю!

- Коли ми зустрічаємося з образами, про що ми повинні міркувати?

Будь-які важкі ситуації також призначені нам на добре. Можливо, ми переживаємо ці труднощі щоб: 1) почали виконувати Божий задум у нашому житті; 2) духовно вирости; 3) краще зрозуміли, що таке Божа благодать і прощення.

Попросіть групу в завданні «Прощення!» записати три тільки що розглянуті причини, чому Бог допускає в нашому житті труднощі та образи з боку інших людей.

Відновлення взаємин – мета прощення (Буття 45:10-15)

- З якого кроку почав Йосип, щоб показати своє прощення на ділі?

Ще залишалося п'ять років голоду, а в Єгипті Йосип зміг би забезпечити родину всім необхідним. Крім забезпечення фізичних потреб, Йосип прагнув до повного відновлення взаємин у родині. Він хотів, щоб уся його родина жила з ним у Єгипті.

- Що у вірші 15 показує на те, що прощення з боку Йосипа вже призвело до відновлення взаємин?

Брати Йосипа вперше заговорили з ним добре. Нарешті, після стількох років зруйнованих взаємин, «говорили брати його з ним».

Застосування

Поставте такі запитання:

- Чи можете ви простити інших так, як простив своїх братів Йосип, щоб відновити порушені взаємини? Які докази справжнього прощення ви можете назвати?

Підведіть відповіді до таких висновків, які можна записати в завданні «Прощення!».

1. Відсутність гніву, обурення й інших негативних емоцій стосовно людини, що скривдила вас.

2. Відсутність бажання до помсти.

3. Здатність мати спілкування з людиною, що скривдила вас.

4. Щира турбота про благо для людини, що образила вас.

Вкажіть на те, що тільки Господь може дати сили простити людину, що завдала вам прикrostі й образи. Протягом наступного тижня нехай учні проаналізують стан свого серця стосовно того, хто заподіює їм біль. Якщо необхідно, шукайте сили в Господа, щоб відновити взаємини з іншою людиною.

Прощення!

Дайте визначення, що таке прощення.

Назвіть три причини, чому Бог дозволяє вам переживати особисті образи.

1.

2.

3.

Назвіть чотири докази справжнього прощення.

1.

2.

3.

4.

«А ви один до одного будьте ласкаві, милостиві, прощаючи один одному, як і Бог через Христа вам простив!»

(Ефесян 4:32)

Текст: Буття 45:17-28; 46:2-7

Істина: правильні взаємини с Богом допомагають налагодженню сімейних стосунків

Мета: покладайтеся на Господа у створенні правильних взаємин у родині

Особиста підготовка

«Те, що відбувається в родинях, відбувається в суспільстві» – ці слова відбивають нинішню реальність. Поняття сім'ї – це задуманий Богом ідеал, але деякі люди бажать зруйнувати справжні сімейні цінності. В наш час, як ніколи, ми маємо потребу в мудрості при створенні родини. Значення родинних цінностей з життя патріархів може стати для нас чудовим прикладом. В молоді роки Йосипа його родина мала неабиякі проблеми. Через багато років він отримує можливість створити власну родину. Після відновлення єдності зі своїми братами Йосип щиро тішиться спілкуванням із батьківською родиною. Спілкування стає таким, яким його задумав Бог.

Ніщо не може замінити значимості родини, як визначеної Богом основи для суспільства. Дім і родина є «коренем», вони дають спокій і відчуття безпеки, постачають знання, необхідні для життя. Із цим не може зрівнятися ніщо.

Принесіть на заняття який-небудь інструмент і грошову купюру, а також будь-яке сімейне фото.

Вступ

Попросіть групу придумати різні продовження прочитаного вами (або

записаного на дошці) речення. У кожному з варіантів також треба визначити істину про взаємини в родині (якщо група не зможе навести приклади, використовуйте варіанти, запропоновані нижче).

«Коли Сергій уперше взяв на руки свого новонародженого сина, його захлиснуло безліч емоцій і думок...».

Думки Сергія: «Він думав про необхідні тепер купи пелюшок, безсонні ночі, кошти і забезпечення майбутньої освіти сина».

Істина про сімейне життя: відповідальність за родину – один із найголовніших обов'язків у житті людини. Вона не повинна обтяжувати, але має посісти належне місце у ваших планах і розподілі часу.

Думки Сергія: «Він подумав про те, як буде гратися зі своїм сином, як вони будуть разом відпочивати, проводячи веселі вечори в сімейному колі».

Істина про сімейне життя: більшість найбільш значимих утіх життя пов'язані з родиною.

Думки Сергія: «Він подумав про майбутню школу, випуск із вищого навчального закладу, весілля, перший робочий день».

Істина про сімейне життя: родина забезпечує людину всім необхідним

для того, щоб вона перетворилася з дитини на дорослу людину.

Думки Сергія: «Він думав, як йому стати кращим батьком для свого сина, ніж був його батько, як навчитися дотримуватися своїх обіцянок краще, ніж дотримувався їх його батько, як уникнути тих помилок у вихованні й спілкуванні, яких допускався його батько».

Істина про сімейне життя: нехтування родиною може залишити глибокі й болючі рани в житті людини.

Закінчивши обговорення, підбийте підсумок: за своїм впливом сімейні взаємини – одні з найміцніших із усіх стосунків, у які вступає людина. Ці взаємини мають потребу в захисті й розвитку протягом усього життя, тому ми повинні докладати зусиль, щоб зберегти добрі стосунки в родині.

Робота над темою

Дістаньте приготовлені вами предмети, запитайте в групи, що це за предмети і яке їхнє призначення. Потім покажіть фотографію й запитайте, що таке родина, і яке її призначення. Кожний предмет, кожна установка, кожний соціальний інститут для чогось призначені. І родина – не виняток. Вкажіть групі на таке.

Недбання про родину. На жаль, багато християн не виділяють достатньо часу на дослідження біблійного призначення родини. Для деяких батьків діти – це своєрідні «трофеї» для демонстрації. Для інших – це можливість заново зануритися у власне дитинство, а для когось – можливість «надолужити» помилки минулого або досягти того, чого так і не досяг. Деякі люди розглядають

своїх чоловіка або дружину як іграшку, створену для їхнього власного задоволення, або слугу, що зобов'язаний виконувати всі бажання й задовольняти всі потреби. Деякі діти сприймають своїх батьків як джерело постійного доходу й анітрохи більше. Однак для родини Бог установив певні завдання.

Родина в давнину. Бог розкриває Свою мету стосовно родини через багато історій з періоду патріархів. Протягом цього часу родина відігравала головну роль у соціальній, політичній, економічній і духовній сферах. Із часу патріархів суспільство змінилося у всіх стосунках, але Боже значення родини не змінилося. Вона й сьогодні є основою будь-якого суспільства.

Основні завдання родини. Коли Бог створив людину, Він визначив два основні завдання, завдяки яким існує суспільство. По-перше, шлюб припускає особливу форму спілкування між чоловіком і дружиною (Буття 2:18). По-друге, шлюбний союз сприяє народженню дітей для того, щоб населити землю (Буття 1:28). Але бути батьками – це не тільки «біологія», це також і духовна робота. Батькові й матері довірена величезна відповідальність навчати й наставляти дітей у праведності (Ів. 22:6). Якщо батьки чинять так, вони підготовляють дітей до майбутнього життя й передають їм живу віру.

Обговоріть тему за допомогою запитань.

Пріоритет родини

- Коли фараон почув, що Йосип зустрівся зі своїми братами, які з його дій показують на те, що він розуміє,

наскільки важливе сімейне життя (Буття 45:17-18)?

Фараон дає вказівки Йосипові, щоб той послав братів назад до обіцяного краю, аби вони привели Якова й усю свою рідню. Коли вони повернулися, фараон дає їм найкращу землю в Єгипті для їхнього поселення. Фараон хотів, щоб вони, як одна родина, могли бути разом.

- Яке місце посідала родина в житті Якова (Буття 45:25-28)?

Коли брати Йосипа прибули до Ханаану і сказали Якову про його сина, «ожив дух Якова». Він вирішив приєднатися до Йосипа в Єгипті. Відновити єдність у родині було набагато важливіше, ніж турбуватися про складності зміни місця проживання.

- Як Бог підтвердив правильність рішення Якова про переїзд всієї сім'ї до Єгипту (Буття 46:2-4)?

Господь особливим чином – у нічному видінні – завірив Якова, що необхідно перевезти всю родину.

- Родина Якова в'їхала до Єгипту (Буття 46:6-7). Як Йосип зустрічає свою родину (Буття 46:29)?

Коли його родина наближалася до Єгипту, Йосип відклав усю роботу й вирушив назустріч батькові й усьому його караванові. Після двадцяти трьох років розлуки зустріч усіх родичів таки відбулася! Єдність у родині було відновлено.

- Яким чином сьогодні люди можуть продемонструвати цінність родини?

Турботи про матеріальний добробут сім'ї недостатньо; важливо також проводити час зі членами родини, жити їхніми радощами й турботами. У сімейному житті ніщо не може замінити спілкування.

Радощі сімейного життя

Попросіть одного з охочих зачитати Пс. 126(127), а іншого – Пс. 127(128). Поставте запитання:

- Виходячи із прочитаного, що є благословенням сімейного життя?

У відповіді можуть увійти як благословення, згадані в псалмах, так і взяті з особистого досвіду. Складіть список цих благословень на дошці, при цьому не забудьте включити таке:

- не залежна від зовнішніх умов любов;
- віра й духовне зростання;
- можливість для наставлення й виховання;
- стабільність і безпека;
- час спілкування;
- відчуття, що ти потрібен;
- спадок.

Застосування

Завдання батьків – донести істинну про Христа своїм дітям, навчаючи їх біблійних принципів у любові, будучи для них взірцем правильних стосунків із Христом, надаючи їм можливість послужити іншим у церкві й у суспільстві, а також прищеплюючи їм любов до людей і прагнення приводити їх до Христа. Прочитайте 1 Петр. 3:8-12. Використовуйте для обговорення запитання, наведені нижче.

- Що необхідно, щоб відновити порушені взаємини в родині (вірш 8-9)?

- Що ви одержите після відновлення родини (вірш 9)?

- Що вас очікує, якщо ви не бажаєте примирення (вірш 12)?

Як віруюча людина ви можете принести прохання й потреби родини в молитві до Господа. Запропонуйте

присутнім скласти список, за які життєво важливі потреби членів родини вони моляться. Нехай вони запишуть молитовні потреби й дату наприкінці уроку в Робочих зошитах. Моліться

за це наступного тижня щодня. Попросіть Бога зміцнити сімейні взаємини, захистити єдність родини, і щоб у взаєминах членів родини була здійснена Його добра воля.

Текст: Буття 49:33-50:14

Істина: віруючі сумують, коли помирають їхні близькі, але їх утішає віра, що ця розлука – не навечно

Мета: повернення до звичайного життя й виконання своїх обов'язків є свідченням вашої надії у Христі

Особиста підготовка

Часто, коли людина стикається зі смертю близької людини, вона виявляється зовсім не готовою до цього ні емоційно, ні психологічно. Цей урок – про реакцію Йосипа на смерть свого батька. Християни засмучуються й плачуть, коли вмирає близька їм людина, але цей сум не такий вже й безнадійний. Незважаючи на те, що реакція на смерть – це справа особиста, ми все-таки можемо почерпнути з Біблії певні принципи. Якщо ви знаєте когось, хто недавно пережив втрату близької людини, виділіть для нього свій час. Своєю щирою турботою ви підтримуєте людину в її смутку й зміцните її надію. У такий спосіб ви також зможете довідатися, через що проходить людина після смерті близьких їй людей. Цей урок дає практичні поради, як реагувати на смерть. Нехай ваша відкритість у цьому питанні додасть упевненості іншим не боятися смерті, але покладати всю свою надію на Господа Христа.

Вступ

Розкажіть групі таку історію.

Сергій і Кирило зупинили машину біля дому свого друга, але пригнічені та засмучені не наважувалися навіть вийти з неї. Їхній друг Мишко помер.

Йому було всього тридцять два роки, але він не здолав ускладнень після серйозної хвороби. Сергій і Кирило розуміли, що повинні увійти в будинок і бути на похороні, але просто не могли себе змусити зробити це. Коли брат Віталій, пастор церкви, підходив до дому Михайла, він побачив Сергія й Кирила в машині й зрозумів їхній стан. Він звернувся до них зі словами: «Як ви, у вас усе в порядку?». «Ми не знаємо, що нам робити! – відповів Сергій. – Жоден з нас ще не ховав ні своїх рідних, ні друзів... Що ми повинні відчувати? Я знаю, що християнин має бути сильним, але смерть Михайла просто вибила нас із колії. Це дуже страшно...».

Запитайте групу, що, на їхню думку, має сказати пастор Сергієві й Кирилові в цій ситуації. Підбийте підсумок сказаного такими поясненнями:

- у таких обставинах абсолютно нормальною реакцією є почуття скорботи й болю втрати;

- Сергій і Кирило для подолання цієї скорботи повинні шукати сили в Бога;

- підтримкою їм можуть стати подібні почуття інших людей, які переживають цю втрату; крім того, вони самі можуть бути підтримкою для тих людей, кому зараз дуже важко;

- незважаючи на те, що на цей момент ні Сергій, ні Кирило цього не розуміють, Бог зцілить їхнє скорботне серце.

Робота над темою

Вивчаючи тему смерті й реакції на неї, прочитайте й обговоріть зазначені місця Писання.

Підготовка до власної смерті **(Буття 48:21-49:1)**

У цих віршах ми знаходимо те, як Яків готується до своєї смерті, і це має слугувати для нас взірцем. Чекаючи смерті, він кличе синів до своєї постелі, щоб благословити їх і пророкувати про них (Буття 49:1). Кожний із синів став біля постелі батька й слухав його останні слова. Коли ж Яків закінчив говорити, він «втягнув свої ноги до ліжка, та й спочив. І він прилучився до своєї рідні» (Буття 49:33). Він умер в оточенні своїх синів, своїх родичів. Оскільки смерть Якова настанала природним шляхом, він мав можливість попроситися з кожним зі своїх родичів. Але така можливість надається не кожному, тому варто зробити деякі приготування вже тепер.

Підготуйтеся духовно. Перший і найважливіший крок у підготовці до смерті – отримання впевненості в спасінні через віру в Ісуса Христа. Ваші постійні стосунки з Христом дадуть надію на те, що смерть – це не кінець вашого життя. В 2 Посланні до Тимофія Павло розглядав смерть, що неухильно насувається, як жертву Богові: «Бо я вже за жертву стаю, і час відходу мого вже настав. Я змагався добрим змагом, свій біг закінчив, віру зберіг. Наостанку мені при-

значається вінок праведности, якого мені того дня дасть Господь, Суддя праведний; і не тільки мені, але й усім, хто прихід Його полюбив» (2 Тим. 4:6-8). Для нього смерть – як позбавлення якоря для корабля, що прагне в плавання! «Час відходу мого вже настав», – пише він. Це подібне до завершення тривалого виснажливого марафону – «свій біг закінчив». Він підбиває підсумок свого життя – «віру зберіг». І жадає того, що чекає його попереду – «мені призначається вінок праведности». Оце підготовка! Адже тільки в Христі Ісусі смерть може бути такою щасливою!

Підготуйтеся фізично. Перед смертю ви повинні вирішити деякі матеріальні питання. Це включає складання заповіту, планування й підготовку до поховання. Багато з людей відкладають ці питання доти, доки не стає занадто пізно. Чим краще ви підготуєтеся, тим менше проблем і труднощів буде у ваших рідних і близьких у всіх цих питаннях.

Готуйтеся щодня. Головне – коріться Богові й виконуйте Його Слово щодня. Живіть щодня так, щоб, якщо доведеться вмерти, ви ні за чим не жалкували. Виконайте всі свої обіцянки. Спілкуйтеся з людьми. Використовуйте кожну можливість для того, щоб поділитися словом про Христа з навколишніми.

Реакція на смерть людини **(Буття 50:1-13)**

Реакція Йосипа на смерть Якова може навчити нас, як ми повинні реагувати на смерть близької людини. Будь-якій людині така подія неминуче принесе біль і страждання. І все-таки різні люди переносять сму-

ток по-різному, і зовнішні прояви цієї скорботи можуть відрізнятись. Але можна знайти деякі принципи, які залишаються незмінними.

Скорбота – це природний вираз болю (Буття 50:1-3). Павло писав: «Не хочу ж я, браття, щоб не віддали ви про покійних, щоб ви не сумували, як і інші, що надії не мають» (1 Сол. 4:13). Емоції мають право на існування й нічого забороненого в них немає. Але наша скорбота має бути не такою, як у людей, що надії не мають. Наша надія й вічне життя – Христос! Бог створив людину як духовне, фізичне, інтелектуальне й емоційне створіння. Ми повинні пам'ятати, що емоції не мають керувати нашими діями й рішеннями, хоча вони є дуже важливою й навіть необхідною частиною сутності кожної людини. Коли вмирає близька нам людина, емоційно ми переживаємо сильне потрясіння. Процес скорботи для людини необхідний, щоб ми більше поклонилися на нашого Господа й на надію в Ньому.

Дозвольте емоціям вийти назовні. Під час скорботи людина може переживати почуття провини за гнівні слова, колись сказані близькій людині, шкодувати про те, що не виявила до неї свою любов і повагу, згадувати свою останню зустріч, розмову або якісь моменти з життя, що особливо запам'яталися... Все це цілком здорові, нормальні почуття, з яких складається скорбота. Коли у вас виникають подібні емоції, не бійтеся, що це побачать навколишні, не переживайте, що вони про вас подумають. Розкажіть про це Богові, поділіться з Ним своїми пе-

реживаннями й почуттями, просіть Його допомогти, простити, дати сил... Псалмоспівець часто виливав своє серце Богові й говорив як про позитивні думки й переживання, так і про негативні. Якщо ви щиро поділитесь з Богом своїми переживаннями й звернетесь до любові Ісуса, Господь відновить вас.

Життя триває (Буття 50:14)

Похорони Якова стали причиною спогадів про минуле й поштовхом для віри у майбутньому. Якова поховали в Ханаані, у печері, що вже три покоління слугувала місцем для поховання. Подорож із землі Гошен до Ханаану зайняла чимало часу. Те, що Йосип пройшов цю дорогу для поховання батька в Ханаані, було виконанням даної ним Якову обіцянки. Зробивши все, як належить, Йосип вернувся до Єгипту і приступив до виконання своїх обов'язків.

Йосип знав, що подальше його життя має тривати настільки «нормально» наскільки це можливо. Повернення до свого повсякденного життя – це дуже важлива частина в емоційному зціленні людини, що втратила когось із близьких.

Зберегти мету життя. Всі богобоязливі люди Старого Заповіту після того, як ховали своїх близьких, поверталися до нормального життя. Наприклад, цар Давид, коли вмирала його дитина, тиждень постився й плакав, а після її смерті повернувся до звичайного життя, говорячи: «А тепер, померло воно. Нащо то я б постив? Чи зможу ще повернути його? Я піду до нього, а воно не вернеться до мене...» (2 Сам. 12:23). Ці ж слова можна застосувати до

смерті не тільки дитини, але й батька або матері, супутника життя або близького друга, бабусі або дідуся. Ви не будете відчувати безнадійності втрати, якщо є віруючою людиною й зберігаєте біблійну перспективу щодо смерті. Бог може й хоче дати вам внутрішній мир, спокій і радість – вам потрібно тільки дозволити Йому зробити це. Після смерті свого чоловіка одна вдова сказала так: «Я знаю, що повинна сказати Богові «нехай буде воля Твоя», але це дуже важко!» Але коли твоє серце зосереджене на Ісусі Христі і Його Слові, навіть такі «важкі» емоції будуть зцілені. Ніколи не випускайте з поля зору те, що Бог обіцяв життя після смерті.

Прийміть смерть близької вам людини як частину земного життя. Минулі покоління стикалися зі смертю набагато частіше. Вони сприймали смерть і готувалися до неї так само, як і до інших подій повсякденного життя. Сучасне суспільство усунуло смерть і думки про неї від розуму людей. Людина не замислюється над тим, що смерть розкриє, який вибір людина зробила у своєму житті щодо вічності.

Сприймайте смерть як перехід у вічність. Перехід від смертного до безсмертного неминучий. Душа залишає тіло й відходить до свого Творця. Для інших ця зміна відбувається при підхопленні Церкви. Але яким чином вона б не сталася, життя християнина на землі закінчиться так, як про це написано в одному чудесному місці Святого Письма: «А Богові дяка, що Він Господом нашим Ісусом Христом перемогу нам дав» (1 Кор. 15:57).

Застосування

Скорботу й біль втрати легше винести завдяки діям і словам друзів і членів сім'ї. Кожна людина, яка любить Бога, повинна вміти знаходити спосіб розрадити скорботного. Як ви можете втішити людину в скорботі, полегшити її страждання й допомогти продовжити життя?

Моліться за людину в скорботі. Молитва завжди буде корисною. Зазвичай люди настільки поглинені скорботою, що їм важко молитися, тому ваша молитва за них буде доброю підмогою. Моліться за те, щоб люди, які пережили втрату, змогли відчути Божу присутність і любов, підтримку й мудрість. Моліться, щоб Він полегшив їхню горі й утішив.

Будьте поруч. Найбільшою розрадою, яку ви можете надати людям у скорботі, будуть навіть не ваші слова, а просто ваша присутність із ними, хто втратив близьку людину. Можливо, ви соромитеся йти до тих, хто пережив страшний трагедію, тому що навіть не знаєте, що сказати, або боїтеся сказати щось не так. Уникати відвідування скорботних – неправильно. Навіть якщо ви не знаєте, що сказати для їхньої віти, розрадою для них буде слугувати вже те, що ви настільки поглинені цією проблемою, що прийшли до них.

Висловіть ваші співчуття в любові. Люди, що переживають скорботу, не мають потреби в складних і довгих міркуваннях про Боже призначення і Його мету. Їм потрібно заспокоїтися. Все інше йде після цього. Замість того, щоб розкривати їм значення Рим. 8:28, цього разу обмежтеся 1 Петр. 5:7 і скажіть: «Бог тебе любить, і я теж люблю тебе». У цей

важкий час родичі більше мають потребу в тій людині, яка може їх вислухати, ніж у тому, хто може їм щось розповісти. Люди роблять помилки частіше, коли говорять скорботним більше, ніж потрібно, ніж коли говорять дуже мало.

Подбайте про практичні потреби. Найбільш недоцільний вираз, який можна в цей час сказати скорботному, це «якщо я можу хоч чимсь допомогти, ви тільки скажіть». Зазвичай вони не знають, що потрібно й навіщо. Але навіть якщо вони знають, вони не в тому стані, що можуть вам це сказати. Тому просто допоможіть їм із такими простими й практични-

ми речами, як прибирання дому, турбота про дітей, приготування їжі, купівля продуктів і т.п. Якщо ви не є близькою людиною, але все-таки бажаєте допомогти, запитайте когось із друзів скорботного, що потрібно зробити. І пам'ятайте – справи завжди промовляють краще за слова.

Не кваптеся. Процес скорботи, спричинений смертю близької людини, може зайняти й довгий період часу. Оскільки людину переповняють емоції, пов'язані із втратою, її мислення затуманене, тому в подібних обставинах не квапте скорботних із серйозними рішеннями. Будьте поруч і моліться за їхнє відновлення.

Текст: Буття 47:5-6,11-13,23-25

Істина: Бог дбає про все необхідне для життя Своїх дітей

Мета: дякуйте Богові за тих, через кого Він задовольняє ваші потреби

Особиста підготовка

Незважаючи на те, що видимих джерел усього необхідного для родини Ізраїля в Єгипті було багато – фараон, Йосип, комори з зерном, найкраща земля тощо – за всім цим все-таки стояв Бог. Саме Він був справжнім джерелом усіх благословень. Важливо пам'ятати, що головну подяку ми повинні висловлювати Богові. Він піклується про все необхідне для кожної сфери життя, і в цьому Він дуже щедрий і милостивий. Можливо, у вашому житті є щось, що Господь вам дає, але при цьому ви навіть не замислюєтеся, що це також милість Господа. Протягом цього тижня згадайте всі «дрібниці» за які варто подякувати Господу.

Для цього заняття вам знадобляться заздалегідь приготовлені аркуші паперу й ручки для кожного присутнього. Розкладіть папір до приходу учнів.

Вступ

У міру приходу учнів просіть їх скласти на виданому кожному з них аркушеві паперу перелік того, за що вони можуть дякувати Богові – чим більше, тим краще. Після цього нехай кожен назве одне із записаних в його список благословень, а ви запишіть це на дошку. Коли кожен присутній назве по одному благословенню, зробіть ще

одне коло. Після цього зверніть увагу присутніх на те, скільки ще особистих благословень з їхнього списку залишилося неназваними.

Сьогоднішнє заняття присвячене часу подяки в житті Йосипа і його родини. Пам'ятайте, що вся родина приїхала до Єгипту тоді, коли голод посилювався. І все-таки й ізраїльтянам, і єгиптянам було за що залишатися вдячними.

Робота над темою

Наданий достаток (Буття 47:5-6, 11-12).

- Яків і його родина мали в Єгипті все необхідне, хоча навколо лютував голод. Які видимі джерела згадуються в цих віршах?

Ізраїль жив у «найліпшій місці цього краю... у країні Гошен» (Буття 47:6). Вони насолоджувалися «у найкращій місці цієї землі у країні Рамесес» (Буття 47:11). Земля Гошен, швидше за все, перебувала в добре зрошуваному й багатому на родючі землі усті ріки Ніл. Дітям Ізраїля жилося добре тому, що вони мали можливість збирати врожай і пасти овець навіть тоді, коли навколо бушував голод. Сьогоднішнє суспільство дуже сильно відійшло від роботи на землі, і багато хто вже забув: переважну більшість із того, що ми купуємо в магазинах або на ринку, дає земля. Ми повинні дякувати Бого-

ві за родючі ґрунти краю, у якому Він нас оселив і з яких Він нас годує.

- Знайдіть в 6 вірші другий спосіб, за допомогою якого найчастіше Бог забезпечує нас усім необхідним.

Фараон запропонував братам Йосипа роботу – «коли знаєш, і між ними є здатні люди, то зроби їх зверхниками моєї череди» (Буття 47:6). Робота – це найпоширеніший спосіб Божої турботи про потреби Своїх дітей. Необхідність у роботі не з'явилася після гріхопадіння, Бог помістив Адама та Єву в раї для праці. «І взяв Господь Бог людину, і в еденському раї вмістив був її, щоб порала його та його доглядала» (Буття 2:15). З моменту гріхопадіння збільшилася кількість необхідної роботи. Новий Заповіт говорить про такий біблійний принцип: «Як хто працювати не хоче, нехай той не їсть!» (2 Сол. 3:10). Ми повинні розуміти, що для того, щоб подбати про наші потреби, Бог посилає нам роботу, сили й здібності її робити, дає здоров'я, щоб ми могли трудитися. Бог – наше джерело, а робота – один із способів, які Він використовує для нашого благословення.

- У 12 вірші згадується ще один принцип Божої турботи. Про що йде мова?

«І постачав Йосип хліб для батька свого й братів своїх, та для всього дому свого батька відповідно до числа дітей» (Буття 47:12). Третім джерелом нашого добробуту є члени нашої родини. Йосип подбав про те, щоб його родина одержала найкращу землю в Єгипті – край Гошен. Більше того, він забезпечував родину їжею й усім необхідним для життя. Турбота Йосипа про свою родину гідна похвали. Таким чином, з Буття 47:5-12 ми можемо дізнатися джере-

ла благословення в житті Ізраїля – земля, робота й члени родини.

Турбота під час голоду
(Буття 47:13; 23-24)

- На той час, як діти Ізраїля мали хліб і все необхідне (вірш 12), що відбувалося в інших краях навколо них?

«А хліба не було в усім тім краї, бо голод став дуже тяжкий» (Буття 47:13). Вірші 13-24 описують нам, наскільки сильним був голод, і розповідають, як Бог подбав про виживання людей.

- Що зробив Йосип, щоб Єгипет зміг перенести голод (вірш 23-24)?

Йосип, користуючись даною фараоном владою, збирав урожаї семи років достатку, щоб у населення Єгипту було чим харчуватися протягом семи років голоду. Вірші 14-25 описують, як Йосип скористався даною йому владою й управляв тим, що було йому довірене. Коли в людей були гроші, він продавав їм зерно за срібло (вірш 14). Коли гроші закінчилися, він став продавати зерно за худобу (вірш 15-17). Коли закінчилася худоба, Йосип став продавати зерно за землі (вірш 18-21). Коли ж і після цього людям була потрібна допомога держави, він забезпечував людей зерном в обмін на 20% від урожаю, що вирощувався на полях, які й так належали фараонові, але все-таки люди могли залишати собі 80% урожаю (вірш 23-24).

- Який важливий принцип можна вивести з того, що Йосип зберігав зерно в часи врожаю?

Його дії вчать нас, яке важливе планування. «Мурашки, – не сильний народ, та поживу свою заготовлюють літом» (Пр. 30:25). Інакше кажучи, мурахи влітку готують собі їжу, яка їм необхідна на зиму. Ми також можемо

відкладати кошти, коли в нас достаток, щоб мати додаткові джерела для себе й навколишніх у важкі часи, але, звичайно, покладатися при цьому повністю на Бога, а не на відкладені кошти. Марнотратне й легковажне життя не принесе благословення.

- Який важливий принцип можна вивести з того, що Йосип давав насіння населенню Єгипту?

Він не покладав на державу необхідність постійної турботи про людей і щоденне їхнє харчування за рахунок державної скарбниці. Замість цього він як представник держави надав людям можливість кожному подбати про власний добробут.

Подяка за все (Буття 47:25)

- Коли Йосип погодився дати людям хліб в обмін на землі, якою була їхня реакція?

Вони дякували Йосипові за те, що він урятував їхнє життя. Ніхто не міг їм допомогти, і тільки Йосип був до них прихильний.

- Подяка єгиптян за дії Йосипа може служити для нас взірцем. Як ми повинні реагувати на Божу турботу про нас?

Народ Єгипту був виснажений, він був не в змозі давати прибуток. Вся надія єгиптян була винятково на Йосипа. І коли він дав їм можливість працювати й отримувати прибуток, вони були вдячні. Так само і ми повинні розуміти, що джерелом усього, що ми маємо, є Господь Бог. Ми повинні бути вдячні Йому за все, що Він дає нам у житті. Незважаючи на те, що збором урожаю й заготівлею продуктів на час голоду займався Йосип, саме Бог послав фараонові сни про роки прийдешнього достатку й голоду, що буде за ними. Якби Бог не дав

Йосипові дар тлумачення снів, що дозволило фараонові усвідомити важливість посланих Богом сновидінь, Єгипет не пережив би цього голоду. Отже, можна з упевненістю стверджувати, що джерелом благословення для Ізраїля і Єгипту під час голоду був Бог. Він є головним джерелом благословення у нашому житті.

- Бог послав Йосипа до Єгипту заздалегідь для того, щоб зберегти Ізраїля. Яку істину про Божу турботу про Своїх дітей ми можемо дізнатися з цього?

Родина Якова є прообразом істинних шанувальників Бога, бо саме із цієї родини в наш світ прийшов Ісус Христос. Таким чином, Божою любов'ю і турботою про родину Якова була відображенням Його турботи про Своїх улюблених дітей. Ісус говорив: «Отже, не журіться, кажучи: Що ми будемо їсти, чи: Що будемо пити, або: У що ми зодягнемось? Бож усього того погани шукають; але знає Отець ваш Небесний, що всього того вам потрібно. Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його, – а все це вам додасться» (Мт. 6:31-33).

Застосування

Попросіть усіх відкрити 1 Сол. 5:18 і прочитати цей вірш уголос усім разом. Зверніть увагу на те, що Біблія закликає нас складати подяку не тільки тоді, коли все йде добре, а й «за все». Нагадайте також, що сьогоднішній урок навчає нас, що незалежно від того, чи є в нас надлишок, чи, навпаки, ми переживаємо голод, Бог знає, як зберегти нас і подбати про нас.

Завершіть заняття молитвою подяки й надайте можливість усім бажаючим помолитися за те, за що вони особисто вдячні Господу.

Текст: Буття 50:15-21,24-26

Істина: Бог має владу обернути зло, яке замислили люди, на добро

Мета: майте спокій і надію від того, що Бог піклується про вас

Особиста підготовка

У старості Йосип перебував в оточенні своєї родини. Виконання Божих велень у його житті принесло йому радість. Оглядаючись на своє життя, він бачив у ньому Божу турботу й любов. Сьогоднішній урок розгляне період життя Йосипа з моменту смерті Якова. Бог керує всім, що відбувається у вашому житті, для виконання Своєї доброї волі. Господь обертає навіть складні ситуації на благословення.

Нехай цей урок дасть спокій і надію тим, хто разом з вами вивчав життя Йосипа. Різні ситуації в житті можуть розчаровувати вас, але віра в Божу милість вас зміцнить.

Вступ

Попросіть, щоб присутні закінчили таке твердження: «Успіх визначається не тим, як добре ти почав, а...». Почувши всі варіанти учнів, допишіть твердження: «Успіх визначається не тим, як добре ти почав, а тим, як добре закінчив». Попросіть учнів згадати відомі їм події, які підтверджують цю істину. Потім продовжуйте заняття, поділившись таким.

Особлива риса переможців – чи то людини, чи команди – вони закінчують краще за всіх. Це можна застосувати й до християн. На жаль, трапляється так, що віруючі частіше закінчують свою дорогу далеко не найкращим

чином. Перебуваючи на цій землі, деяку кількість років вони ревно ходять із Богом, але потім відпадають, відходять і щезають зі служіння.

Йосип закінчив добре. Все своє життя він був прекрасним, гідним взірцем, який нам варто наслідувати. Все його життя було постійним духовним зростанням. Проходячи безліч складних обставин, Йосип завжди намагався зберегти стосунки з Богом. Ще замолоду, будучи рабом, а потім і в'язнем, він не дозволив гріху порушити його взаємини з Богом. Пізніше, коли Йосипові випала нагода помститися за заподіяні братами страждання, він простив їх. І навіть у зрілі роки Йосип показав себе духовно міцною людиною. Джерелом його сили була тверда впевненість у тому, що Бог подбає про все.

Робота над темою

Сьогодні ми розглядаємо період життя Йосипа із часу смерті його батька до смерті його самого. Йосип мав можливість насолоджуватися спілкуванням зі своїм батьком у Єгипті протягом 17 років. І, проте, у віці 147 років Яків умер (Буття 47:28). Сини перевезли його тіло до Ханаану і поховали (Буття 50:1-13). Після цього вони повернулися до Єгипту до своїх повсякденних обов'язків. Саме тепер брати Йосипа

прийшли до нього поговорити про те, що не давало їм спокою.

Розуміння Божої турботи змінює нас (Буття 50:15-20)

- Чого боялися брати Йосипа після смерті Якова? (вірш 15)

Вони боялися Йосипа так само, як і сімнадцять років тому, коли він їм відкрився. Їхньою реакцією був страх, тому що в їхньому розумінні тільки присутність батька не давала Йосипові можливості помститися їм за всі заподіяні страждання. Тепер же, як вони думали, ніщо не перешкодить йому зробити це.

- Якою була реакція Йосипа на слова його братів? (вірші 17-20)

Коли Йосип почув про те, що його брати все ще побоюються його, він заплакав. Він давно простив і йому було боляче бачити, що вони цього не розуміють. Тоді він показав їм, як бачить усі обставини, що склалися раніше: «Ви задумували були на мене зло, та Бог задумав те на добре». Можна явно бачити, що через 39 років із часу, як він був проданий у рабство, Йосип розумів, що означає Божя турбота і як вона діє в житті кожного віруючого.

- Яке визначення ви б дали слову «турбота»? (вірш 20)

Це означає, що Бог має владу й силу керувати обставинами так, щоби було на добре все те, що задумують і роблять люди, навіть коли ці справи злі. Це дає нам упевненість у тому, що стосовно життя Своїх дітей Бог має та здійснює наявний у Нього задум, який сильніший за вплив будь-якої людини чи держави. Божий задум обов'язково здійсниться. Бог управляє всім, що відбувається в

нашому житті та скеровує це для здійснення Своєї доброї волі.

- Як упевненість Йосипа в Божій турботі проявлялася в обставинах його життя?

Йосип розумів, що саме здійснення Божого задуму стало причиною того, що його продали в Єгипет. Він також розумів, що Бог обернув зроблене братами зло на добро не тільки для Йосипа, але й для всієї його родини й усього Єгипту. Усвідомлення цих фактів стало основою того, що Йосип по-іншому розглядав дії братів. Він анітрошки не звинувачував їх, а просто приймав дію Божої руки у своєму житті. Якщо ми зрозуміємо, що саме Бог керує обставинами життя – як приємними, так і важкими – для того, щоб здійснити в ньому Свій Божественний задум, то зміниться й наше сприйняття всіх труднощів і змін, що відбуваються з нами.

Розуміння Божої турботи дозволяє нам проявляти милість (Буття 50:21)

- Після того як Йосип завірив братів, що не збирається мстити їм, що він пообіцяв зробити?

На доказ того, що він не тримає на них ніякого зла, Йосип пообіцяв забезпечувати братів і їхні родини всім необхідним. Це було продовженням того, що він робив ще при житті свого батька. Так він намагається показати своїм братам, що любить їх тією ж любов'ю, якою любив батька. Адже вони – одна родина.

- Як розуміння Божої турботи допомогло Йосипові виявити милість до своїх братів?

Господь піклувався про Йосипа, і Божя рука втримувала його від пра-

гнення покарати своїх братів. Він не тільки не бажав їм нічого поганого, але й хотів зробити їм якнайбільше добра. Прагнення зробити іншому добре – прекрасний доказ прощення. Щира турбота про тих, хто заподіяв тобі біль, свідчить про духовну зрілість.

Божа турбота приносить радість (Буття 50:22-23)

- Йосип дожив до 110 років. Якими були останні роки його життя?

Йосип був благословенною людиною, що бачила народження своїх праправнуків від Єфрема й правнуків від Манасії.

- У чому полягає важливість цього сімейного портрета?

До тридцяти років Йосип був позбавлений радості спілкування усередині сім'ї. До тридцяти років він не знав, що відбувалося в його родині. У роки своєї молодості йому доводилося протистояти багатьом спокусам і випробуванням. Тепер же він не тільки мав родину, але бачив своїх нащадків. Він мав можливість насолоджуватися спілкуванням з ними й забезпечувати їхнє життя в Єгипті. Насолоджуючись радістю спілкування з дітьми, онуками, правнуками й праправнуками, Йосип щиро дякував і славив Бога, Який обернув задумане проти нього зло на добро.

Божа турбота дозволяє нам свідчити (Буття 50:24-26)

- Якими Божими обітницями Йосип перед смертю поділився зі своєю родиною?

Йосип сказав їм, що Бог не дозволить синам Якова вічно залишатися

в Єгипті. Настане день, коли Він виведе їх назад до Ханаану.

- Як Йосип міг бути настільки упевненим у цьому?

Він знав, що Бог із клятвою обіцяв це Авраамові (Буття 15:13-14). Він також знав, що Бог підтвердив цю обіцянку його батькові, Якову (Буття 46:2-4). Із власного життя Йосип теж знав, що Бог контролює всі обставини, щоб здійснити Свій задум. Сьогодні ми перебуваємо в таких же обставинах. Ми читаємо Божі обітниці в Його Слові й можемо бачити Його доброту й милість у власному житті. Таким чином, ми можемо поширювати віру в Нього серед людей навколо нас.

- Що Йосип очікував від своєї родини? (Буття 50:25)

Йосип просив їх віднести його тіло назад у Ханаан, коли Бог виведе їх із Єгипту. Забальзамоване тіло Йосипа залишалося в Єгипті до того часу, як його народ через багато поколінь вирушив назад до Ханаану (Вихід 13:19).

Застосування

Бог керує всім, що відбувається в житті, для здійснення Своєї доброї волі. Знання цієї істини про Божу турботу у вашому житті перетворює всі події в благословенні дні, що належать Господу. Йосип міг легко власти у відчай у своєму житті, але саме Божа рука підкріплювала його.

Коли ви спостерігаєте за діями Бога у вашому житті, пам'ятайте, що Він бажає вам тільки добра. Нехай історія життя Йосипа буде нагадуванням, що Господь навіть важкі ситуації може обернути на добро.

Текст: Івана 1:1,14; 2:1-11

Істина: перше чудо Ісуса Христа показує Його Божественну сутність

Мета: визнайте Ісуса Христа Богом і вірте Йому

Особиста підготовка

Хто такий Ісус? Хоча для зрілих християн відповідь і очевидна, на це запитання з мирського боку намагаються дати відповідь все частіше й частіше. Він – добра людина, пророк або релігійний лідер. Але як Ісуса описує Біблія? Він – Господь у тілі, Він – справжній Бог. Це та істина, що охопила учнів Ісуса, коли вони стали свідками першого чуда Христа – перетворення води на вино на весіллі в Кані Галілейській. Оскільки Ісус – Бог, Він дбає про нас і може задовольнити наші потреби. Чим більше ми усвідомлюємо це, тим більше будемо довіряти Йому в будь-яких обставинах життя. Чим краще ми розуміємо Божественну сутність Ісуса Христа, тим більше у часи випробувань будемо волати до Бога про допомогу.

Приготуйте чистий папір і ручки для Вступу. Зробіть достатню кількість завдання «Божа любов» для виконання вдома.

Вступ

Один чоловік вирішив зайти перекусити в кафе. Він зручно вмовстився за столиком і зробив замовлення. Коли принесли замовлену їжу, він раптом побачив, що не взяв із собою гаманець, а в кишені є тільки 1 гривня.

Проведіть обговорення цієї ситуації з учнями, використовуючи запропоновані нижче запитання.

- Чітко сформулюйте проблему цієї людини.

Чоловік замовив їжу, але в нього недостатньо грошей, щоб оплатити її.

- Чи стикалися ви коли-небудь зі схожою проблемою?

Нехай учні поділяться спогадами, які викликала в них ця історія.

- Якими словами можна охарактеризувати стан людини в подібній ситуації?

Вона збентежена, голодна, розчарована, прикро вражена, схвильована тощо.

- Що вийде, якщо порівняти проблему цього чоловіка з усіма потребами, труднощами, які існують у світі?

Він опинився в скрутному становищі, але його обставини здадуться незначними, якщо їх порівнювати з бідністю, хворобою, війною й іншими труднощами, які доводиться переносити людям.

- У чому ми подібні до цієї людини?

Кожний з нас має певні труднощі. Деякі з них більші, ніж у цієї людини, інші – менші, але для нас особисто вони мають велике значення.

Попросіть учнів написати на аркуші паперу одну-дві проблеми, з якими вони намагаються впоратися в теперішній час. Поясніть, що це можуть

бути як прості й повсякденні ситуації, на зразок нестачі грошей, так і щось більше. Відкрийте Ів. 2:1-5 і попросіть охочого прочитати ці вірші. Після прочитання проведіть обговорення.

- У чому ситуація, описана в Ів. 2:1-5, схожа з обставинами людини в кафе?

Подібно до нестачі в людини грошей, господарі весільного бенкету стикнулися із проблемою, що була хоч і не критичною, але досить неприємною. Це була реальна потреба конкретної родини.

Робота над темою

Більшість людей, навіть не відкриваючи Біблії, знають, як розвивалися події в 2 розділі Євангелії від Івана. Ісус перетворив воду на вино, і весільний бенкет міг продовжуватися на радість господарів. Господь подбав навіть про цю незначну потребу, тому що Він піклується про потреби всіх людей.

Чому Ісус здатний відповісти на наші потреби?

Напишіть це запитання на дошці, а потім проведіть запропоноване нижче обговорення.

Припустимо, вам терміново необхідно 500 грн., і ви не знаєте, де їх узяти. Ви повідомляєте про цю потребу в церкві й просите людей вам допомогти. Реакція людей може бути однією з названих: 1) деякі хочуть, але не в змозі допомогти; 2) деякі в стані допомогти, але не хочуть цього; 3) деякі і хочуть, і в стані допомогти. Ісус Христос і хотів, і був здатний допомогти родині в Кані на весіллі. Він бачив потребу цієї родини.

- Чому, на вашу думку, Ісус здатен задовольнити наші потреби?

В Ів. 1:1,14 говориться про «Слово» і стосується це Ісуса Христа. Для людини це виходить за рамки розуміння. Ісус – це Бог. Він – не «молодший» Бог, Він не подібний до Бога, Він – Сам Господь Бог. Однак існують окремі релігії, деякі з яких навіть називаються християнськими, і культу, які заперечують це явне вчення Нового Заповіту, що Ісус Христос – Бог. Він здатний робити чудеса, тому що все Йому підвладне. Тому що Ісус – Бог, Він щиро опікується потребами тих, хто переживає біль або страждання. Однією з найважливіших характеристик Бога є Його любов. Його серце подібно до серця батька, який бачить, як його дитині боляче, і він прагне допомогти. Ісус має силу й владу, щоб задовольнити будь-яку потребу, яку має людина. Він не обмежений, подібно до земних батьків, і може допомогти нам у будь-якій життєвій ситуації.

- Для чого Ісус робить чудеса, коли задовольняє потреби людей?

Запропонуйте групі знайти відповідь в Ів. 2:1-14. Чудо перетворення води на вино, яке показало славу Ісуса, стало початком, щоб Його учні ввірували в Нього. Особливо підкресліть, що Ісус ніколи не робив чудес для зростання Своєї популярності. Кожне з Його чудес несло в собі Божественну мету.

Наші дії

Виділіть два такі твердження (можна записати їх на дошці).

1. Ісус може задовольнити мої потреби.

2. Ісус хоче задовольнити мої потреби.

- Чи означає це, що Ісус гарантує мені легке життя без будь-яких серйозних проблем?

Ні. Історія християнства може бути чудовим прикладом, що це не так. Біблійні оповідання говорять нам навіть про зворотне: труднощі в житті даються для зміцнення віри.

- Чи буде Ісус завжди задовольняти мої потреби, як тільки я Його про це попрошу?

Те, що мені потрібно з мого погляду, і те, що мені потрібно з Божої точки зору, часом дві зовсім різні потреби! Але в одному ми можемо бути переконані абсолютно – Бог трудиться в нашому житті для Своєї слави, і якщо ми належимо Йому, це слугуватиме для нашого добра. У житті кожної людини Бог трудиться по-різному. Наприклад, незважаючи на те, що багато з людей отримали спасіння, тільки одна людина була спасена через появу яскравого світла, що зупинило її дорогою в Дамаск. Деякі люди позбуваються від певних гріховних звичок у момент свого спасіння – Бог може миттєво позбавити людину від схильності до алкоголю або блуду. Іншим же доводиться роками боротися з певними гріхами до отримання над ними перемоги. Якщо ви перебуваєте в подібній боротьбі, це ще не привід сумніватися у своєму спасінні. Ви повинні прагнути стати ближчими до Бога й визнати свою слабкість і залежність від Нього для отримання цієї перемоги.

- Що ви думаєте про молитву Павла про видалення «колючки з тіла» в 2 Кор. 12:7-9?

Коли Павло просив Бога видалити цю колючку, Бог відповів, що не зробить цього, але дасть Павлові сили

трудитися й боротися далі. Павло усвідомлював, що неміч, заподіяна цією проблемою, дозволяє йому залишатися постійно залежним від Бога. Зрештою він використовує слово «краще» усвідомлюючи, що Бог дає йому благодать жити й трудитися навіть із цією проблемою. Іноді Ісус показує нам Свою любов і владу більшими чудесами, ніж ті, про які ми просимо. Він дарує нам благодать, достатню для того, щоб із радістю жити навіть із проблемою, від якої ми бажали позбутися.

Застосування

- Яка ж найбільша потреба, яку може мати людина?

Спасіння. Навіть якщо всі інші проблеми людини будуть вирішені, але вона не матиме спасіння, то буде в гіршому становищі, ніж нужденна людина, що ввірувала у Христа. Іван у своїй Євангелії (Ів. 20:30-31) говорить нам про причину її написання й опису деяких із чудес, зроблених Христом: він хотів, щоб люди ввірували в Ісуса Христа.

Поставте таке запитання для особистої відповіді:

- Чи було питання спасіння вирішене у вашому житті?

Нагадайте групі, що Ісус не тільки хоче, але й здатен дати дар спасіння. Зверніть увагу на такі три вірші (дайте можливість учням прочитати й записати їх).

1. Бог готовий дати вам спасіння (2 Петр. 3:9).

2. Бог може спасти вас (Євр. 7:25).

3. Вам потрібно повірити Йому, щоб Він спас вас (Рим. 10:13).

Нагадайте групі про те, що ви попросили їх записати одну або дві

проблеми, які вони намагаються подолати на цей час. На прикладі цього уроку завірте їх, що Ісус може задовольнити всі їхні потреби. Просіть присутніх молитися за потреби братів і сестер наступного тижня. Будьте

чуйними до потреб тих, хто відвідує групу з вивчення Біблії.

Перед розходом роздайте учням копії завдання «Божа любов», щоб вони використовували його у своїх молитвах наступного тижня.

«Божа любов»

Наш чудесний Спаситель піклується про наші потреби. Оскільки Ісус – Бог, Він хоче й здатний задовольняти наші потреби й посилати нам усе необхідне. Знайдіть вірші, які нагадують вам про любов Ісуса до вас, і запишіть їх у лівому стовпчику. Потім знайдіть вірші, які говорять про здатність Бога задовольняти наші потреби, і запишіть їх у правому стовпчику. Нехай це буде нагадуванням, що Ісус любить вас, Він хоче й здатний трудитися у вашому житті.

Ісус любить мене	Ісус трудиться у моєму житті
«Ми любимо Його, бо Він перше нас полюбив» (1 Івана 4:19)	«А мій Бог нехай виповнить вашу всяку потребу за Своїм багатством у Славі, у Христі Ісусі» (Филип'ян 4:19)

«А над усім тим – зодягніться в любов, що вона – союз досконалости!»
(Колосян 3:14)

Текст: Марка 1:21-28, 32-34

Істина: Христос має абсолютну владу, у тому числі над усіма силами сатани

Мета: довірте себе й своїх близьких Христу, і Він визволить вас від будь-якого ворога

Особиста підготовка

Цей урок присвячений силі й владі, які виявив Ісус уже на початку Свого служіння через вигнання біса з людини в синагозі Капернаума. Ця історія показує обмеженість як сил людини, так і сил сатани. Ісус Христос має безмежну силу й владу. Незважаючи на те, наскільки непомірно нам може іноді здаватися сила й влада сатани, Ісус має абсолютну владу, і настане час, коли Він знищить усі справи сатани. Ісус також має абсолютну владу в будь-якій сфері нашого життя, і Він має владу трудитися через нас, але це стає очевидним тільки тоді, коли ми довіряємося Його волі. Коли ми чинимо так, Він може творити чудеса.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Хто у твоєму домі господар?». Для наступного заняття вам знадобиться деяка попередня підготовка з боку учнів. Перегляньте розділ «Особиста підготовка» наступного уроку й попросіть деяких учнів допомогти вам підготувати запропоновані вірші заздалегідь.

Вступ

Попросіть групу уявити собі таку ситуацію.

Якогось водія зупинили за перевищення швидкості, і працівник дорож-

ньої патрульної служби випишує йому штраф. Обговоріть це за допомогою запитань.

- Чому водієві випишують штраф?

Він порушив закон, що передбачав обмеження швидкості пересування на цій ділянці шляху чи в цьому районі.

- Опишіть дії й почуття водія, поки йому випишують квитанцію. Як би ви вчинили й що би почували, виявившись у подібній ситуації?

Зверніть увагу на такі дії та емоції, як нетерпіння, зневіра, прикрість.

Сьогоднішнє заняття присвячене владі. Працівник дорожньої патрульної служби в цьому випадку є представником влади. Його повноваження ґрунтуються на законі. Він не має права зупиняти людей на власний розсуд, також він нічого не може зробити людині, яка нічого не порушила. Його влада надана йому законом.

- Наскільки влада необхідна? Що відбувається, коли відсутня будь-яка влада?

Відсутність влади призводить до анархії. Наприклад, Суд. 21:25 описує часи, коли в Ізраїля не було царя й кожний чинив те, що здавалося правдивим в його очах. Легко побачити, наскільки беззаконним стає суспільство, якщо в ньому відсутня влада або покора їй.

Робота над темою

Поставте групі запитання:

- Які відмінності ви можете знайти між словами «сила» і «влада»?

Напишіть слова «сила» і «влада» на дошці або підготуйте заздалегідь ці слова на аркушах А4. Після того, як усі висловляться, скажіть їхнє визначення. Сила – здатність щось робити. Влада – право (юридичні підстави) і можливість що-небудь робити. У працівника дорожньої патрульної служби зазвичай досить сил, щоб заламати водієві руки або навіть вистрілити в нього, але він не має влади так чинити, якщо той просто перевищив швидкість. З іншого боку, працівник дорожньої патрульної служби має владу (повноваження) переслідувати автомобіль і навіть стріляти в нього, якщо в машині перебуває злочинець, який тікає з місця злочину.

Це заняття відображає Ісуса як Того, Хто має всю силу й усю владу, включаючи владу над сатаною.

Прочитайте 1 Ів. 3:8. Пояснить, що хоча ще не всі справи сатани знищено, цей день настане. Смерть Ісуса, Його поховання й воскресіння доведуть нам, що Він здобув повну перемогу, яка колись стане надбанням кожного, хто довірився Йому.

Попросіть групу відкрити Євангелію від Марка 1 розділ. Чудо, яке ми будемо сьогодні розглядати, трапилося через кілька тижнів після перетворення води на вино. На цей час Ісус прийшов до Капернаума, щоб підготуватися до відкритого служіння серед людей. Під час прочитання запропонованих віршів визначте три сфери, у яких Ісус мав силу та владу.

Влада людини (Мр. 1:21-22)

- З ким люди порівнювали Ісуса як учителя? Що особливого вони бачили в Його вченні?

Вони були здивовані, що Він учив із владою набагато більшою, ніж влада книжників і фарисеїв – богословів їхніх часів. Вони багато разів слухали навчання закону, але, слухаючи Ісуса, все-таки не могли не помітити величезної відмінності. Книжники цитували перед людьми рабинів, боячись сказати щось, що не було б підтримане кимсь із попередників. Ісус же, на противагу цьому, не звертався ні до яким «джерел», бо Його влади було досить.

- Хто ті люди, авторитету яких ви б довіряли у вирішенні важливих біблійних питань?

Ви завжди повинні вірити своєму пасторові. Іншими джерелами можуть слугувати здорові, перевірені коментарі до Біблії й Біблійні довідники. Також це можуть бути зрілі християни вашої церкви, наприклад, диякони, викладачі біблійної групи, інші служителі, поставлені церквою.

- З думкою яких людей треба бути обережними, коли шукаєте відповідей на біблійні питання?

Остерігайтеся незрілих християн, людей із сумнівними вченнями, тих, для кого Слово Боже не є основним авторитетом. Якщо у вас з'являються сумніви стосовно того, чого вас хтось навчає, йдіть до пресвітера й вирішіть це питання разом з ним.

Влада сатани (Мр. 1:23)

- Людина в історії мала «духа нечистого». Що це значить?

У ньому жив демон.

- Як може людина не дозволити собі стати одержимкою?

Невіруюча людина протягом усього життя піддається діям сатани все більше й більше, і може настати момент, коли диявол бере над нею повний контроль. Однак християнин не може бути одержимим, хоча й може піддаватися спокусам і сильним впливам з боку сатани. Присвятивши своє життя Христу, така людина має захист у Господі.

- Наскільки сильний сатана?

Біблія зображує його як того, хто ходить, ричучи, як лев, що шукає жертви кого. (1 Петр. 5:8), а також як змія червоноогняного, що здатний на сильні руйнування (Об. 12:3-4).

- Наскільки сильний сатана, якщо зрівняти його з Богом?

Сатана, звичайно, набагато сильніший, ніж будь-яка людина, але наскільки б сильним він не був, його влада й сила – ніщо в порівнянні з Божою. Сатана має владу тільки доти, поки Бог надає йому волю для дії. Вся його влада може бути знищена одним тільки словом Божим, і колись це станеться.

Сила й влада Ісуса (Мр. 1:24-28,32-34)

- Якою силою Ісус був здатний здійснити чудо вигнання нечистого духа?

Ісус має Божественну природу, тому що Він – Бог, Він має абсолютну владу й силу й має право використовувати її навіть тоді, якщо Його супротивник – сатана. Будучи на землі, Ісус у людській природі був наділений Божественною силою та владою від Свого Отця. Всі чудеса, включаючи й це чудо, були зроблені з волі Отця Небесного. Коли людина має

владу, її гріховна природа бажає використовувати цю владу у своїх інтересах або використовувати її неправильно. Оскільки Ісус безгрішний, у Нього немає прагнення й бажання використовувати Свою абсолютну владу неправильно.

- Яким має бути наше ставлення до Ісуса, коли ми знаємо, що Христос має всю владу?

Оскільки в Нього вся влада, ми повинні довірити Йому кожний аспект нашого життя. А оскільки Він має всю силу, Він може трудитися в нашому житті, і це нам необхідно. Ми повинні довіритися Йому, знаючи, що тільки Він може оберігати від сатани й нас, і наших близьких.

- Якою була реакція людей і нечистого духа на Ісуса?

Люди відреагували здивуванням і дивувалися навчанню й чуду Ісуса. Нечистому духу довелося коритися Його велінню. Однак зверніть увагу, що нечистий дух слухався тому, що йому довелося, ми ж повинні коритися з власної волі, з любові.

- Що відбувається, якщо ми відмовляємося скоритися владі Христа?

Відмова підкоритися Христу означає, що ми противимося Йому. Ми не зможемо постійно противитися владі Ісуса без наслідків цієї поведінки. Гріх буде перемагати нас, і ми не знайдемо в собі сили протистояти сатані.

Застосування

Роздайте завдання «Хто у твоєму домі господар?». Попросіть присутніх зачитати три сфери життя, які наведені нижче, і те, якими повинні бути наші дії в підпорядкуванні Христу. Потім виділіть якийсь час, щоб усі могли записати свої важкі ситуації.

Завершіть заняття молитвою й попросіть у Бога сили в підпорядкуван-

ні Божій владі тих сфер життя, де ще триває боротьба проти сатани.

Хто у твоєму домі господар?

Нижче названі сфери, які для багатьох є складними. В одній із них (або в декількох) можуть спостерігатися труднощі й у вашому житті. Навпроти кожної передбачуваної сфери розташована порада, як можна підкорити цю сферу життя Христу. Подумайте й запишіть також інші проблемні сфери вашого життя, і те, як можна підкорити їх Богові.

Сфера життя	Дія
Мені важко підкорятися Богові у фінансових питаннях	Я почну із сьогоднішнього дня відкладати й віддавати Богові десятину від усього, що Він мені посилає
Мене переслідують гріховні думки	Я позбудуся телевізора (або того, що призводить до цих думок) і буду уникати спокус
Мені важко підкоритися Божому покликанню до служіння	Я сьогодні ж поговорю з пастором про участь у служінні церкви

«Бо це воля Божа, – освячення ваше...»

(1 Солунян 4:3)

Текст: Луки 1:26-38

Істина: народження Христа від Діви було виконанням Божої обітниці

Мета: шукайте в Писанні Божі обітниці й будьте переконані, що Бог їх виконає

Особиста підготовка

Одним із найбільш дивовижних обітниць Старого Заповіту було процтво про те, що майбутній Месія буде народжений від Діви. Однак, незважаючи на те, що це виходить за грань людського розуміння, Бог дотримав Свою обіцянку й зробив усе саме так, як сказав. Цей урок присвячений історії Різдва (народження Христа) і говорить про вірність Бога у виконанні обітниць.

Вас, безсумнівно, підводили люди, які не виконували своїх обіцянок. Іноді навіть створюється враження, що ви не можете довіряти нікому. Чи не приносить вам після цього особливу радість думка, що Бог ніколи вас не підведе?! Немає ані найменшої даної Ним обітниці, яку б Він не виконав. Така Божя вірність спонукає християн шукати в Біблії Божі обітниці й дає їм упевненість, що Він їх виконає. Тільки одного Бог шукає безперестану – віри в Нього.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Наш Бог вірний». Заздалегідь попросіть трьох охочих знайти в Біблії одну із запропонованих Божих обітниць, що їм найбільше подобається: одна обітниця стосовно спасіння, одна – про другий прихід Христа, одна – про те, що Бог задовольняє потреби Своїх дітей. Попросіть

учнів бути готовими поділитися цими віршами на занятті з іншими.

Вступ

Уявіть, що через сильну грозу деякі дерева поруч із вашим будинком упали. Ви попросили декількох друзів зібратися в суботу, щоб навести порядок. Двоє з них пообіцяли прийти. Ви дуже зраділи обіцяній допомозі, знаючи, що самому вам не впоратися. У суботу один із друзів прийшов, а другий – ні. Через кілька годин ви телефонуєте йому й виявляєте, що він просто не захотів прийти. Ви із іншим другом працюєте в поті чола весь день, але всю роботу зробити не встигаєте.

- Якою буде ваша реакція на наступну обіцянку людини, яка пообіцяла і прийшла вам допомогти?

Виявлена другом вірність у тому, щоб дотримати свого слова, робить його гідним довіри. Ви повірили б його наступній обіцянці, тому що впевнилися, що він тримає своє слово.

- Прочитайте Пр. 25:19 і порівняйте з цією історією.

Зламаний зуб не допоможе вам жувати їжу. Вивихнута нога ускладнює ходьбу. Такий стан заподіє вам біль. Коли ти сподіваєшся на людину, а вона підводить тебе, це також завдає болю. Але цей урок нагадує

нам, що ми маємо вірного Бога, Який завжди виконує Свої обітницї. Він не схожий на ненадійного друга, Йому можна повністю довіритися.

- Як можна знати про те, що Богові можна довіряти?

Всі пророцтва Старого Заповіту наповнені обітницями, головна з яких – послати у світ Христа Ісуса, Спасителя світу. Народження Ісуса – виконання цієї обітницї!

- На першому уроці ви склали декількох потреб, за які ви починали молитися, щоб Бог вирішив їх. Чи хоче хтось поділитися свідченнями про те, як Бог подбав про цю чи іншу потребу? Як Бог довів свою вірність у вашому житті?

Дозвольте деяким присутнім поділитися свідченнями. Бог не завжди робить те, про що ми Його просимо, протягом одного або двох тижнів. Іноді нам доводиться якийсь час чекати, поки не настане призначений Ним час для дій. Наше завдання – продовжувати молитися за нерозв'язну ситуацію й шукати Його відповіді. Але незалежно від того, чи здійснює Він те, що ми просимо, відразу або через деякий час, Він покаже вам, що Він вірний.

Робота над темою

Прочитайте Лк. 1:26-35,38, а всі учні нехай виділять у Біблії слова «син» і «батько». Вони повинні звернути увагу на слово «син» у віршах 31 і 35 і «батько» у вірші 32. Використовуючи запропоновані нижче запитання, проведіть обговорення трьох видів синівства майбутнього Месїї, обіцяних Богом у Старому Заповіті, які здійснилися в цих віршах. У міру згадування інших віршів Біблії

виділіть час на їхнє знаходження й прочитання.

Ісус – син жінки (Лк. 1:26-31)

- Про які шість місяців мова йде у вірші 26?

На підставі віршів 24-25 тут говориться про шостий місяць вагітності Єлизавети, двоюрідної сестри Марії, що повинна була стати матір'ю Івана Христителя.

- Що означає слово «заручена» у вірші 27? Якими були взаємини між Марією і Йосипом?

Єврейський шлюб починався із заручин, поняття якого існує й у наші дні. Хоча при цьому спостерігаються й деякі дуже важливі відмінності. Заручення не можна було розірвати «просто так», це було б рівносильним розлученню. Однак, хоча заручення прирівнювалося до шлюбу, пара не мала права жити разом до весілля. Марія була «дівою» (вірш 27), Вона сказала ангелові про себе: «мужа не знаю» (вірш 34). Вірші Мт. 1:18,25 є ще одним доказом цнотливості Марії.

- Що обіцяв Бог в Іс. 7:14 більше як за сімсот років до народження Ісуса?

У дні Ісаї було передвіщено неперочне зачаття як знак того, що Бог захистить царя Ахаза. Однак Ахаз відмовився повірити Богові, і йому у свій час довелося відчувати наслідки цього кроку. Мт. 1:23 ясно свідчить про те, що Ісаїя пророкував про народження Ісуса Христа, що Він буде народжений від Діви.

- Крім доказу вірності Бога своїм обітницям, чому ще важливо те, що Ісус був породжений від Діви?

Це одна з основних істин християнства – те, що Ісус Христос, будучи Людиною, у той же час мав Боже-

стенну сутність. Будучи людиною, Він пережив те, що кожний із нас переживає на землі. «Бо ми маємо не такого Первосвященника, що не міг би співчувати слабостям нашим, але випробуваного в усьому, подібно до нас, окрім гріха» (Євр. 4:15). Тільки Спаситель, породжений від жінки, прийнявши на себе людську плоть, міг стати жертвою за гріхи світу, адже починаючи із гріхопадіння Адама в Еденському саду, людська природа була вражена гріхом і заслуговувала покарання. Однак Ісус у людському тілі міг взяти на Себе гріхи людства, тому що був Святим Богом, і Його смерті було досить для спокути людей.

Ісус – син Давида (Лк. 1:32)

- Що має на увазі Біблія, коли називає Давида батьком Ісуса або називає Ісуса сином Давида?

Євреї розуміли, що це вказувало на майбутнього Месію. В 2 Сам. 7:8-15 Бог обіцяв Давидові, що в нього буде син, який побудує дім для поклоніння Богові. Це вказало на Соломона як безпосереднього спадкоємця Давида. Але вірш 16 ясно говорить про царство, що настане після царства Соломона й буде тривати «навіки».

- Чи стримав Бог Свою обіцянку, перервавши царювання династії Давида у Вавилонському полоні?

Єремія, пророк Божий в Юдеї в часи Вавилонського полону, ясно сказав, що потомство Давида більше не буде правити Ізраїлем (Єр. 22:30). І навіть того часу, коли останній зі спадкоємців Давида проводив свою останню битву перед остаточним програвшем вавилонянам, Єремія за-

пневняв євреїв, що обіцянка Бога про вічне царювання спадкоємців Давида назавжди залишиться в силі (Єр. 33:17). Будучи сином Давида, Господь Ісус Христос повинен був зайняти трон Давида в духовному, вічному Царстві.

Ісус – Син Всевишнього (Лк. 1:32)

- Як Ісус названий у віршах 32 і 35?

Син Всевишнього (вірш 32) і Син Божий (вірш 35). Будучи народжений від Діви, Ісус був не тільки Сином Марії й Сином Давида за Своїм людським походженням, але також істинним Сином Божим.

- Місце Писання Мт. 1:23 називає Ісуса «Еммануїл». Що означає це ім'я?

Воно означає «Бог з нами». Оскільки Ісус – Син Божий, люди мали повне право сказати «Бог з нами», коли перебували в присутності Ісуса протягом Його земного служіння. Він – не просто ще одна людина; Він одночасно був і Богом, і Людиною.

- Яке пророцтво було виконане Богом, коли «Еммануїл» жив серед людей?

Те ж пророцтво, де говориться, що Ісус буде породжений Дівою (Іс. 7:14), згадує ім'я Месії «Еммануїл». Крім того, Ісаїя також наводить список декількох імен Ісуса (Іс. 9:6-7). Незважаючи на те, що Він прийшов на землю як «Дитя», «Син» Марії, Він також названий «Дивний Порадник, Бог сильний, Отець вічності, Князь миру». У Євангелії від Луки ми читаємо, що Породжений від Діви Марії Ісус – «Син Всевишнього... Син Божий».

- Чим відрізняється Син Божий (Ісус) від інших дітей Божих (віруючих)?

Ісус – Син Божий вічно. Він завжди Ним був і завжди буде Ним. Ми ж стаємо дітьми Божими, коли віруємо в Ісуса як свого Господа й Спасителя. До того ж, називаючи Ісуса Сином Божим, Біблія підкреслює той факт, що Він – Бог.

- Чи є для вас несподіванкою те, що Бог виконує всі Свої обітницї?

Після того, як Бог пообіцяв, що Спаситель прийде через народження від Діви і точно це виконав, було б дивно, щоб Він не виконував Своїх обітниць. Частиною Божого характеру є те, що Він не може сказати неправду й не може порушити Свої обітницї.

Роздайте всім копії завдання «Наш Бог вірний». Потім запропонуйте трьом учням, яких ви просили знайти вірші з Божими обітницями, поділитися ними з іншими. Попросіть кожного з присутніх записати як мінімум по одному віршеві в кожному із трьох запропонованих завдань.

Застосування

- Бог дав деякі дивовижні обітницї стосовно приходу Ісуса на землю. Як ви вважаєте, чи залишилася хоч одна з них невиконаною?

- Бог також дав деякі обітницї стосовно другого приходу Христа. Як вам здається, збудеться хоч щось із обіцяного?

- Бог залишив нам деякі обітницї стосовно нашого спасіння. Як ви вважаєте, чи порушить Він хоча б одну з них?

Бог залишив деякі обітницї стосовно того, що Він буде піклуватися про нас. У житті кожного бувають труднощі, деякі з них величезні, інші – незначні, але кожна вимагає нашої уваги. Бог завжди готовий надати допомогу, коли вам важко. Якщо ви знаходите у Святому Письмі Божі обітницї, довіряйте їм, це зробить ваше життя спокійнішим. Нехай робота над завданням «Наш Бог вірний» послужить початком збирання й застосування Божих обітниць у вашому житті.

«Наш Бог вірний»

На цьому занятті ми розглянули Божі обітницї стосовно першого приходу Христа на землю. Нижче перераховано ще три сфери, у яких Бог залишив нам важливі обітницї. Напишіть у кожній із них хоча б по одному вірші з Біблії, де міститься обіцянка на цю тему.

1. Другий прихід Христа

2. Ваше спасіння

3. Ваші потреби

«Скільки-бо Божих обітниць, то в Ньому “Так”, і в Ньому “Амїнь”, – Богові на славу через нас...»

(2 Коринтян 1:20)

Текст: Івана 5:5-17

Істина: Ісус завжди готовий відновити розбите життя

Мета: дозвольте Ісусові вилікувати вашу скалічену душу

Особиста підготовка

Люди, що переживають біль... Ми зустрічаємося з ними постійно. Щодня в новинах ми можемо почути про людей, чиїх родин торкнулися війни або боротьба угруповань. Батьки намагаються зрозуміти, чому їхня дитина хвора. Подружні пари розлучаються й борються за право залишитися опікуном дітей. Чесні й сумлінні люди зазнають краху через чиїсь плітки. Цілі поселення страждають у результаті різних стихійних лих. Це заняття допоможе вам бачити з Божої точки зору навіть розбите життя. Одержуючи більше ясне розуміння Божої мети і можливостей, ми повинні дозволити Йому вирішити наші труднощі у призначений Ним час.

Уявіть, що на вас лежить обов'язок відновлювати серця людей. Хоча ми можемо й повинні співчувати, співпереживати й допомагати страждаючим, але, якби відновлювати серця довелось вам, ви б не впоралися! У людини недостатньо сил і можливостей, щоб задовольняти потреби інших. Але ви завжди можете вказати на Того, Хто знає і що сказати, і що зробити. Ісус, наближаючись до людини, що жила в розпачі майже сорок років, зміг миттєво й повністю відновити її життя. У купальні Віфседа Ісус показав, що Він може дати людині нове життя.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Хто винен?». Постарайтеся знайти якнайбільше інформації про те, що відбувалося у світі й житті людей 40 років тому. Для цього найкраще підійдуть газети або журнали, особливо якщо там є ілюстрації. Якщо є можливість, принесіть старі предмети, якими користувалися в ті часи (грамплатівки, багаторазовий шприц, гасова лампа). Знайдіть головоломку або пазли, у яких досить деталей, щоб кожному присутньому дісталось як мінімум по одній.

Вступ

Запитайте присутніх, чи бачив хто-небудь із них фокус, коли ілюзіоніст бере банкноту, розриває її, а потім вона раптом виявляється в його руках цілою. Ми добре знаємо, що ніякий фокусник не може відновити розірвану купюру. Цей фокус ґрунтується на вправності рук. Але чи хотілося б вам дійсно мати здатність взяти що-небудь розірване або розбите й відновити його так, щоб воно було як нове? У такому випадку, коли, наприклад, кішка розбила б вашу улюблену чашку, або коли б ви потрапили в аварію, або коли дитина зламала ногу, граючи у футбол, ви змогли б повернути все на місце одним помахом руки.

Коли щось руйнується в нашому житті – порушуються взаємини, трапляються несподівані великі втрати, приходять хвороби – це може призводити до розпачу. І тоді, якою б не була доброю людина, того, що сталося, не відновить за помахом руки. Ісус Христос, Господь чудес – Єдиний, Хто може відновити наше життя.

Роздайте всім завдання «Хто винен?» і дайте якийсь час попрацювати й поміркувати над згаданими місцями Святого Письма.

Робота над темою

У житті кожного з нас бувають моменти, коли ми відчуваємо, що наше життя перетворилося на головоломку й не так легко вирішити деякі життєві ситуації. Але Ісус може вирішити все це й відновити життя будь-якої людини, як, наприклад, Він зробив це в житті людини, про яку ми прочитаємо в Ів. 5:5-17.

Безнадійна ситуація

- Зіставляючи Мр. 1:32-34 і Ів. 5:5-6, що ви можете сказати про ставлення Ісуса до потреб людей?

У Мр. 1:32-34 описано, наскільки багато Ісус трудився й служив у Галілеї. Люди стікалися до Нього з відчуженням, і Він зціляв багатьох. Але все-таки Господь залишив Галілею, щоб вирушити до Єрусалима заради однієї людини, у якого була величезна біда. Цей приклад показує, що Христос зацікавлений у кожній людині.

- Як довго чоловік в купальні хворів, і наскільки серйозною була ця хвороба?

Вірш 5 говорить, що він був хворий тридцять вісім років. Вірш 7 говорить, що він не міг потрапити до купальні самостійно – виходить, він був важкохворим.

- Скільки тривала найдовша хвороба у вашому житті?

Дозвольте відповісти охочим.

- Для ілюстрації тривалості хвороби людини в купальні Віфесда пригадайте, що відбувалося у світі 40 років тому, чим жили люди.

Після того, як усі поділяться спогадами, надайте свою інформацію ви, використовуючи те, що підготували. Здається, що це було так давно! Багатьма предметами тих років сьогодні вже не користуються.

- Що відбувається з людиною, якщо вона довгий час намагається вирішити одну й ту ж саму проблему?

Для деяких людей це стає причиною зневіри й розпачу. Інших це наповнює гіркотою й образою. І, здається, лише деякі продовжують боротися й жити.

Зустріч із Ісусом

- Якими були перші слова Ісуса до чоловіка в купальні Віфесда?

Він запитав: «Хочеш бути здоровим?».

- Чи можете ви згадати деякі проблеми, яких людина не позбудеться доти, доки насправді цього не захоче?

Паління, алкоголізм, обжерливість, лихослів'я – тільки деякі з них. Цього не позбутися з легкістю, і нічого не зміниться, поки сама людина, що перебуває під владою цього гріха, не усвідомить, що їй необхідно щось змінити у своєму житті. Це бажання має бути щирим. Такий же принцип діє в більшості інших про-

блем. Тертя в сімейних стосунках не зникнуть, поки ми дійсно цього не захочемо, поки ми не сповнимся бажанням позбутися поганої звички, що є для нас тягарем.

Можливість почати нове життя

- На що сподівався хворий чоловік до того, як до нього підійшов Ісус?

Він сподівався, що йому як-небудь удасться дістатися до купальні першим, коли ангел порушить воду.

- Якою була ймовірність цього?

Вірші 5 і 7 говорять нам, що чоловік цей був дуже хворий, йому було важко пересуватися, тому шанс на те, що він коли-небудь спустився б у купальню першим, був надзвичайно мізерним.

- Що дав Христос цій людині?

Вся надія цієї людини полягала в тому, що хтось прийде й допоможе їй спуститися до купальні в потрібний момент. Ісус же надав йому зовсім нову можливість. Він наказав людині встати й ходити!

Свідчення про нове життя

- Спробуйте пригадати ситуації зі свого життя, коли ви стикалися з якоюсь проблемою, і Бог допоміг вам у її вирішенні. Що ви відчували після того, як проблема була вирішена?

Радість, подяку Господу за Його допомогу.

- Яким взірцем може бути просте свідчення людини, зціленої в купальні Віфесда, для кожного, хто отримав благословення нового життя?

Він «пішов і юдеям звістив, що Той, Хто вzdоровив його, то Ісус» (вірш 15). На жаль, після того, як обставини змінюються на краще, ми часто забуваємо про Бога, Який зро-

бив цю зміну. Якщо ж ми віддамо славу Богові й поділимося з іншими тим, що Він для нас зробив, вони також будуть звертатися до Нього за допомогою.

Прочитайте Пс. 50(51):14. Запитайте, чи знає хтось про те, що передувало цим словам. Цей псалом Давид написав після того, як згрішив із Вірсавією. Він усвідомлює свій гріх і волає до Бога про прощення й відновлення стосунків із Ним. У купальні Віфесда Ісус зцілив життя людини, розбитої хворобою. У випадку з Давидом, його життя скалічив гріх. Незалежно від того, чим покалічене ваше життя, Господь хоче дати вам нове.

- Чому Ісус зцілив хворого у купальні Віфесда?

Звичайно ж, Ісус керувався і жалем, і співчуттям. Але у Своєму жалі Христос дивився глибше, ніж просто на фізичну проблему людини. Господь бажав задовольнити його духовні потреби. Так, у цієї людини були серйозні фізичні проблеми, але вони були тільки відбитком набагато серйозніших духовних проблем.

- Знайдіть доказ того, що Ісус піклувався й про духовні потреби цієї людини.

У вірш 14 ми читаємо слова: «Ось видужав ти. Не гріши ж уже більше, щоб не сталось тобі чого гіршого!».

Застосування

Завдяки тому, що сталося в купальні Віфесда, ми бачимо Ісуса як Господа, Який дає нове життя зневірній людині. Ми повинні дозволити Йому зцілити наше покалічене життя, відновити його для Божої слави. Що ми можемо зробити, щоб

Господь вирішив наші важкі ситуації?

- Ми можемо молитися за відновлення, як це робив Давид у Пс. 50(51):14.

- Довірте своє питання Господу – Він знає, коли і як потрібно його вирішити, щоб це призвело до нашого духовного зростання (Як. 1:3-4).

- Ми повинні очікувати, коли Бог вирішить ситуації Своїми методами (Пс. 39(40):2-4).

- Пам'ятайте, що Бог усе тримає у Своїй руці (1 Кор. 10:13).

Роздайте присутнім по одній частині підготовленої головоломки (або пазлів). Попросіть зберегти її й протягом наступного тижня тримати

при собі. Щоразу, коли вони будуть згадувати про цей шматочок, попросіть їх молитися короткою молитвою, наприклад: «Господи Ісусе, розв'яжи цю проблему в моєму житті, віднови моє життя й стосунки з Тобою, прости мене, якщо в моєму житті є гріх, і вкажи мені на нього».

Прочитайте Як. 5:17. Підкресліть той факт, що Ісус продовжує трудитися в житті кожного, незважаючи на те, що ми можемо цього не бачити, не розуміти або не відчувати. Це відбувається точно так, як із хворою людиною в купальні Віфесда – він не міг навіть припустити, що настане день, коли до нього підійде Ісус і почнеться нове життя!

Хто винен?

Згадайте, що відбувалося, коли ви були дитиною й удома щось ламалося або розбивалося. Батьки обов'язково з'ясували, хто в цьому винен. Згадайте свої недавні проблеми й образи. Нижче названо деякі причини, чому в житті нас може спіткати біль і нещастя. Прочитайте вірші й напишіть, що говорить кожне із цих місць Святого Письма стосовно вашого болю або образ.

1. Іноді біль і страждання заповдіюються нам людьми, які чинять із нами несправедливо. Вони ламають ваші речі, ганьблять ваше добре ім'я, крадуть вашу радість і створюють сотні інших болючих для вас ситуацій.

«Вислухай, Боже, молитву мою й від благання мого не ховайся! Прислухайсь до мене й подай мені відповідь, – я блукаю у смутку своїм і стогну, – від крику ворожого, від утисків грішного, бо гріх накидають на мене вони, і в гніві мене переслідують...» (Псалом 54(55):2-4)

2. Іноді нам заповдіюють біль обставини життя. Затопило будинок або не вистачає грошей на життя, чи спіткало лихо, хвороба.

«Бог для нас – охорона та сила, допомога в недолях, що часто трапляються, тому не лякаємось ми, як трясеться земля, і коли гори зсуваються в серце морів! Шумлять і киплять Його води, через велич Його тремтять гори» (Псалом 45(46):2-4)

3. Часто причиною наших проблем є наша власна гріховність. І хоча вам хотілося б обвинуватити в цьому когось іншого, винні саме ви.

«Тобі, одному Тобі я згрішив, і перед очима Твоїми лукаве вчинив, тому справедливий Ти будеш у мові Своїй, бездоганний у суді Своїм» (Псалом 50(51):6)

Незалежно від причини вашого болю, псаломспівець показує нам, як ми повинні чинити – приносити свій розпач і біль до Бога, Який є Господом нового життя.

«Це милість Господня, що ми не погинули, бо не покінчилось Його милосердя, – нове воно кожного ранку, велика-бо вірність Твоя!»

(Плач Єремії 3:22-23)

Текст: Марка 2:1-12

Істина: найбільша потреба людини – прощення гріхів

Мета: шукайте прощення, яке пропонує Ісус

Особиста підготовка

Припустимо, що ви зупинили на вулиці десять осіб і поставили їм одне запитання: «Яка, по-вашому, найбільша проблема цього світу?» Чи можете ви уявити, якими будуть їхні відповіді? Як ви думаєте, скільки із цих десяти скажуть вам, що найбільша проблема – потреба у прощенні гріхів? Швидше за все, небагато. Може, навіть жоден із них. Та, проте, відповідно до Біблії саме на цю проблему насамперед звертав увагу Христос. Він простив паралізованому його гріхи і потім зцілив його, щоб підтвердити, що він дійсно прощений. Ми повинні пам'ятати, що прощення – тільки в Господа, і це заняття вкаже дорогу до нього.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Що робити з провинною?».

Вступ

Запитайте групу, чи траплялося, що вони взяли щось чуже без відомого господаря, або пообіцяли щось виконати, але так і не зробили, або, можливо, образивши когось, пішли, грюкнувши дверима? Той день підходив до кінця, і, здається, усе було забуто, але щось довго не давало вам заснути, не давало спокою, і ви відчували, що потрібно було вчинити інакше.

Подібне почуття занепокоєння ми називаємо провинною. Хоча почуття

провини й неприємне саме по собі, воно дуже корисне. Провина, як сигнал попередження, показує: щось зроблено не так. Деякі люди намагаються ігнорувати почуття провини або виправдати себе. Наступного разу, зробивши щось неправильно, вони вже не звертають увагу на це почуття, і згодом воно притупляється. Звичайно, можна навчитися пригнічувати це почуття, але навіть при «постійній практиці» воно, однак, буде спричиняти серйозні страждання. Провина подібна до нариву – його можна приховувати від інших, маскувати, робити вигляд, що ніякої проблеми немає, застосовувати знеболююче. Але раніше або пізніше це питання доведеться вирішувати. Кожному з нас необхідно вчитися розв'язувати питання провини правильно і вчасно.

Ісус Христос знає ваше серце й життєву ситуацію. Він бажає діяти у вашому житті. Яка би проблема не виникла, якщо ви каєтесь, Ісус простить вас і звільнить від провини.

Робота над темою

Проблема (Мр. 2:1-4)

- Яка хвороба була в чоловіка, якого принесли до Ісуса?

Вірш 3 говорить, що він був «розслабленим», тобто паралізованим.

- Біблія часто говорить про хворобу як про прояв гріха. Що спільного ви

можете знайти між тим, що робить з нами гріх, і тим, до чого призвела хвороба цієї людини?

Ця хвороба зробила чоловіка нездатним робити те, що необхідно. Вона була перешкодою йому у всьому, що він, можливо, намагався робити. Гріх також обтяжує нас. Він створює перешкоди в наших стосунках і з Богом, і з іншими людьми.

- Які ще були проблеми, описані в цій історії (вірш 4)?

Люди настільки юрмилися навколо Ісуса, що піднести хворого до Нього не було можливості.

- Чому всі ці люди зібралися навколо Ісуса?

Одні хотіли чути навчання Ісуса. Інші, можливо, із цікавості – вони чули про чудеса й хотіли побачити захоплюючу «виставу». Треті прийшли для того, щоб випробувати Ісуса і намагатися вловити Його на слові.

- Як друзі хворого впоралися з важкою ситуацією?

Вони підняли недужого на дах, зібрали його й опустили постіль із другом перед Христом.

- Як четверо друзів виявили справжність своєї дружби?

По-перше, вони показали, що вірний друг буде вам вірний і продовжуватиме намагатися надати допомогу навіть тоді, коли це буде складно. По-друге, вірний друг – це той, хто допомагає вам знайти спілкування з Богом.

Зустріч (Мр. 2:5-7)

- Як Ісус відреагував на недугу паралізованого?

Увага всіх, окрім Ісуса, ймовірно, була зосереджена на явній потребі цієї людини – зціленні. Можливо, са-

ме про це думав сам хворий і його четверо друзів. І все-таки Ісус насамперед звертає увагу на його духовну проблему.

- Як часто з поля нашої уваги випадають духовні потреби?

Для нас легше бачити проблеми у фізичній, фінансовій або емоційній сферах і не звертати уваги на духовну. Але дії Ісуса ще раз нагадують нам, що хоча всі проблеми для нас важливі, найгостріші з них – духовні.

- Опишіть реакцію книжників на слова, які сказав Ісус розслабленому.

Вони обвинуватили Ісуса у зневазі Бога, бо прощати гріхи міг тільки Бог. Вони ж не визнавали Ісуса Месією. Фізичне зцілення було доказом того, що Ісус звільнив його духовно. Так, Христос насправді Бог, Він має владу не тільки визволити людину від хвороби, але й заглянути в її серце й дати прощення.

Чудо (Мр. 2:8-12)

- Що відповів Ісус на думки книжників?

«Що легше: сказати розслабленому: “Гріхи відпускаються тобі”, чи сказати: “Уставай, візьми ложе своє та й ходи?”» – ставить Ісус книжникам запитання і зціляє людину. Запитання «що легше?» ставить людину перед вибором: чи вірити в Ісуса як Бога.

- Як би відповіли на Ісусове запитання у вірші 9 особисто ви?

Після декількох варіантів підбийте підсумок: Ісус мав владу прощати гріхи не тільки тому, що Він був Богом, але ще й тому, що Він Своєю смертю відплатив за гріхи всього світу. Вмираючи на хресті, Він промовив «Звершилось!» (Ів. 19:30), що

означало повну сплату ціни за гріхи людей.

- Що саме ми можемо взяти за вірець в чотирьох друзів?

Друзі принесли свого хворого товариша до Ісуса, не усвідомлюючи, що їхній друг одержить набагато більше, ніж просто фізичне зцілення. Ісус показав їм, що може вирішити й духовну проблему. Господь пішов на Голгофські страждання й смерть тому, що кожний має потребу в спасінні й прощенні гріхів. Немає жодної настільки доброї людини, щоб вона могла стати перед Богом і не мала потреби в прощенні. Кожна людина, кожний з ваших друзів і родичів має потребу в прощенні, яке можна отримати тільки через Ісуса Христа.

Застосування

- Як люди, яких ви знаєте і які вам дорогі, справляються зі своєю провиною? Чи шукають вони прощення?

Люди вирішують це питання по-різному. Деякі намагаються уникнути думок на цю тему або ж знаходять виправдання своїм гріхам. Інші намагаються ігнорувати свою провину, сподіваючись, що «час вилікує». Але єдиний правильний шлях, як вчинити із провиною від вчиненого гріха – принести її до Ісуса. Якщо наші друзі виявляються «паралізованими» і нездатними розв'язати питання своєї провини перед Богом, ми повинні їм допомогти, скерувавши їх до Ісуса.

Коротенько повторіть із групою Добру Звістку, щоб, якщо серед вас є той, хто ще не прийняв Ісуса, то

він зрозумів, як можна отримати прощення. Для цього досить використувати три ключових слова (див. нижче).

Визнайте, що ви – грішник. У Рим. 3:23 сказано: «...всі згрішили, і позбавлені Божої слави». Також це можна усвідомити, прочитавши 10 заповідей (Вих. 20) і застосувавши їх до себе.

Повірте, що Ісус помер, щоб заплатити й за ваші гріхи. Він також воскрес на третій день, щоб принести вам вічне життя. Прийміть смерть Христа як жертву особисто за вас, подібно до того, як вірив апостол Павло: «живу вірою в Божого Сина, що мене полубив, і видав за мене Самого Себе» (Гал. 2:20).

Закличте Ім'я Ісуса й попросіть Його врятувати вас. Ви можете помолитися просто, як митар із притчі Ісуса: «Боже, будь милостивий до мене грішного!..» (Лк. 18:13).

Попросіть присутніх поміркувати про ці кроки до Бога. Скажіть, що якщо комусь необхідно поговорити з вами про прощення їхніх гріхів, ви можете зустрітися з ними після заняття.

Роздайте завдання «Що робити із провиною?». У ньому є деякі кроки, що показують, що робити із провиною в житті християнина. Це завдання для міркування і практики протягом наступного тижня. Нагадайте всім, що необхідно бути другом для людини, яка ще має потребу в спасінні й досі не знає Ісуса як Господа прощення.

«Що робити із провинною?»

Що це за причепливий голос, що, здається, гучно звинувачує вас навіть тоді, коли ви самі? Що це за тягар, який ви відчуваєте в душі, коли знаєте, що вчинили з кимсь неправильно? Це називається провина. Якщо ви вже християнин, це не провина осудження, яку ви відчували до того, як повірили в Христа, а усвідомлення того, що ваше спілкування з Богом порушено. І вірите ви цьому чи ні, ваше почуття провини – це добре почуття, якщо ви дієте з ним належним чином. Нижче перераховано кілька кроків, які ви повинні зробити, якщо чуєте цей голос або відчуваєте цей тягар.

Визнайте свій гріх

Не намагайтеся приховати його або заховати. Не намагайтеся виправдати його, порівнюючи себе з кимсь іншим і помилково вважаючи, що ваш гріх менший. Також не потрібно нехтувати цим почуттям провини, сподіваючись, що все само собою минеться. Замість цього зізнайтеся перед Богом у тому, що ви зробили. **«Коли ж кажемо, що не маєм гріха, то себе обманюємо, і немає в нас правди!» (1 Івана 1:8).** Усвідомте свою відповідальність за зроблене й докладіть максимум зусиль, щоб виправити це.

Прийміть Божі обітниці

Смерть Ісуса Христа на хресті вже оплатила ваші гріхи. Після того, як ви повірите Христу як своєму Господу й Спасителеві, ви не підете в пекло. Ісус дає вам прощення, Він хоче відновити ваші стосунки з Ним. Пам'ятайте Його обіцянку: **«Коли ми свої гріхи визнаємо, то Він вірний та праведний, щоб гріхи нам простити, та очистити нас від неправди всілякої» (1 Івана 1:9).**

Прийміть прощення через Ісуса

1 Івана 2:1-2 нагадує нам про радість: **«А коли хто згрішить, то маємо Заступника перед Отцем, – Ісуса Христа, Праведного. Він ублагання за наші гріхи, і не тільки за наші, але й за гріхи всього світу».** Дякуйте Ісусові за виявлену до вас любов і за дароване прощення й очищення. Не намагайтеся заслужити Його прощення, просто довіртеся Його благодаті, вилитій на негідного грішника. **«Блаженні, кому прощені беззаконня, і кому прикриті гріхи. Блаженна людина, якій Господь не порахує гріха!» (Римлян 4:7-8).**

Текст: Луки 7:11-16

Істина: Ісус може заспокоїти тих, хто перебуває в переживаннях

Мета: утішайте людей у скорботі, розповідаючи їм про любов і силу Ісуса Христа

Особиста підготовка

Іноді здається, що справи в нас – гірше не буває. Ми тільки подолали одне переживання або страждання, як відразу ж занурюємося в інше. Як би сильно нам не хотілося уникнути й заховатися від душевного болю й горя, у нас нічого не вийде. Але ми можемо звернутися до Ісуса – дивовижного Господа співчуття. Він і сьогодні може підтримати нас у нашому горі й повністю змінити обставини за допомогою одного слова. Хоча Його воля не завжди в цьому, Він у силі зробити так. І найбільше ми повинні прагнути, щоб Його воля в нашому житті була здійснена. Проводячи це заняття, будьте уважними стосовно тих учнів вашої групи, хто, можливо, недавно пережив втрату близької людини. Такій людині також необхідно чути ці істини, але вони мають бути сказані від серця, сповненого жалем. Попросіть Бога дати вам серце, подібне до Його серця, щоб ви могли показати Його любов і турботу тому, кому боляче.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Співчуття: як його приймати і як виявляти?». Якщо можливо, принесіть карту Палестини часів Ісуса Христа.

Вступ

Надайте на розгляд групи такий сценарій.

Припустимо, ви підходите до автобуса, щоб їхати на роботу. Він уже вщерть наповнений і залишається лише трохи місця, аби втиснутися тільки одній людині. Ви вже готові піднятися на сходинку, як підбігає якась людина й заплигує на останнє вільне місце. Якою буде ваша реакція?

Після декількох відповідей продовжуйте. Тепер уявіть цю ситуацію з іншого боку. Припустимо, у вас не спрацював будильник, ви прокинулися пізно, а на роботі сьогодні особливо важлива зустріч і вам потрібно дуже квапитися. Ви біжите до зупинки, бачите автобус, у якому ще є одне місце, і займаєте його, лише на секунду випереджаючи іншу людину, що вже навіть підняла ногу, щоб зайти. Якою би вам хотілося бачити реакцію людини, що тількино завдяки вам залишилася без місця в автобусі?

Ми хочемо, щоб люди нас розуміли. Однак, коли обставини складаються так, що терпіти доводиться нам, не так вже й легко, виявляється, ставитися з розумінням до людей. Дійсно, кожний з нас має потребу в тому, щоб інші виявляли до нас розуміння й співчуття.

- Чи можете ви згадати когось, хто завжди реагує на подібні ситуації зі спокоєм і співчуттям?

Було б добре наслідувати їхній приклад. Але все-таки найкращим взірцем залишається Ісус Христос. Він завжди виявляв співчуття до Своїх друзів, людей, які були хворі, засмучені, та й навіть до Своїх ворогів. На цьому уроці ми розглянемо історію, яким чином Христос виявляв співчуття.

Робота над темою

Необхідність у співчутті (Лк. 7:11-12)

- Вірш 11 дає нам опис часу, коли сталася ця подія, словами «наступного дня». Прочитавши Лк. 7:1-10, скажіть, що трапилося перед цим?

Ці вірші описують нам сцену, коли Ісус зцілив слугу сотника, який був при смерті.

- Про які два географічні місця говориться в Лк. 7:1-11?

Зцілення слуги сотника відбулося в Капернаумі, місті, де Ісус жив та здійснив більшу частину Свого служіння в Галілеї. Це було місто, у якому люди юрбою йшли вслід за Ним, і тому ті, які потребували зцілення, навіть не могли пробратися через безліч народу (Мр. 2:4). Але одного разу Ісус, нічого не пояснюючи, вирушає з Капернаума в Наїн, селище, про яке в Євангеліях нічого більше не згадується. Цілком імовірно, що Ісус ніколи не бував там раніше й ніколи не відвідував після події, що сталася. (Буде добре, якщо ви зможете показати учням карту й продемонструвати місцезнаходження цих географічних точок). Для того, щоб потрапити з одного місця в інше, Ісусові та Його супутникам довелося подолати того дня близько 40 кілометрів.

- Що ж стало причиною подорожі в Наїн?

У цьому селищі був хтось, хто дуже потребував допомоги Ісуса. І ніхто, крім Нього, не міг допомогти цій людині. Це була вдова, у якої помер її єдиний син.

- Якими могли бути почуття жінки, коли вона зустрілася з Ісусом?

Найімовірніше, вона була сповнена смутком, болем втрати й безнадійністю. Її серце могли наповнювати також розчарування, образа, злість, безвихідь, адже вона втратила останнього члена своєї родини. Вона могла почати звинувачувати Бога за те, що Він дозволив цьому статися або ж відчувати гіркоту стосовно інших людей, які не співчували їй. Подібні почуття цілком могли бути причиною і для фізичного болю.

Співчуття Ісуса (Лк. 7:13-15)

Ісус знав усі обставини цієї жінки ще перед тим, як залишив Капернаум. Ми більше готові до співчуття, коли перебуваємо в близькому спілкуванні із Христом, і Він дає нам здатність бачити труднощі й обставини інших людей. Нам необхідно пам'ятати, що Бог бачить усе, і Він співчуває нам і вчить нас підтримувати інших.

- Яке ви б дали визначення слову «співчуття»?

Найпростішим було б визначення «відчувати й разом переживати біль іншого». Але для справжнього співчуття потрібні не просто почуття або емоції. Ми не тільки повинні навчитися бачити, що комусь важко, боляче або погано. Ми повинні прагнути зробити все, що в наших силах, щоб полегшити страждання людини.

- Коли Ісус зустрівся із удовою і похоронною процесією, Він доторкнувся до мар, на яких несли тіло померлого (вірш 14). Що в цій дії особливого?

Закон Старого Заповіту накладав строгі правила заборони доторкатися до трупів і всього, що з ними пов'язане (Числа 19:11-16). За Законом усякий, хто доторкався до мертвого або речей, що оточували його, ставав нечистим, поки не проходив обряду очищення. Ісус же доторкнувся до «нечистого» і зробив його чистим. У вірш 15 говориться про те, що після воскресіння хлопця Ісус віддав його матері.

Все це описує Ісуса як Господа співчуття. Христос знав, що одна вдова у віддаленому селищі Наїн була вбита горем, і Він залишив досить активне служіння в Капернаумі, вирушив у сорокакілометрову путь, щоб зустрітися з похоронною процесією, повернути життя парубкові й віддати його матері.

Поклоніння Господу співчуття **(Лк. 7:16)**

- Якою була реакція навколишніх на це чудо?

Людей охопив страх, і вони прославляли Бога. Це був не панічний страх, що ми відчуваємо, коли перебуваємо перед лицем небезпеки. Це було благоговіння, яке переживає людина, що перебуває в присутності Бога.

- Якою є ваша реакція, коли ви бачите, що Бог діє у вашому житті? Які ваші дії, коли ви бачите Божу роботу в житті оточуючих вас людей?

Дайте можливість висловитися присутнім. Підкресліть відповіді, які говорять про поклоніння й подяку.

Роздайте учням копії завдання «Співчуття: як його приймати і як виявляти?». Дайте групі кілька хвилин для роботи над першою частиною. Після цього дайте можливість бажаним поділитися пережитим у важких обставинах. Підбийте підсумок обговоренню.

1. Інші люди, які вже пройшли через подібні проблеми й труднощі, можуть сказати слова розради й підтримати, ґрунтуючись на особистому досвіді пережитого.

2. Місця з Писання можуть служити підтримкою у важкі часи. Рим. 8:35-39; Іс. 40:28-31; Плач Єремії 3:22-26 і Пс. 17(18) – деякі з багатьох таких місць.

3. Проста присутність друзів поруч може бути кращою розрадою, ніж будь-які слова. Кожний з нас, хто перебуває в смутку, потребує дружньої підтримки. Хоча наші друзі й не можуть нести тягар і переживання замість нас, вони можуть долати з нами обставини, що склалися.

4. Також добрим помічником у період прикrostі може служити мудра порада. Вона може лунати з вуст друга або пастора. Але іноді достатньо лише нагадати нам Божу мету стосовно нашого життя і Його обітниці.

- Що Ісус пропонує у наш час людям, які переживають скорботу?

Ісус не перебуває сьогодні на землі фізично, але Він продовжує втішати тих, хто в скорботі. Нам відомі тільки три випадки, коли Ісус воскресив людину з мертвих, ходячи по цій землі (Лк. 7:11-16; 8:54-55; Ів. 11:43-44). І крім того, всі люди, яких Він воскресив, все-таки померли у свій час знову. Адже, незважаючи на те, що вони

були відроджені, у них залишалися все ті ж смертні плоть і кров, якими вони володіли раніше (Ів. 12:9-10). А ось надія, яку Ісус дає нам сьогодні, – вічне воскресіння (1 Сол. 4:13-18). Ті, хто воскресне з мертвих при сходженні, одержать нові тіла, які не будуть більше підвладні смерті.

Застосування

Завершуючи заняття, будьте уважні до тих, хто ще не спасений. Підкресліть такі моменти.

1. У вияві горя немає нічого поганого. Наші сльози й сум показують на те, що померла людина була нам справді дорога. Один із найкращих способів, як полегшити страждання – вилити свою скорботу й сум Господу.

2. Подібне описано в Псалмах, більшість із яких є молитвами, складеними псалмоспівцями в часи найглибших переживань. Перебуваючи у величезних стражданнях, іноді в агонії, вони залишили нам слова, які є підтримкою для нас, і вони мо-

жуть бути нашими словами молитви до Бога.

3. Приклад тому – Пс. 60(61). Прочитайте цей псалом і попросіть групу спробувати перетворити слова псалмоспівця в молитву, за допомогою якої людина в скорботі може звернутися до Бога.

4. Коли скорботний християнин використовує слова Псалмів подібним чином, його серце втішається, зростає віра й довіра Слову Божому. Подібним чином можна використовувати Пс. 27(28), 29(30), 69(70), 85(86), 87(88), 101(102) і 129(130).

Навколо нас завжди є люди, які когось або щось втратили. Тримайте свої очі «широко відкритими», щоб бачити потреби тих, кому потрібна ваша підтримка. Моліться за те, щоб Господь допоміг вам бачити людей, які мають потребу у співчутті і щирому жалі.

Попросіть групу написати відповіді на другу частину завдання «Співчуття: як його приймати і як виявляти?».

«Співчуття: як його приймати і як виявляти?»

Іноді сум і гіркота поглинає наше життя настільки, що ми вже не віримо в те, що обставини колись можуть стати хоч трохи кращими. Поміркуйте про те, як Бог виявив Своє співчуття до вас і як ви можете виявляти співчуття до навколишніх.

Прийняти співчуття

Яким чином люди виявили співчуття і підтримку вам, коли ви перебували в скорботі? Що саме вам допомогло?

Виявити співчуття

Як ви втішали інших?

Хто з ваших знайомих зараз має потребу в розраді? Як ви можете їм допомогти?

«Носіть тягарі один одного, і так виконаєте закона Христового»

(Галатів 6:2)

Текст: Луки 9:27-36

Істина: слава Христа була показана відкрито

Мета: усвідомити, що ми повинні коритися й поклонятися Єдиному Господу Христу

Особиста підготовка

Це заняття – про справжню славу Христа, яку Він заслуговує по праву. Вивчення цих істин має призвести до усвідомлення величі Ісуса й бажання поклонятися й коритися Йому. Подія, коли Петро, Яків та Іван бачили Ісуса на горі в особливому вигляді, була дивовижним переживанням для них. На цій горі сталося чудо, що якоюсь мірою дозволяє нам сьогодні дивитися на славу Христа й перетворюватися на Його образ, ставати подібними до Нього. Чим більше ми міркуємо про славу Христа, тим більше Дух Святий формує в нас схожість із Ним.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Дивлячись на Його Славу». Перегляньте підготовку до наступного заняття – вам потрібно буде заздалегідь дати завдання учням.

Вступ

Ісус зняв із Себе Своє небесне походження, зняв царські шати, щоб одягти одягу слуги. Він сховав Свою заслужену і явну славу та прийшов на землю, щоб дати людям життя. Коли Він перебував серед людей, багато хто бачив у Ньому або простого теслю, або, можливо, просто чудового вчителя. Однак був один момент, коли Ісус перетворився у Свою істинну славу. Троє з Його уч-

нів бачили Його преображення і на короткий час змогли стати свідками того, чого не бачило око людини. Вони бачили Ісуса у славі. Вони чули Божі слова «Це Син Мій Улюблений, Його слухайтеся!». Все побачене вони зберегли у своїх серцях, і це змінило їх самих. Вони описали те, що пережили на горі Преображення, щоб і ми могли побачити їхніми очима славу Христа.

Робота над темою

Прочитайте Лк. 9:27-36 і проведіть обговорення, використовуючи запропоновані запитання.

Його слава прихована (Луки 9:27-28).

- У вірші 27 Ісус говорив про надзвичайне благословення. Що Він має на увазі?

Цей вірш пов'язаний з 28-м віршем. Ісус говорить про те, що деякі з учнів побачать істинного Христа і славу Його, як у Царстві Божому, котре буде доступне віруючим людям через віру в Ісуса Христа. Троє учнів побачили відображення Царства Божого при житті.

- Що це було за Царство Боже, яке побачили учні?

Царство Боже, яке тут згадується, можна розуміти по-різному. Але все ж тут не мовиться про фізичне цар-

ство в якомусь певному місці землі, де Ісусові належить вся влада. Петро, Яків та Іван перебували напередодні того, щоб побачити відблиск Божого Царства, спостерігаючи Ісуса в Його славі Божого Сина.

- До того дня, коли Петро, Яків та Іван зійшли на гору, що особливо вони бачили у зовнішньому вигляді Ісуса?

У вигляді Ісуса Христа не було нічого незвичайного, Він нічим не відрізнявся від будь-якої іншої людини на землі. Під час Свого земного служіння Ісус умалив Себе, «ставши подібним до людини; і подобою ставши, як людина» (Фил. 2:7-8; Іс. 53:2).

- Незважаючи на Його ординарну зовнішність, Ким насправді був Ісус?

На підставі Фил. 2:6-7 Він за своєю природою був «в Божій подобі» «Богові рівним». Незважаючи на те, що Його слава була прихована тілом, Він був Богом.

Оскільки Ісус є Богом, і це одна з фундаментальних істин Біблії, виділіть час для того, щоб зміцнити її розуміння, використовуючи завдання «Дивлячись на Його Славу». Розділіть між присутніми п'ять біблійних послань, що згадуються нижче, й попросіть учнів розкрити Божественність Ісуса Христа.

Фил. 2:5-11. Ще до Своєї появи в тілі Ісус був «у Божій подобі» і «рівним Богові» (вірш 6). Все творіння повинне поклонятися Ісусові як Господу (вірш 9-11).

Ів. 1:1-4. Ісус, Слово, є Богом, Який існував споконвічно (вірш 1). Він – Творець усього (вірш 3) і Джерело всього життя (вірш 4).

Ів. 12:37-40. Ісаїя в 6 главі описує видіння Господа всесвіту, Якому

поклоняються святі ангели. Іван звертається до цих слів, цитуючи Іс. 6:10 в Ів. 12:40, і говорить, що Ісаїя бачив славу Ісуса й говорив про Нього (Ів. 12:41).

Ів. 20:28. «Господь мій і Бог мій!» – слова сповідання Ісуса Христа Богом. Ми не знаємо, чи доторкнувся Хома до рани на боці в Господа, але він довідався нарешті, що Ісус воскрес і є Господом і Богом. Джон Бойз красиво написав про це: «Він визнав невидиму Божественність через видимі рани».

Об. 5:11-13. У цих віршах святі й ангели небес поклоняються Ісусові так само, як вони поклоняються Небесному Отцеві в Об. 4:11-13.

Об'явлення Його слави **(Лк. 9:29-35)**

- Петро, Яків та Іван пішли разом із Ісусом на гору помолитися. Що сталося з Ісусом під час Його молитви?

Вигляд Ісуса змінився настільки, що його одяга стала біла і блискуча. Те, що побачили учні, було подібне до явлення Божої слави в Старому Заповіті (наприклад, Вих. 40:34). На короткий час істинна слава Ісуса могла бути виявленою, незважаючи на тіло, що приховувало Його Божественну славу до цього.

- Що ще незвичайне сталося?

З'явилися Мойсей та Ілля й говорили з Ісусом.

- Чому саме Мойсей та Ілля?

Вони були представниками Старого Заповіту. Мойсей отримав від Бога й передав людям Закон, а також був найбільшим лідером в історії Ізраїля, що вивів їх з єгипетського полону в обіцяний Край. Ілля був найбільшим із пророків.

- Про що говорили Ісус, Мойсей та Ілля?

Вони говорили про майбутню смерть Христа Ісуса. Весь Старий Заповіт, що був представлений в особах Мойсея й Іллі, мав бути виконаний у жертві Ісуса за гріхи всього світу. Цікаво те, що слово «кінець» у вірш 31 – це те ж саме грецьке слово, що використане в назві Книги Вихід. Мойсей повів Ізраїль у їх «Вихід» з єгипетського рабства, й Ісус також уже був близький до того, щоб вивести з рабства гріха тих, хто вірить Йому.

- Якими були слова Бога Отця, які Він вимовив з небес під час преображення Христа (вірш 35)?

Це було однозначне з тим, якби Бог сказав: «Нікому більше не поклоняйтеся, окрім Мого Сина». Ісус – Господь, і Він гідний хвали й поклоніння.

Переживання Його Слави (Лк. 9:36).

- Що, по-вашому, взяли для себе із цієї події учні?

Можливо, це допомогло їм зрозуміти краще, ніж абикколи, Хто ж такий Ісус Христос. Можливо, тепер вони краще розуміли, у чому полягає Його місія. Уявіть, що хтось прожив усе своє життя, жодного разу не побачивши сонячного світла. Єдине світло, з яким він стикався – це було світло місяця. Але ось настав день, коли він побачив проблиск сонячного світла. Чи можете ви уявити його здивування, подив або, можливо, навіть страх? Може, саме так себе почували й учні.

- Що говорять нам слова «тих днів» з вірша 36?

Незважаючи на те, що Петро, Яків та Іван не стали відразу розповідати іншим про те, що бачили на горі Преображення, двоє з них пізніше говорять про те, що бачили славу Христа. Петро пише про пережите ним у 2 Петр. 1:16-18. Іван також свідчить про те, що він бачив Божу славу в Христі (Ів. 1:14). Попросіть групу відкрити 2 Петр. 1:16-18, прочитати ці слова про себе й знайти відповідь на запитання «Чому Бог захотів, щоб ці слова про преображення Христа були записані в Біблії?» Проведіть обговорення й підкресліть таке:

- Бог бажає, щоб ми розуміли, що вчення про Божественну сутність Христа не ґрунтується на «хитро вдуманих байках» а доведене тим, що апостоли були «самовидцями Його величі» (вірш 16);

- Бог бажає, щоб ми поклонялися Христу, тому що Він «честь та славу прийняв від Бога Отця» (вірш 17);

- Бог бажає, щоб наша віра ґрунтувалася на натхненному Ним Слові (вірш 19-21); ми повинні повністю покладатися на Писання, що є «слово пророче певніше».

Застосування

Попросіть кожного знайти вдома якийсь час для духовного відпочинку, спілкування з Богом. Спробуйте усамітнитися від родини, друзів, виключіть телефон або заберіть його подалі, щоб вас ніщо не відволікало. Почніть із молитви й просіть Бога зустрітися з вами й допомогти вам побачити Його славу. Прочитайте Пс. 18(19):1-7 і поміркуйте над ним. Оскільки початок псалма говорить нам про те, що Божа сла-

ва відображена в творінні, подумайте над тим, чим ви захоплюєтеся в Божому творінні.

Потім знову поверніться до читання Пс. 18(19) і зверніть увагу на другу його частину, де псалмоспівець каже про Боже Слово. Так, вся природа говорить нам про Божу славу, але Слово Боже допомагає нам це побачити.

Запишіть на аркуші паперу якнайбільше описів Божої слави.

Прочитайте Об. 1:12-18 і подивіться, що записав Іван, коли побачив з'явлення слави Ісуса Христа.

Виділіть кілька хвилин, щоб поклонитися Господу й прославити Його. Слава Христова повинна виявлятися в житті християнина в його справах. Подумайте, що ви можете зробити для того, щоб слава Христа виявилася через вас як свідчення навколишнім.

Починаючи з дня Преображення й далі, Ісус уже дивився на Голгофу й бачив Своє розп'яття (Лк. 9:30-31,51). Тому, починаючи з наступного заняття, ми будемо розглядати три чуда, які сталися, коли Ісус уже прямував на хрест.

Дивлячись на Його Славу

Біблійна істина про те, що Ісус був і Людиною, і Богом недоступна людському розуму. І все-таки на нас лежить відповідальність знати й вірити в те, що Біблія чітко і ясно вчить про Нього, навіть якщо ми цього не розуміємо. Що ж розкривають нам названі нижче місця Писання про Божественну сутність Ісуса Христа?

Филип'ян 2:5-11

Івана 1:1-4

Івана 12:37-41 (порівняйте з Ісаї 6:1-3,10)

Івана 20:28

Об'явлення 5:11-13 (порівняйте з Об'явлення 4:8-11)

«Так і Христос, – не Сам Він прославив Себе, щоб Первосвященником стати, а Той, що до Нього сказав: “Ти Мій Син, Я сьогодні Тебе породив”»

(Євреїв 5:5)

Текст: Луки 17:11-19

Істина: гріх заразний і призводить до осудження, але Ісус виявляє милість і очищає нас

Мета: дякуйте Богові за очищення ваших гріхів

Особиста підготовка

Це заняття нагадає учням про те, що вони також були уражені проказою гріха, і лише Ісус Христос очистив і звільнив їх від цієї хвороби. Міркуючи над цим, схиліть своє серце перед Ним і прославте Його за безмежну любов до вас.

За тиждень до проведення цього заняття попросіть учнів знайти інформацію про хворобу проказу. Зауважте, що сучасна назва цієї хвороби – хвороба Хансена. Зробіть достатню кількість копій завдання «О, які зміни!»

Вступ

Чи не засмучує вас, якщо ви зробили людині щось добре, а вона ніяк на це не зреагувала? Ніякої подяки, ні єдиного слова, начебто ви й не існуєте! Виявляючи подяку, ми показуємо, що без допомоги цієї людини нам би було нелегко.

Але як висловити подяку Богові, коли Він надає нам допомогу? На цьому занятті ми побачимо чоловіка, якого просто переповняла подяка за отримане від Господа очищення. Сповнений радості й подяки, він гучним голосом прославляв Бога, дякував Ісусові. І ми візьмімо за взірець вдячність цього очищеного Господом прокаженого. Для нас Бог також зробив багато великих чудес, і ми повинні прославляти Його всім серцем.

Попросіть групу уявити, що вони зустріли чоловіка, який живе не вдома, а на вулиці – бомжа. Він увесь брудний, у відходах і екскрементах, давно не бачив тепла й забув, що таке справжня родина. Швидше за все, більшість людей будуть уникати зустрічі й розмов із такою людиною. Але її мрії й бажання подібні до мрій мільйонів інших людей: про нормальне спокійне життя в затишному будинку з родиною, цікавими подіями. Якби ви змогли виконати бажання цієї людини й надати їй допомогу, важко уявити, як би вона вам дякувала.

Ця історія має відбиток у Новому Заповіті, у людині, що втратила все. Чоловік був нечистий, брудний, тому що був уражений проказою. Але після зустрічі з Ісусом Христом і очищення його вдячності не було меж.

Будемо пам'ятати про те, що кожний з нас потребує або свого часу потребував очищення. Це відбувається не тому, що ми випадково дорогою вступили в бруд або занедужали, а тому, що були нечисті духовно. Ми повинні пам'ятати, що Ісус Христос – Господь очищення.

Робота над темою

Попросіть охочого зачитати вірші із Лк. 17:11-19. Після прочитання проведіть вивчення тексту, використовуючи запропоновані запитання.

Стан десяти (Лк. 17:11-12)

Попросіть присутніх поділитися один з одним тим, що вони довідалися про хворобу проказу (хворобу Хансена). Після цього розділіть учнів на дві групи й дайте кожній по одному запитанню.

1. Яким було життя ураженої проказою людини у біблійні часи? Обґрунтуйте свою відповідь на описі, поданому в Лев. 13:1-7,45-46.

2. У Біблії проказа часто наводиться як ілюстрація гріха. У чому ж схожість між гріхом і проказою?

Підкресліть після обговорення таке.

1. Прокажений повинен був провести кілька днів у повній ізоляції до того, як поставлять точний діагноз, перевірять наявність хвороби (Лев. 13:4-6). Він повинен був попереджати кожного, хто до нього наближався, про те, що він нечистий (Лев. 13:45). Прокажений повинен був залишити свою родину й жити окремо, на віддалі від інших людей (Лев. 13:46). Він відчував себе знедоленим, відкинутим суспільством. Він без якої-якої найменшої надії спостерігав за тим, як розкладається його тіло. Оскільки прокаженим було заборонено бувати в людних місцях, вони не мали можливості брати участь у богослужіннях. Їм бракувало навіть такої простої радості в житті, як доторкнутися до іншої людини. Вони не мали можливості працювати, їм доводилося жити на милостиню інших людей.

2. І гріх, і проказа призводять до відділення. Вони є заразними, роблять людину хворою. Вони призводять до смерті. Вони оманні й руйнують людину.

Роздайте копії завдання «О, які зміни!» і попросіть учнів відповісти на

перше запитання кожного стовпчика. Проведіть коротке обговорення деяких подібностей між станом прокаженого і їхнім станом до того, як Бог очистив їх від гріха.

Очищення десяти (Лк. 17:13-14)

- Чому, як говорить Біблія, прокажені «голос піднесли»?

Їм було заборонено близько підходити до кого-небудь. Ці люди, швидше за все, перебували на стежці, що вела до їхнього поселення. Можливо, вони очікували, що хтось із їхніх друзів або родичів принесе й кине їм яку-небудь їжу. Коли вони побачили, що це Ісус, вони почали голосно кричати. Можна бути впевненими, що вони кричали дуже голосно, можливо, так само голосно, як кричимо ми, коли, наприклад, бачимо, що наша дитина перебуває від нас далеко і на неї чатує небезпека. Вони кричали голосно, бо 1) перебували віддалік від Ісуса; 2) їх переповнював розпач; 3) їм у край була необхідна допомога.

- Чому Ісус сказав їм показатися священикам?

Закон (Лев. 14:1-7) вимагав цього від людини, що видужала від прокази. Саме священик колись проголосив їх нечистими й повелів залишити свої будинки. І якщо вони видужували, саме він повинен був обстежити їх, зробити жертвоприношення й після цього оголосити їх чистими і дозволити повернутися назад до суспільства.

- Ці люди одержали зцілення, «коли вони йшли» до священиків, виконуючи веління Ісуса. Який важливий урок можна взяти для себе з цієї події?

Вони одержали очищення, коли виявили віру. Вони підкорилися словам Ісуса.

Попросіть учнів поміркувати про те, як змінилося життя цих прокажених після їхнього очищення. Після цього нехай вони заповнять другий стовпчик у завданні «О, які зміни!» Нехай охочі поділяться своїми відповідями.

Подяка одного (Лк. 17:15-19)

- У який момент один з прокажених вирішив повернутися?

Як тільки зрозумів, що отримав очищення, видужав.

- Що він зробив, коли повернувся?

Він гучним голосом прославляв Бога, можливо, так само голосно, як нещодавно волав про допомогу. Ми також повинні наслідувати його приклад – дякувати й прославляти Бога з такою ж запопадливістю й ретельністю, з якою просили Його про допомогу. Крім того, недавній прокажений припав обличчям до ніг Ісуса. Це було поклонінням. Він дякував Христу.

- Чому про цього вдячного чоловіка Біблія додатково говорить, що він був самарянин?

Оскільки юдеї ставилися до самарян із презирством, згадка про національне походження цієї людини, можливо, вказувала на те, що Божа любов не має меж. Також це вказувало на надію, яку мають і самаряни, і язичники. Бог не відкидає жодну людину.

- Чому в Біблії проводиться паралель між проказою та гріхом?

Тому що гріх духовно відокремлює людину від Бога так само, як проказа відокремлює людину від товариства інших людей. Тільки Ісус може очистити нас і забрати всілякі перешкоди.

- Що означає вираз «Кров Ісуса Христа очищає нас від гріха»?

З моменту нашого народження кожний з нас є грішником (Рим. 3:23),

і це означає, що ми заслуговуємо вічного осуду (Рим. 6:23). Але все-таки Бог любить нас настільки, що виявив Свою любов, віддавши Свого Сина Ісуса Христа на хресну смерть за нас (Рим. 5:8). Пролити Свою кров, Ісус оплатив ціну спасіння кожної людини, яка вірить у Нього (Рим. 5:1,9) і покликана Його врятувати свою душу (Рим. 10:13).

Іноді ми не коримося Богові. При цьому наше спілкування з Богом порушується, і нам доводиться знову сповідатися у своїх гріхах, щоб Господь простив нас і очистив. І Він обіцяв простити нас, якщо ми визнаємо свої гріхи (1 Ів. 1:9). Якщо ми постійно ходимо з Ним, Він постійно очищає нас завдяки крові Ісуса Христа, яку Той пролив за нас на Голгофському хресті (1 Ів. 1:7).

Застосування

- На що вказують вірші 15-19? Як можна застосувати їх сьогодні?

Якби ця історія закінчувалася на вірші 14, то сьогодні ми б говорили про очищення гріхів, і тільки. Але в цих віршах говориться про дуже важливу дію з боку зціленого прокаженого у відповідь на очищення, яке він отримав від Христа. Він повернувся, щоб віддати хвалу й подяку Богові.

- Яким чином ми можемо дякувати і славити Бога?

Подяку Богові ми можемо виявляти в молитві, співі й через свідчення.

Запропонуйте групі коротенько поділитися недавнім коротким свідченням, висловлюючи подяку Богові. Це дасть можливість побачити, що Господь продовжує творити чудеса й очищати нас і сьогодні.

Подякуйте Богові за Ісуса Христа.

Текст: Марка 10:46-52

Істина: істина робить нас вільними у Христі й дає здатність іти
вслід за Ним

Мета: йдїть услїд за Ісусом, і ви пізнаєте справжню волю

Особиста підготовка

Чи знаєте ви особисто якого-небудь інвалїда? Якщо так, то, можливо, він говорив вам про те, що останнім часом життя стала небагато кращим – держава стала більше дбати про працевлаштування інвалїдів, підвищила пенсію, та й технічні вдосконалення дають більші можливості спілкуватися з іншими. І все-таки багато хто з людей сьогодні соромиться перебувати в товаристві фізично неповноцінних людей. Вони почуваються ніяково, незручно, втрачають терпіння, бачачи, як повільно інвалїди пересуваються або видужують. Однак Ісус завжди знаходив час допомогти тим, від кого інші відверталися. На цьому занятті ми розглянемо, як слїпа людина прагнула зустрічі з Ісусом. Серце Ісуса завжди було відкрите для тих, хто опинився в скрутному становищі.

Деякі з людей можуть бути інвалїдами, але не у фізичному, а в духовному розумінні. Вони перебувають в кайданах гріха, шкідливих звичок, які не дають їм можливості вільно жити й іти вслід за Христом так, як цього бажає Отець Небесний. Якщо Христос зміг зцілити слїпоту Вартимея, Він зможе зцілити духовну інвалїдність тих, хто має потребу в цьому. Він кличе до Себе всіх, щоб звільнити, й щоб ніщо не заважало йти вслід за Ним.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Чи бачиш ти, куди йдеш?». Для цього заняття вам знадобиться фотографія людини, що перебуває у в'язниці. Також попросіть одного або декількох учнів зібрати інформацію про те, що відбувається зараз у світі – військові конфлікти, епідемії, політичні кризи, проблеми наркоманії тощо. Ця інформація знадобиться вам через 2 тижні (урок «Господь миру»).

Вступ

Покажіть підготовлену фотографію. Зауважте, що ця людина потрапила до в'язниці і перебуває нині у важкій ситуації, швидше за все, через те, що потурала своїм шкідливим звичкам або бажанням. Поставте групі кілька запитань.

- Чи перебуває хто-небудь із вас в оковах шкідливих звичок? Чи буває так, що ми робимо те, що не тільки не хочемо робити, але навіть намагаємося протистояти цьому злу в нашому житті?

Кожний із нас перебуває в «кайданах» певних обставин життя. Навіть незважаючи на те, що ми знаємо, що це не до вподоби Богові, ми все-таки робимо це.

- Може хто-небудь із нас сказати «ну, це не про мене... я не є рабом нічому й нікому»?

Якщо ми проаналізуємо сфери нашого життя, про які, можливо, ніхто, крім нас не знає (наприклад, свої думки), ймовірно, ми дуже швидко виявимо гріх. Навіть апостол Павло вказував на гріх у своєму житті. У Рим. 7:15, 18-19 він пише, що іноді робить те, що не тільки ненавидить, але й те, що вирішив більше не робити.

- Якби ви були людиною, зображеною на фотографії, чого би вам хотілося найбільше на світі?

Бажання вийти на волю буде переважати над усіма іншими бажаннями. Ви б прагнули до волі й хотіли б усвідомлювати, що на вас немає ніякої провини.

Це заняття – про людину, якій Христос допоміг позбутися причини, що утримує її від Бога. Зустрівшись із Господом, ця людина була звільнена від темряви, від оков гріха і страху. Ми вже розглянули чимало чудес, які показують, що Ісус насправді є Месією. Кожне із цих чудес має підкріпити нашу віру й додаток бажання прихилитися серцем до Нього, щоб Він зміг творити чудеса в нашому житті й управляти ним. Наприклад, коли ми більше довіряємося Господу, ми бачимо, що дійсно вільні від усього, що заважає нам іти вслід за Ним.

Робота над темою

Прочитайте Мр. 10:46-52 і проведіть обговорення, використовуючи запропоновані запитання.

Наші обставини (Мр. 10:46-48)

- У чому полягала головна проблема Бартимея?

Він був сліпий. У біблійні часи цей вид інвалідності не підлягав лікуван-

ню. Переглянувши Біблію, ви побачите, що в цьому стані людині залишалось звертатися тільки до Бога. Також Біблія часто використовує прообраз сліпоти стосовно людей, які перебувають у гріху й мають потребу в тому, щоб бачити істину, отримати духовне світло.

- Ми часто зауважуємо, у чому проблема інших людей, а чи здатні ми визначити, чого потребуємо ми самі?

Можливо, ви не сліпі й не маєте інших видимих фізичних проблем. Але найсерйозніші наші проблеми містяться всередині, вони приховані від інших людей. Про них знає тільки сама людина й Бог.

Розділіть учнів на три групи й роздайте всім по одній копії завдання «Чи бачиш ти, куди йдеш?». Попросіть кожну групу прочитати по одному посилянню з рядка «Люди, які ходять у темряві» і записати, що там сказано про людей, що ходять у темряві. Після того, як усі закінчать виконання завдання, попросіть кожну групу відзвітуватися всім. Ось приблизні відповіді.

Ів. 12:35-36. Люди, які ходять у п'ятні, не знають, куди йдуть.

1 Ів. 1:6-7. Вони не мають спілкування з Богом. Вони можуть говорити, що мають спілкування з Ним, але вони кажуть неправду.

1 Ів. 2:9-11. Вони не знають, куди йти, і вони обов'язково спіткнуться.

- Якщо все, що сказано про людей, які ходять у темряві, правильно, то чому хтось усе ще обирає ходіння в п'ятні?

2 Кор. 4:3-4 говорить, що сатана засліплює розум людей, щоб вони не бачили правди й не замислювалися про Бога.

- Зверніть увагу, як вчинив Вартимей. Його стан не дозволяв йому зробити багато чого, але він виявив наполегливість. Які обставини не давали йому можливості зустрітися з Ісусом?

Головних перешкод було дві. По-перше, він був сліпим. Він не міг просто піти за Ісусом, як це робили інші. По-друге, ті, що оточували Вартимея, не допомагали йому, а навпаки, намагалися його зупинити.

Милість Ісуса (Мр. 10:49-51)

- Як Ісус піклувався про Вартимея?

У прочитаних віршах це відображено через кілька подій: Він зупинився, Він слухав, що кричав Вартимей, і чув, що говорила тому юрба. Він покликав Вартимея й запитав, чого він хоче. Христос дав йому зцілення. Головне в цих віршах те, що тоді, як інші не зважали на Вартимея й навіть намагалися змусити його замовкнути, Ісус не мовчав і не звертав на слова юрби ніякої уваги. Ісус був готовий виявити Свою милість. Як це типowo для нашого Господа, що творить чудеса! Він завжди готовий зробити в нашому житті щось дивовижне.

- Якими були перші слова Ісуса до Вартимея?

Він запитав: «Що ти хочеш, щоб зробив Я тобі?»

- Подумайте, якби сьогодні Ісус поставив це запитання особисто вам, якою би була ваша відповідь?

Дайте кілька хвилин для особисто-го обдумування.

Наша воля (Мр. 10:52)

- Чому Ісус зцілив Вартимея?

Любов Господа й Божий задум – для кожного. Дуже важливим моментом була віра цього чоловіка. Попро-

сїть учнів звернути увагу на слово «віра» у вірш 52 (можливо, вони захочуть виділити це слово у своїй Біблії). Саме наша віра робить обітницї Ісуса реальними в житті кожного з нас.

- Якою була реакція Вартимея на отримане зцілення?

Він пішов за Ісусом (учні можуть виділити у своїй Біблії слова «пішов за Ісусом» – вірш 52). Чоловік, життя якого обмежувалася лише сидінням біля дороги й випрохуванням милостині, тепер звільнився від своєї проблеми й одержав можливість іти вслід за Христом.

- Ів. 8:31-32 говорить про дві дії, які вказують на те, як можна мати істинну волю. Що це за дії?

Для того щоб бути вільними, ми повинні перебувати в Божому Слові й знати істину.

- Що означає «позостатися в Божому Слові»?

Це означає, що ми повинні проводити час за читанням і вивченням Святого Письма, завчати його вірші напам'ять, розмірковувати над Писанням. Ми повинні практично застосовувати Боже Слово. «Чим додержити юнак у чистоті свою стежку? – Як держатиметься Твоїх слів!... Я в серці своїм заховав Твоє слово, щоб мені не грішити проти Тебе» (Пс. 118(119):9,11).

Попросіть учнів знову розділитися на три групи й повернутися до завдання «Чи бачиш ти, куди йдеш?» Цього разу вони повинні визначити, що говориться про людей, які ходять у світлі. Передбачувані відповіді написані нижче.

Ів. 12:35-36. Люди, які ходять у світлі, повинні стежити за тим, щоб темрява їх не огорнула.

1 Ів. 1:6-7. Вони мають спільність (спілкування) один з одним. Кров Ісуса Христа очистила їх від гріхів.

1 Ів. 2:9-11. Вони люблять своїх братів. Вони не спіткнуться. Вони знають, куди йдуть.

Застосування

- Що є основним у звільненні нас від звичок, які роблять нас рабами?

Знання й розуміння правди, віра в істину. Доти, доки ми обманюємо себе, кажучи, що в нас «усе гаразд», ми не одержимо звільнення.

- Яку неправду ми можемо говорити самим собі?

Ми можемо казати: «Я ніколи не зможу цього позбутися», або «Та ж це не настільки важливо», або «Так, це шкодить, але тільки мені одному», або «Ну, мій гріх не настільки серйозний, як отой або той».

- Чи можете ви назвати випадок, коли, ґрунтуючись на Біблії, сатана сказав комусь неправду, щоб ця людина не корилася Богові?

В Еденському саду сатана обманув Єву, що не трапиться нічого поганого, якщо вона покуштує плід пізнання добра і зла. Відтоді й донині диявол годує неправдою всіх, хто походить від Адама та Єви.

- Що йде за тим, коли ви отримали волю? Чи маєте ви волю для того, щоб робити те, що вам хочеться?

Підведіть учнів до того, що ми стали вільними, щоб іти Божими дорогами. Нагадайте, що зробив Вартимей, коли отримав свободу дій – він пішов за Ісусом.

Завершіть заняття таким висновком. Ми очищені кров'ю Христа, і все наше прагнення – до Нього. А тому, що Бог святий, з нашого серця повинне виходити бажання ходити у світлі й відображати любов Ісуса. Нам ще далеко до досконалості, але ми повинні докладаати всіх зусиль, щоб мати спілкування з Ним і не потрапляти в пастки гріха. Ми вільні від бажання грішити! Не забуваймо цього й служімо нашому Богові. А до чого прагне ваше серце?

«Чи бачиш ти, куди йдеш?»

Апостол Іван часто писав про світло, щоб проілюструвати наші взаємини з Богом. Нижче наведено три тексти, у яких йде мова про людей, що ходять у світлі, і інших, які ходять у темряві.

Люди, які ходять у темряві

Івана 12:35-36 _____

1 Івана 1:6-7 _____

1 Івана 2:9-11 _____

Люди, які ходять у світлі

Івана 12:35-36 _____

1 Івана 1:6-7 _____

1 Івана 2:9-11 _____

«Доме Яковів, – ідіть, і попростуємо в світлі Господньому!»

(Ісаї 2:5)

Текст: Луки 24:1-12

Істина: Господь Ісус Христос переміг сили смерті – ворога кожної людини

Мета: дозвольте живому Господу Ісусові звільнити вас від страху смерті

Особиста підготовка

Воскресіння Ісуса знімає завісу із чогось незрозумілого для тих, кому ще необхідно пройти цією долиною темряви. Його воскресіння довело, що Він – справжній Бог. Ця подія вселяє надію нам, кому ще треба буде постати перед лицем смерті. Незважаючи на те, що це не вирішить питання болю та скорботи, все-таки звістка про Ісуса вселяє надію. Наш Господь воскрес. Наші близькі, родичі, які залишили цю землю з вірою в Нього, вже в цей момент перебувають разом з Ним. І настане день, коли ми також приєднаємося до них у хвалі й прославленні нашого дивовижного Господа. Багато хто з нас стикався із цією «долиною смертної темряви». Завдання сьогоднішнього заняття – допомогти кожному віднайти надію та, навіть перебуваючи у важких обставинах або переживаючи біль втрати, пам'ятати про те, що Ісус може дати життя і надію посеред смерті й розпачу.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Ісус воскрес?».

Вступ

Ніщо не завдає нам більшого болю й не чинить на нас більшого впливу, як смерть близької людини. Будучи християнами, ми знаємо, що побачи-

мо цю людину знову на небесах (якщо вона прийняла Господа), але однаково втрата близького – час глибокого емоційного переживання й час смутку. Люди настільки взаємопов'язані, що, якоюсь мірою, стають нерозривні, залежні один від одного. Тому неможливо, щоб відхід людини з життя не позначився на близькій їй та не завдав болю і страждання.

Учні Ісуса зіткнулися із цим болем, коли Він пішов на хрест. Ісус намагався підготувати їх до цього й розповідав, що Йому належить постраждати й умерти, але Він воскресне з мертвих. І хоча вони чули це, на той момент вони не розуміли Його слів. Поставте групі запитання:

- Чи бачили ви коли-небудь людей, які втратили надію? Що було причиною їхньої зневіри?

Вони зневірилися після пережитих труднощів і вирішили, що немає виходу з ситуації, яка склалася.

Запропонуйте таку ілюстрацію. Кілька століть тому один чоловік, що займався транспортуванням дерева, використовував для перевезення коней. Він здійснив кілька рейсів, перевозючи щоразу по чотирьох коней. На цій дорозі була тільки одна важка ділянка – місце, де дорога була розбита, і там зібралася вода, що робила цю частину

дороги великою брудною калюжею. Коли від партії залишалося всього сім колод, чоловік вирішив забрати усі, щоб не їхати два рази. Коні дуже добре вправлялися з вантажем, поки не дійшли до цієї калюжі. Як тільки віз із колодами ввійшов у болото, ніякі зусилля коней не змогли навіть зрушити його з місця. Погонич кричав, впрягався і тягнув разом з кіньми, пробував штовхати, але ніщо не допомагало. Коні не могли перетягти колоди через цю ділянку шляху. Тоді чоловік вирішив зняти одну з колод, щоб подивитися, чи допоможе це коням зрушити вантаж із шести колод, що залишилися. Коні намагалися зрушити вантаж, але знову нічого не вийшло. Тварини тягли щосили, але це не приносило результату. Погонич усе більше й більше злостився, що нічого не виходить. Він намагався знову підштовхувати, допомагаючи їм. Та даремно. Тоді він дістав батіг і почав бити ним коней, але це не допомогло. Усвідомивши, що коням не зрушити шість колод, він вирішив відкотити убік ще одну. Але результат був усе той же – коні не могли зрушити вантаж із місця. Погонич відкотив ще одну колоду. Тепер залишалося тільки чотири колоди, вантаж, який коні без проблем перевозили щодня, але вони однаково не зрушили його з місця. Тоді цей чоловік запитав у другого, більш досвідченого погонича, чому це коні не можуть зрушити вантаж, який легко перевозили раніше. Старий погонич відповів: «Я впевнений, що вони не можуть зрушити його з місця, бо перестали намагатися».

- Чи не відбувається з нами чогось подібного, коли ми стикаємося з труднощами або із ситуацією, що здається безнадійною? Чи не перестаємо і ми намагатися щось зробити?

Можливо, кожний з нас перебував в обставинах, коли казав: «Мій хрест занадто важкий». І продовжував казати це навіть тоді, коли Бог зменшував наш тягар. Безнадійність, розчарування, розпач і зневіра – це те, із чим нам доводиться стикатися й жити, коли ми не звертаємося до Господа. Але ми служимо Богові, Який може змінити наші безнадійні обставини й дати нам надію.

Робота над темою

Прочитайте Лк. 24:1-12 і проведіть обговорення, використовуючи запропоновані запитання.

Трагічний день? (Лк. 24:1)

Виходячи з того, що написано наприкінці попереднього розділу, стає зрозуміло, що «вони» в 1-му вірші – це група жінок, які йшли помазати тіло Ісуса. Імена деяких з них можна знайти в Лк 24:10.

- Навіщо жінки несли пахощі?

Ці пахощі використовувалися для бальзамування тіла померлої людини.

- Яким був настрій жінок?

Швидше за все, вони були глибоко засмучені. Того, Кого вони любили й за Ким ішли, було заарештовано і нелюдським чином убито. Можливо, слово безнадійність найбільше підходить для опису їхнього стану.

- Що ви робите, коли зустрічаєтеся із обставинами, які здаються вам безнадійними? Дайте можливість відповіді декільком учням.

Повернення життя (Лк. 24: 2-11)

- Що очікували побачити жінки в гробі?

Мр. 16:3 вказує на те, що вони очікували зустрітися із воїнами, які охороняли гробницю, і побачити біля входу привалений камінь. Усередині ж гробу вони сподівалися побачити тіло Ісуса. Якби це було не так, навіщо б їм було брати пахощі?

- Що ж вони виявили, коли прийшли до гробу?

Нікого не було видно, камінь відвалений, тіла немає.

Роздайте всім завдання «Ісус воскрес?». Вкажіть на те, що тут наводяться чотири аргументи, які використовують деякі люди, щоб довести відсутність воскресіння. Прочитайте ці аргументи для всієї групи й попросіть охочих на них відповісти.

Учні переплутали й прийшли не до тої гробниці. Як могли вони забути або переплутати, де було покладено Ісуса, коли з Його смерті минуло так мало часу? Природно, супротивники Ісуса давно б уже знайшли «правильну» могилу й довели б, що Ісус не воскрес.

Хтось із друзів Ісуса забрав Його тіло. Навіщо комусь знадобилося робити це? Вони були перелякані, збентежені, розгублені, тільки що переживши смерть свого Вчителя. Чи міг хтось із них планувати почати нову релігію, що ґрунтувалася б на Христовому воскресінні, якого не було? Як їм удалося перемогти воїнів, яким наказали охороняти гріб? Чому учні Ісуса Христа погодилися віддати своє життя за звістку про воскресіння? Адже люди не підуть на смерть за щось, якщо вони знають, що це неправда.

Вороги Ісуса вкрали Його тіло. Знову ж таки, навіщо їм це знадобилося? Якби вони все-таки зробили це, то для припинення розвитку нової релігії досить було б тільки пред'явити тіло.

Ісус просто знепритомнів, а потім у печері отямився. Насправді Він не вмирав. Чи міг Ісус обманути римських воїнів, які перевіряли, чи дійсно Він умер, коли знімали тіло з хреста? Як Він зміг вибратися з печери, заваленої величезним каменем? Що Він зробив з охороною? Що трапилося з Ним після цього? Чи залишився Він жити в тій місцевості? Чи помер Він знову? Якщо так, то як така людина змогла залишитися в невідомості?

Прочитайте 15 розділ 1 Послання до коринтян всі разом й обговоріть, наскільки важливим є факт воскресіння Ісуса в християнському вченні. Павло підкреслює, що вчення про воскресіння Христа – життєво важливе. Якщо Христос не воскрес, то все вчення апостолів і всіх, хто дотримувався його – марне, тобто даремне. Тоді б усі, хто говорив про це, виявилися би лжесвідками.

Звістка про воскресіння (Лк. 24:12)

- Що зробили жінки, коли побачили, що гріб порожній?

Вони побігли, щоб розповісти учням про те, що сталося.

- Якою була реакція Петра?

Він не повірив, але побіг до гробу, щоб на свої очі побачити, що трапилося. Швидше за все, Петро обмірковував питання: «Що ж сталося? Хтось Його вкрав? Чи насправді Він воскрес?»

Застосування

Деякі люди кажуть, що смерть – не ворог, тому що вона припиняє страждання людини. І все-таки Біблія називає смерть ворогом (1 Кор. 15:26), тому що вона є наслідком гріха людини. Проте настане день, коли цей ворог буде подоланий, тобто той день, коли сама смерть «умре», зникнеться, і її більше не буде. Після воскресіння Ісус переміг смерть і дав надію всім живим.

- Чи правильно для християн сумувати й плакати, коли вмирає близька нам людина?

Так, це нормально й навіть необхідно для нас. Але 1 Сол. 4:13 говорить, щоб ми не плакали так, як ті, хто не має надії. Ми повинні дивити-

ся на Господа й знати, що через смерть Він забирає нас до Себе в прекрасне місце (Пс. 23(24):4,6).

Якщо ми приходимо до Христа, чудеса Євангелій починають виконуватися в нашому житті так само, як це було під час Його земного життя. Попросіть учнів пригадати, які зміни сталися в їхньому житті відтоді, як вони прийшли до Ісуса. Він дає нам надію, коли ми перебуваємо перед лицем смерті, і Він готовий зробити ще одне наше преображення в Його славний образ, навіть коли ми закінчуємо наш земний шлях.

Попросіть групу відкрити Ів. 11:25 і завершіть заняття спільним читанням цього вірша.

«Ісус воскрес?»

Одна з біблійних істин, яку сатана намагається перекрутити – вчення про воскресіння Христа. Якщо ворогові вдасться стримати людей від віри в цю істину, він зможе стримати їх і від спасіння. Нижче наводяться деякі з аргументів, які використовують у спробі довести, що воскресіння Христа не було. Як би ви відповіли на них?

Учні переплутали, і прийшли не до тої гробниці.

Хтось із друзів Ісуса забрав Його тіло.

Вороги Ісуса вкрали Його тіло.

Ісус просто знепритомнів, а потім, у печері, отямився. Насправді Він не вмирав.

«Та нині Христос воскрес із мертвих, – первісток серед покійних»

(1 Коринтян 15:20)

Текст: Луки 24:36-45

Істина: воскреслий Ісус дає мир зламаному й розбитому серцю

Мета: приносьте всі свої переживання Ісусові

Особиста підготовка

Ми живемо в дуже складний час, коли іноді все здається спокійним, але водночас відбуваються війни й природні катаклізми в інших країнах. Один народ намагається знищити інший, громадяни однієї нації виявляються втягненими в смертельну сутичку із громадянами іншої. Політики нападають один на одного, намагаючись обвинуватити у всіх проблемах. Й у великих мегаполісах, і в маленьких селах люди часто чують новини про трагедії, що трапилися поруч із ними, але це всього лише мала частина того, із чим доводиться стикатися кожному з нас в особистому житті. У тексті сьогоднішнього заняття ми читали, що учні були сковані страхом і розчаруванням, вони дуже потребували віднайти мир і спокій. Ісус приходить і дає їм цей мир. Незважаючи на те, що першою реакцією учнів був страх, Ісус заспокоює їх і ділиться з ними істинами, які дають мир і спокій. Господь бажає дати мир кожному серцю!

За два тижні до цього заняття попросіть одного або декількох учнів підготувати інформацію про те, що зараз відбувається у світі – війни, різноманітні локальні конфлікти. Зробіть достатню кількість копій завдання «Що мені робити із проблемами?»

Вступ

На початку заняття попросіть учня, що готував інформацію, поділитися тим, що він знайшов. Потім зверніть увагу до групи.

Чи замислювалися ви над тим, як світ справляється з усіма проблемами, які виникають щоразу нові й нові? Дуже часто люди намагаються вирішити свої проблеми за допомогою різноманітних ліків, навіть не думаючи, що це може завдавати шкоди. Без таблетки одні вже не можуть заснути, інші – виробити енергію, треті – заспокоїти нервову систему. Деякі намагаються утопити свої проблеми в пляшці. Але в усіх випадках все це дає тільки короткочасне заспокоєння, а не вирішення питання. Як би наполегливо світ не шукав розв'язання проблеми стресу, він ніколи не знайде справжнього спокою поза Господом Ісусом Христом – Господом миру. Незважаючи на те, що люди докладають величезних зусиль, щоб зберегти мир в усьому світі, світ постійно потрапляє з однієї складної ситуації в іншу. Народи не довіряють один одному. Хтось починає керуватися тільки своїми егоїстичними спонуканнями, хтось воліє закривати очі на все зло. Осільки ніякий мир, побудований на цій хисткій підставі, не зможе встояти довго, необхідний вічний мир, який може дати тільки Господь Ісус

Христос при Своєму повторному приході на землю.

- Хаотичність цього світу дуже часто відбивається й у нашому власному житті. Подумайте про деякі з тих труднощів, з якими зараз стикаються члени вашої родини, ваші сусіди або співробітники. Які труднощі й складнощі стають причиною того, що вони втрачають мир і спокій у своїх серцях?

Дозвольте деяким учням відповісти. Потім розширте це питання, пропосивши учнів подумати, але не висловлювати вголос, які труднощі забирали спокій у їхньому особистому житті.

Роздайте учням копії завдання «Що мені робити із проблемами?» Дайте їм досить часу для прочитання першого абзацу й роздумів про те, як вони вирішують проблеми. Після роботи над завданням підведіть групу до такого висновку. Одні люди намагаються прикрити свої проблеми за допомогою алкоголю або наркотиків, інші зображують, що нічого не сталося, треті намагаються знайти мир, завдаючи якнайбільше неприємностей «винним» у їхніх проблемах. Всі згадані вище дії не можуть вирішити питання. Кожному з нас доводиться стикатися в житті з різними ситуаціями. Дуже часто ми вживаємо заходів, які завдають більше шкоди, ніж вирішують проблему. Ми повинні пам'ятати про те, що єдине джерело істинного миру й спокою – Ісус Христос. Господь миру може втихомирити будь-яку бурю, з якою ми зустрічаємося у своєму житті.

Робота над темою

Попросіть бажаючого прочитати вголос Лк. 24:36. Зверніть увагу при-

сутніх на те, яким чином Ісус з'явився серед учнів. Попросіть продовжити читання віршів Лк. 24:36-49.

Проведіть обговорення цього тексту, використовуючи такі запитання.

Проблеми, які крадуть наш мир (Лк. 24:37-38)

- На підставі попередніх віршів дайте відповідь, кому з'явився Ісус у вірші 36?

Вірші 13-31 розповідають про те, що Ісус з'явився двом учням (одним із яких був Клеопа). Клеопа зі своїм другом прямував з Єрусалима до Еммауса. По дорозі до них приєднався Ісус. Після того, як вони усвідомили, що це Ісус, Він «став для них невидимий» (вірш 31). Учні поквапилися до Єрусалима, де застали «у зборі Одинадцятьох, і тих, що з ними були» (вірш 33), і розповіли їм, що Ісус живий (вірш 34-35). Саме в момент цієї бесіди Ісус з'явився в кімнаті.

- Які слова в віршах 37-38 показують на стан учнів, у якому вони перебували до появи Христа?

Ісус каже про мир у той час, як учні перебували в страху. Ми читаємо, про що вони подумали, коли побачили Ісуса. Учні були перелякані і думали, що бачать духа.

- Чого вони боялися?

Розп'яття стало емоційним потрясінням для учнів. Вони чули, що деякі люди нібито бачили Ісуса живим, тепер же вони бачать посеред себе людину, що не могла ввійти через двері або іншим способом. Їхньою першою думкою було те, що вони бачать духа. Це був властивий людині страх, коли вона побачить щось невідоме.

- Що ця реакція розповідає нам про їхню віру у воскресіння?

Це показує нам, що учні ще не могли до кінця зрозуміти й повірити у воскресіння Христа. Але ми бачимо, як пізніше, завдяки спілкуванню з Ісусом, їхня віра міцніє, і вони стають готові нести Євангельську звістку до людей.

Присутність, що приносить мир (Лк. 24: 39-43)

- Які докази наводить Ісус, щоб показати учням, що Він не дух?

Він надав їм як мінімум три докази:

1. Ісус запропонував подивитися на Його руки й ноги. Учні могли побачити рани від цвяхів, які доводили, що це дійсно Ісус.

2. Він дозволив їм доторкнутися до Нього, щоб учні переконатися, що Він має тіло.

3. Він їв їжу, і вони це бачили.

- Що означає «ще не їняли вони віри з radoщів»?

Те, що вони побачили й у чому могли переконатися, було занадто прекрасним для них, як то кажуть, «занадто добре, щоб бути правдою»! Їх переповнювала цікавість: чи дійсно Той, Хто так дивовижно прийшов до них до кімнати – це Ісус, воскреслий і живий?!

- Чи доводилося вам коли-небудь чути новину, у яку було важко повірити?

Дайте можливість учням поділитися своїми короткими свідченнями. Зверніть особливу увагу на ті свідчення, які показують Божі справи в житті інших.

- Іноді буває важко повірити, що Ісус перебуває з нами. Що нам каже Ів. 20:29?

Хома не побачив Ісуса того дня із усіма учнями й, подібно до багатьох людей сьогодні, відмовився вірити у воскресіння, поки не переконається в цьому особисто (Ів. 20: 24-25). Після того, як воскреслий Ісус явив Себе Хомі, той визнав Ісуса своїм Господом і Богом (Ів. 20: 26-28). Ісус сказав Хомі, що віруючі, які не мають фізичного підтвердження Його воскресіння, більш благословенні. Незважаючи на те, що сьогодні Ісус не є присутнім на землі у Своєму фізичному тілі, Він присутній у нашому житті й пропонує нам Свій мир і спокій.

Звістка, що дає мир стурбованим серцям (Лк. 24: 44-49)

- Сьогодні Ісус не доводить нам Свою присутність способом фізичної появи. Що ж може служити для нас джерелом спокою, на який вказує Христос (вірш 44)?

Через Своє Слово Ісус нас твердо завіряє, що Він живе й діє в нашому житті й сьогодні. Біблія наповнена обітницями, які дають нам радість і спокій у цьому світі, сповненому турбот. Коли Дух Святий вказує нам на якусь обіцянку в Божому Слові й ми довіряємося їй, ми можемо при цьому бути абсолютно впевненими, що Бог завжди виявить вірність. Таким чином, у нас теж є докази, але вони ґрунтуються на вірі, а не на тому, що ми бачимо. Христос каже про три складові частини Писання, всі вони містяться у Старому Заповіті. Закон Мойсеїв – це перші п'ять книг Старого Заповіту. «Пророки» включають «великі» і «малі» пророчі книги. «Псалми» ж містять так звані «поетичні» книги.

- До яких істин Старого Заповіту Ісус закликає звертатися Своїх учнів (вірш 46-49) для заспокоєння їхніх сердець?

Вірш 46 каже про те, що було «написано» щодо страждання й воскресіння Месії. Все це мало здійснитися. Таким чином, Ісус підтверджував те, що все, що сталося в попередні дні, не відбувалося без Божого керівництва. Це був єдиний шлях, як Бог міг забезпечити нам спасіння, засудивши гріх. Вірш 47 також каже про те, що було «написано». Ісус каже, що Старий Заповіт містить пророцтва про те, що буде проповідуватися «прощення гріхів». Відклавши страх і зніяковілість, учні прийняли служіння, щоб сміливо йти та проповідувати. Смерть і воскресіння Ісуса Христа були настільки важливою звісткою, що учні не мали права залишити її тільки для себе. Вони були готові заплатити будь-яку ціну, яка знадобиться, щоб бути «свідками того» (вірш 48) і донести звістку всім народам. Вірш 49 каже нам про обітницю Отця – послати Святого Духа. Для того, щоб здійснити служіння, учням була необхідна надприродна сила. Самі по собі вони не змогли б донести цю Звістку світові. Ісус обіцяв, що вони приймуть силу, коли Дух Святий зійде на них, і вони зможуть зробити те, що їм доручено.

Застосування

- Уявіть, що ви мали можливість спостерігати за учнями, які перебува-

ли в кімнаті, коли до них прийшов Ісус. Яку зміну, на вашу думку, можна було б у них помітити після того, як Ісус пішов?

До Його приходу вони були перелякані, розгублені й, можливо, сумнівалися у всьому, що чули від інших того дня. Після зустрічі з Ісусом вони сповнилися радості, переконалися в тому, що Він насправді живий. Більше того, вони пішли до міста й почали відкрито прославляти й благословляти Бога (Лк. 24: 52-53).

- Хто може допомогти заспокоїти наші серця, якщо вони сповнені страху і збентеження, як це сталося з учнями?

Незалежно від того, наскільки безпросвітними можуть здаватися наші обставини, Ісус може дати нам мир. Можливо, доведеться поплакати... Але на ранок прийде радість (Пс. 29(30):5). Можливо, присутні знають когось зі свого оточення, хто переживає якісь труднощі. Запропонуйте їм, щоб вони підтримали й підбадьорили цих людей тим, що Христос може дати їм мир у серця.

Нагадайте групі про те, щоб вони не бентежилися й приносили всі свої прохання до Ісуса, якщо в їхньому житті трапляються труднощі. Ісус перебуває поруч і ніколи нас не залишає, хоча ми Його й не бачимо. Ісус дає нам мир, якщо ми віримо в Нього. Оскільки Бог має задум стосовно кожної людини, у Нього є й мета, для досягнення якої Він допускає в наше життя труднощі і проблеми.

Текст: Івана 21:1-19

Істина: Ісус хоче відновити в служінні Собі кожного учня, що спіткнувся

Мета: зверніться до Ісуса за прощенням і оновленням, якщо ви в якийсь момент відвернулися від Господа

Особиста підготовка

Як не тішитися від того, що Бог постійно здійснює свою працю над нашим серцем? Кожному з нас властиво падати. Фил. 1:6 нагадує нам про те, що Бог обов'язково завершить працю, яку Він почав у нашому житті. Він не тільки надає нам можливості для служіння, але також оновляє й очищає нас, якщо ми падаємо! Якщо і є хтось, хто може засвідчити про це, то це Петро, людина нетерпляча, запальна за своєю природою. Злякавшись, він заперечував, що коли-небудь знав Христа, і все-таки Бог продовжував трудитися в його житті. Господь взяв простого, сповненого недоліків чоловіка й перетворив його на великого апостола, керівника церкви. Це прекрасний приклад милості, що є невід'ємною частиною Божого єства. Цим заняттям допоможіть учням зрозуміти Божу милість.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Повернення сина».

Вступ

Бувають у нашому житті моменти, які ми були б раді забути. Це може бути наше слово або дія, які нам неприємні. Кожен із нас робить помилки. Іноді це пов'язано зі словами або діями інших людей, але найчастіше в цих помилках винні ми самі.

Ісус хоче чудесним чином трудитися в нашому житті, якщо ми наблизимося до Нього. Навіть коли ми спотикаємося, Ісус хоче відновити нас і жадає, щоб ми продовжували трудитися для Нього.

Робота над темою

Попросіть присутніх прочитати Ів. 21:1-19. Проведіть обговорення прочитаного тексту, використовуючи наведені запитання.

Наші помилки (Ів. 21:1-3)

Розділ 21 розповідає нам про чудо, що сталося після того, як Ісус воскрес із мертвих і явився своїм учням.

- Де сталося це чудо?

«Над морем Тіверійдським», що також відоме як Галілейське море (покажіть це місце на карті).

- Коли Петро перебував біля Галілейського моря разом з іншими учнями, що він вирішив зробити?

Петро сказав: «Піду риби вловити».

- Як ви думаєте, чим керувався Петро? Чи хотів він просто порибалити, чи бажав повернутися до свого колишнього способу життя?

Здається, йому спала на думку ідея повернутися до колишнього способу життя й колишніх занять. Він відвернувся від Ісуса й був упевне-

ний, що після цього Христос не захоче, аби Петро служив Йому.

- Назвіть деякі моменти з життя Петра, де він не дотримувався вказівок Ісуса?

Якось він відвів погляд від Ісуса й почав тонути (Мт. 16:29-30). Коли Ісус говорив про те, що прямує до Єрусалима, де буде розп'ятий, Петро відговорював Його від цього (Мт. 16:21-23). Він триразово відрікся від Христа в ніч перед розп'яттям (Мт. 26:69-75).

Влада Ісуса (Ів. 21:4-7)

- Після цілої ночі риболовлі учні побачили із човна Ісуса, Який знаходився на березі, але не впізнали Його.

Що допомогло їм упізнати Його пізніше?

Крім цієї зустрічі Ісус і раніше являвся іншим учням, і вони впізнавали Його не відразу. Наприклад, Клеопа зі своїм другом провели з Ним чимало часу перед тим, як упізнали Його (Лк. 24:15-16). Саме чудо улову допомогло їм упізнати Христа. Учні знали, що тільки Ісусові – Синови Божому – усе в цьому світі підкорялося.

- Що це чудо Господа, можливо, нагадало Петру?

Чудо незвичайного улову вже траплялося в житті Петра. Ці події описані в Лк. 5. Саме тоді Ісус покликав Петра йти вслід за Ним.

Розділіть учнів на дві групи й дайте кожній завдання порівняти Ів. 21:1-7 і Лк. 5:4-11. Одна група нехай шукає, у чому ці події схожі, а інша – чим вони відрізняються.

Під час звітування обох груп мають бути згадані такі факти.

Подібності: обидва рази учні ловили всю ніч, але нічого не піймали.

Петро перебував у групі з Яковом та Іваном. Ісус сказав їм, куди закинути сіті. У кожному із цих чудес Петро визнавав Ісуса Господом.

Розходження: Лк. 5 описує події початку служіння Ісуса, а Ів. 21 – події після Його воскресіння. У Луки учні вже перебували на березі й чистили сіті, а в Івана – вони все ще продовжували ловити. У Луки мовиться, що було, як мінімум, два човни, а в Івана мовиться тільки про один. У Євангелії від Луки Ісус перебував у човні Петра, а в Івана – на березі.

Незважаючи на всі розходження, дві цих події подібні досить, щоб Петро зміг усвідомити, що Ісус знову вирішив звернутися до нього так само, як і під час початку Свого служіння.

Милість Ісуса (Ів. 21:8-19)

- Що зробив Ісус для учнів (вірші 8-14)?

Він приготував їм їжу – рибу й хліб. Цей учинок був виявом Його любові до них.

- Що зробив Ісус у вірш 15-18?

Він звертає особливу увагу на Петра й проводить із ним бесіду.

- Яке запитання Він ставить Петру тричі?

«Чи ти любиш мене?». Розмова Ісуса з Петром в Ів. 21:15-18 дуже цікава. Ісус тричі ставить запитання, чи любить Його Петро, і тричі отримує стверджувальну відповідь. Тільки Бог знає стан нашого серця, і Господь переконується в чистоті серця Петра і його відданості. Господь прощає Петра, знімає його провину й дає йому звільнення.

- Що Христос бажав побачити в житті Петра?

Петро тричі відрікся від Ісуса, тепер йому довелося тричі підтвердити свою любов. У цій бесіді ми бачимо трохи іншого Петра. Цей Петро дещо більше стриманий і не поспішає щось казати. Він усвідомлює, що його вчинок завдав болю Ісусові, а те, що він кинувся швидше за інших до берега, щоб побачити свого Господа, підкреслює, що він жадав прощення. Петру було б досить просто відновити спілкування із Христом, він навіть не сподівався на служіння в ім'я Господне. Щоразу, коли Ісус запитував Петра про його любов, Він просив піклуватися про череду. Ісус говорив Петрові про те, що як і раніше хоче, щоб той трудився для Божого царства. Це здавалося неймовірним прощенням для Петра. Більше того, у вірш 18-19 Ісус каже про те, що Петро буде вірно трудитися до старості.

- Як закінчилася бесіда Ісуса з Петром?

Ця розмова завершується словами Ісуса, зверненими до Петра: «Ти йди за Мною!». Петро тепер знав, що прощений та оновлений для служіння. Бог готовий простити кожного й дати можливість сіяти Його любов. Яка милість і благодать у нашого Господа оновлення!

Застосування

Попросіть учнів відкрити Ос. 6:1, і прочитати вголос. Поясніть це місце. Для того, щоб Господь зміг віднови-

ти нас, ми повинні повернутися до Нього. Цей вірш каже про нашу дію. Ми повинні **вирішити повернутися до Господа й зробити перший крок**. Дуже часто ми добре знаємо, що і як потрібно зробити, але ось чинити не поспішаємо... Одна із найкращих історій у Біблії – притча про блудного сина (Лк. 15). Юнак дуже скривдив свого батька й вирушив геть із дому, щоб жити самостійно, хоча це життя вело до погибелі. У підсумку йому довелося стикнутися з результатом власних учинків і гріха. Перебуваючи в розпачливому стані, він пригадав будинок свого батька. Він вирішив повернутися й найнятися до свого батька за слугу. Але батько мав щось інше для свого сина. Для нього це був не слуга, а син. Батько «вгледів його, і переповнився жалем: і побіг він, і кинувсь на ший йому, і зачав цілувати його!». Він дав своєму синові прощення й прийняв його!

Коли кожний з нас відвертається або байдужіє стосовно Отця Небесного, Він також просить нас: «Повернися додому!». Бог чекає вас, щоб дати Свою милість!

Роздайте учням по копії завдання «Повернення сина» і попросіть кожного приділити час удома, щоб відповісти на запитання. Завершіть заняття молитвою за те, щоб кожне серце, яке сьогодні має потребу у відновленні стосунків з Богом, прийняло Його прощення.

Повернення сина

Петро – не єдина людина, що мала потребу в оновленні. Ви також могли часто відвертатися від Господа. Можливо, ви довгий час жили вдаліні від Нього, поки Він не покликав вас назад. Перевірте стан свого серця, використовуючи запропоновані нижче запитання, і подумайте про те, чи необхідне вам Боже очищення. Це може стати частиною вашого свідчення іншим, котре допоможе їм навернутися до Господа.

1. Чи відходили ви коли-небудь від Господа? Чи можете ви визначити рішення та вчинки, які стали причиною цього?

2. Якими були наслідки ваших рішень? Як це відбилося на вашому житті? Як ці рішення вплинули на інших людей?

3. Що послужило вашому поверненню до Господа?

4. Якою була найголовніша зміна у вашому житті після того, як Бог відновив вас у служінні?

«Шукайте Господа, доки можна знайти Його, кличте Його, як Він близько! Хай безбожний покине дорогу свою, а крутій – свої задуми, і хай до Господа звернеться, – і його Він помилує, і до нашого Бога, бо Він пробає багато!»

(Ісаї 55:6-7)

Текст: Луки 24:45-48; Дії 1:4-9; 2:42; 1 Коринтян 11:1

Істина: Господь дає силу й наповнює християнина Духом Святим для свідчення й виховання учнів

Мета: свідчення й духовне виховання – це заклик Господа до всіх християн

Особиста підготовка

Придбання учнів – це випробуваний часом Божий план служіння. Процес примноження числа учнів триває багато століть, і тепер у кожному народі, що населяє землю, є носії християнської віри. Мойсей віддав частину свого життя Ісусові Навину, Ілля – Єлисею й так далі. Ісус віддав частину Свого життя Дванадцяти, Дванадцять – іншим, Варнава – Павлові, Павло – Тимофію, Тимофій – вірним людям, а ті – ще іншим. Як навчає Біблія, життя – це пара, що на хвилику з'являється, а потім зникає. Дні біжать дуже швидко. Можна уявити себе на місці Давида, який волає: «Не кидай мене на час старости, коли зменшиться сила моя, не лиши Ти мене» (Пс. 70(71):9), і його молитву: «Ти, Боже, не кидай мене аж до старости та сивини, поки я не звіщу про рамено Твоє поколінню, і кожному, хто тільки прийде – про чини великі Твої!» (Пс. 70(71):18). Єдиний спосіб, яким можна показати силу Бога кожному – це віддати частину свого життя людям, які віддадуть частину свого життя іншим, а ті – ще іншим... Таким чином, з Божої милості можна показати силу Бога ще не народженим поколінням.

Ваш час, який ви віддаєте вашим учням, має величезне значення у віч-

ності, бо ви наслідуйте Христа. Ви зможете виховувати учнів і в старості. Щодо цього є навіть кілька обітниць: «Я буду Той Самий до старости вашої, і до сивини вас носитиму, Я вчинив, і Я буду носити, й Я двигатиму й порятую!» (Іс. 46:4). А псаломспівець завіряє: «Іще в сивині вони будуть цвісти, будуть ситі та свіжі» (Пс. 91(92):15). Це заняття присвячене Господньому принципу виховання учнів, що проводилося як у групі, так і наодинці з кожним із учнів окремо, творячи основу й характер, підготовляючи їх до служіння.

Зробіть достатню кількість копій «Принципи духовного примноження».

Вступ

Як часто ми чуємо слова: «Життя – це моє життя, що хочу, те й роблю». Життя дорогоцінне. В Йова 2:4 сатана каже: «Все, що хто має, віддасть він за душу свою» (душа – життя). Але чому це «моє» життя? Ми несемо за нього відповідальність перед Богом, бо Він дарував нам його. Ми не створювали й не підтримуємо його, це те, що Бог дав нам у борг ненадовго, поки ми перебуваємо на землі.

Бажання кожного – розпорядитися життям з найбільшою користю, і кожний з нас хоче гідно прожити життя. Сумно буде, якщо ми пройдемо весь

шлях, а хтось скаже про нас: «Здавалося, вони й не жили зовсім». Як щодо надлишку в Христі, чи дає Господь вам можливість щедро ділитися життям з іншими? Учні Христа спостерігали, вчилися й потім застосовували в житті Господні істини. Вони не тільки вчили людей про Христа, але й наслідували Його в служінні духовного виховання. Ви теж не позбавлені цієї можливості. Бажаючи бути знаряддям Бога в справі примноження й виховання учнів, ми повинні бути готові заплатити певну ціну... і чималу.

Робота над темою

Перед тим, як Христос залишив Своїх учнів для служіння, Він дав певні інструкції. Саме завдяки Його велінню й тому, чим Господь спорядив їх на справу благовістя й учнівства, визначився хід їхнього життя. Господні учні, і не тільки Дванадцять, присвятили все своє життя виконанню веління Ісуса. Ми знаємо, що було близько п'ятисот учнів, коли Христос вознісся до Свого Отця (1 Кор. 15:6). Не всі з Христових учнів стали пасторами церков або засідали в церковній раді, але всі віддали себе іншим, виховуючи нових учнів.

Господній Задум (Лк. 24:45-48; Дії 1:4-9)

Господь мав задум для своїх учнів, як і для кожного віруючого.

Він поставив мету перед учнями, цій меті вони й присвятили своє життя. Свідчення про Христа мало стати способом їхнього життя. Розуміючи, що людина схильна виявляти і слабкість, і лень, і страх, Христос дав їм усе, що було необхідно для служіння.

Лк. 24:45-48. Ми можемо читати Біблію щодня, але якщо ми не маємо бажання виконувати те, що читаємо – ми ніколи не зрозуміємо Божого покликання в нашому житті. Господь відкриває розум до розуміння Писання, тільки Він може відкрити істини людському серцю. Ісус бачить наш духовний стан і з яким бажанням ми приходимо для спілкування з Ним. Чи хочемо ми виконувати Його волю або просто знати й задовольнятися цим знанням? Після того, як Христос дав розуміння Писання учням, Він стверджує, що учні будуть свідчити про Його рятівну жертву всім людям.

Дії 1:4-9. Христос не тільки дає знання, але й постачає всім необхідним для служіння. Він прекрасно знав, що тільки одних людських зусиль буде недостатньо для виконання Божого доручення – свідчення світові. Це велике завдання, і для його виконання буде потрібна Божя допомога. Завдяки третій Особі Трійці – Духу Святому, Котрий живе в кожній віруючій людині, учні мали здатність нести свідчення.

Дух Святий приходить у серце й життя людини, як Божа незмінна обітниця після того, як людина щиро сповідається у своєму гріхові у покаянні й шукає миру з Богом. Але так само, як від Бога дане знання, щоб виконувати, так і Дух Святий спонукає вже дітей Божих до праці.

Духовне виховання (Дії 2:42)

Після того, як Дух Святий став жити серед апостолів і учнів Христа, вони негайно приступили до роботи. Проповідь Вісті про рятівну жертву Христа на верталі безліч народу до

покаяння. Але за прикладом Христа, Який «визначив Дванадцятьох, щоб із Ним перебували...» (Мр. 3:14), апостоли знали, що необхідно приділити особливу увагу вихованню нововернених людей. Так само, як апостоли перебували в навчанні й спілкуванні з Христом, вони перенесли цей принцип у життя першої церкви.

Дії 2:42. Знання здобувалося через спілкування. Саме завдяки спілкуванню учням було «дано пізнати таємниці Божого Царства» (Лк. 8:10). Віруючі після навернення вступали до «школи Христа», де вони могли розширити своє розуміння й утвердитися у вірі. У будинках, наодинці з кимсь із апостолів або близьких учнів Христа, вони могли обговорити всі питання, які їх хвилювали, та ближче познайомитися з Божественною особистістю – Христом. Істинність навернення підтверджується ділом. Нововернені доводять істинність своєї віри, постійно перебуваючи:

- у навчанні апостолів – постійно слухаючи проповіді апостолів, натхненні Богом;

- у спілкуванні – бажання нововернених спілкуватися з народом Божим і ділити з ним радості й прикраси; у їхніх душах панувало почуття приналежності до родини Божої;

- у ламанні хліба – у Новому Заповіті цей вираз означає й Вечерю Господню, і звичайну спільну трапезу; тут, мабуть, мається на увазі причастя (з Дії 20:7 ми довідаємося, що перші християни переломлювали хліб – причащалися – у перший день тижня);

- у молитвах – це був четвертий основний церковний звичай перших християн; у молитвах вони поклоня-

лися й служили Господу, у всьому покладаючись на Нього.

Заклик до присвяти (1 Кор. 11:1)

Життя Павла є чудовим прикладом того, якими були перші християни. Варнава, один з перших навернених учнів Христа після проповіді Петра, вклав своє життя й працю в людину на ім'я Савл. Він виховував і наставляв Павла, як ходити в Христі. Пізніше Павло продовжував робити те ж саме, окрім своєї місіонерської діяльності. Ми знаємо багатьох його учнів: Тимофій, Тит, Димас, Лука, Сила, Тертій, Епафрас та інші.

Не кожен може нести таке місіонерське служіння, яке ніс Павло. Він мав покликання йти до язичників від Самого Господа. Але в чому ми повинні наслідувати його? Що ж Павло робив таке, що в змозі робити кожний християнин? Це виховання й наставляння у вірі тих, хто робить перші кроки в Христі! Прочитайте 1 Кор. 4:14-17. Вірш 15 каже про те, що Павло був духовним батьком коринтських віруючих, бо навчав їх, як ходити у вірі. Це було основним для Павла: не тільки приводити людей до Христа, але й піклуватися про те, щоб кожний християнин також став духовним батьком іншим, виховуючи нововернених у вірі.

Застосування

Ви можете привести душу до Христа за період часу від 20-ти хвилин до 2-х годин. Однак буде потрібно від 20 тижнів до 2-х років, щоб скерувати нововерненого на шлях постійного духовного зростання, перемоги над гріхом і проблемами, які час від часу виникають. Він має бути

навчений, як приймати правильні рішення в житті, і його потрібно попередити про різні «пастки», у які потрапляє людина, як тільки звертає із правильної дороги.

Не так вже й просто будувати духовний світ людей. Це вимагає постійної особистої уваги, дуже подібної з тією, яку батько й мати надають дітям. Цієї особистої уваги нам ніколи не зможе надати ніяка організація або класи. Діти не виховуються, коли є час або тільки коли скоїлося лихо. Приклад Ісуса навчає нас, що виховання може бути досягнуто тільки такими людьми, які постійно перебувають із тими, кого вони бажать вести.

Де ваші духовні син або дочка? Чи є у вас хоча б одна людина? Ви можете просити Господа подарувати вам одну. Зазирніть у своє серце. Запитайте в Господа: «Чи я не є духовно безплідним? Якщо так, то чому?». Не дозвольте нестачі ваших знань стати на вашому шляху. Ті, хто здобуває й виховує учнів, роблять це тому, що мають Христа, а не великі знання.

«Так, я все розумію, але мені страшно», – скаже хтось. «Страх перед людиною пастку дає, хто ж надію складає на Господа, буде безпеч-

ний» (Пр. 29:25). Ніщо, крім гріха, духовної незрілості й відсутності спілкування з Богом, не зможе вам перешкодити «народжувати й виховувати» нових учнів. Більше того, ніщо не зможе зупинити «народженого згори» ходити з Богом, якщо в нього є духовні батьки, які турбуються про нього й дають йому духовний хліб, приготовлений Богом для зростання.

Саме життя – це головна ціна, яку ми платимо, якщо хочемо наставляти людей. Бог через Ісаю сказав народу Ізраїля: «Через те, що ти став дорогий в Моїх очах, шанований став, й Я тебе покохав, то людей замість тебе віддам, а народи – за душу твою» (Іс. 43:4). Саме цю ціну – своє життя – ви й заплатите, якщо хочете духовно виховувати дітей.

Роздайте копії «Принципи духовного примноження». Прочитайте написане та зверніть увагу, що остання цифра більша, ніж населення Землі. Пам'ятайте, що в Ісуса був Юда, а в Павла – Димас. Можливо, не всі наші учні продовжать виховання інших після нас, але навіть якщо ми успішні на 10%, та кількість присвячених учнів однаково буде більшою, ніж є сьогодні. І з Господнім принципом виховання ми зможемо вплинути на цей світ із силою Духа Святого.

Принцип духовного примноження

• Якщо протягом шести місяців ви привели до віри в Христа хоча б одну людину або «духовно всиновили», а протягом наступних шести місяців опікуєте його й наставляєте в істині, то наприкінці першого року вас буде двоє – християн, які здатні свідчити й виховувати.

• Якщо наступного року кожний з вас приведе до віри й виховає тільки по одній людині, то наприкінці другого року вас буде четверо, здатних здобувати душі для Христа.

І якщо всі четверо будуть продовжувати з молитвою свідчити й наставляти по одній людині в рік, то в такі роки ви зможете вплинути на велику кількість людей з іменем Ісуса Христа за ваше короткочасне життя!

Рік	Кількість учнів
1	2
2	4
4	16
6	64
8	256
10	1 024
12	4 096
20	1 048 576
30	1 073 741 824
33	8 589 934 592

«І Моїми ви свідками будете...» (Дії 1:8)

Текст: Дії 2:1,14, 22-24; 4:8, 10-12

Істина: для росту церкви необхідні люди, які будуть вести за собою людей до Христа

Мета: якщо ви керуєте іншими, вкажіть їм на Христа

Особиста підготовка

Дивно спостерігати, як Бог робить Свою роботу, чи не так? Читаючи в Біблії, як Бог творив Всесвіт і вів історію людства, підводячи все до народження Христа, у багатьох може скластися враження, що Бог використовує для Своїх планів тільки великих людей, таких, як Мойсей, Авраам або Давид. На наступних заняттях ми розглянемо період історії, що описаний у книгах від Дій святих апостолів до Об'явлення Івана Богослова. Ми подивимося, як Бог використовує звичайних людей для здійснення Своєї волі. Протягом усіх уроків намагайтеся підкреслити таке:

1. Бог використовує Своїх людей у церкві для здійснення Своєї волі.

2. Кожний християнин, незалежно від даних йому дарів, може бути корисним Богові.

3. Бог виконував Свої задуми не тільки в минулому, але продовжує це робити й сьогодні.

4. Новий Заповіт описує людей, які можуть бути прикладом вірності для нас.

Приготуйте три картки із ситуаціями (по одній на кожного):

1. Ви успадкували якусь суму грошей, що бажали би вкласти в нову справу. Якою, на вашу думку, має бути людина, якій ви довірите вирішення цього питання?

2. Ви збираєтеся голосувати за нового депутата. Якими якостями характеру він повинен володіти, щоб ви за нього проголосували?

3. На вашому заводі повинні поставити нового директора. Якими якостями має володіти людина, що буде керувати заводом?

Вступ

У будь-якій справі, щоб досягти успіху, необхідно мати гарне керівництво. Це також необхідно й для церкви, щоб вона зростала й несла свідчення світові. На цьому занятті ми будемо розглядати, наскільки важливе керівництво, щоб церква могла добре здійснювати довірене їй Богом служіння.

Петро добре знав, що значить робити щось не так. Спостерігаючи за його першими роками ходіння з Ісусом, кожен би засумнівався в тому, що він зможе стати керівником церкви. Але завдяки Божій милості та дії Його сили, Петро таки став керівником церкви, і його успіх був очевидним через надзвичайне зростання церкви.

Можливо, у нашій групі також перебуває людина, що зможе стати таким лідером, як Петро. Божа рука веде кожного з нас і скеровує для служіння. Бог може приготувати слугителя з кожної людини.

Розділіть учнів на три групи і дайте кожній по одній картці із ситуаціями. Попросіть кожну групу обговорити ситуацію між собою та дати короткі відповіді. У міру того, як вони згадують різні риси характеру доброго керівника, записуйте їх. Після цього поставте групі таке завдання: «Ви залучені до створення нової церкви у вашому місті. Які риси характеру ви б насамперед шукали в людині, яка має бути обрана служителем?»

Допишіть нові названі якості, а потім зазначте, що деякі якості лідерів у бізнесі й у церкві збігаються, однак для церковних керівників потрібні ще й духовні характеристики.

Робота над темою

Запитайте учнів, що їм спадає на думку, коли вони згадують про Петра. Це може бути: сповідання Христа, ходіння по воді, троекратне зречення, Петро – керівник першої церкви тощо. Підкресліть, що, незважаючи на безліч недоліків, він став сильним керівником першої церкви, бо через нього трудився Бог.

Попросіть бажаючого прочитати вголос Дії 2:14. Далі попросіть учнів прочитати тексти, що названі нижче, щоб побачити, що передувало проповіді Петра.

- Дії 1:9 – Ісус вознісся на Небеса.

- Дії 1:14 – учні провели довгий час у молитві.

- Дії 2:1 – настав день П'ятидесятниці (єврейське свято, що проводилося на п'ятдесятний день після Пасхи, воно також називалося Святом перших плодів або Святом жнив).

- Дії 2:4 – 120 учнів отримали силу від Духа Святого та говорили різними мовами.

- Дії 2:13 – деякі люди звинувачували учнів у тому, що вони п'яні.

Після всього цього Петро встав і почав навчати.

Запитайте групу: «Які зміни ви можете побачити в Петрові з Дії 2:14 і Петрові, що згадується в Євангеліях?»

Як Бог готує лідерів?

Розгляньте з групою такі місця Святого Письма, щоб визначити, як Ісус готував Петра до служіння.

- Ів. 1:35-42 – Петро познайомився з Ісусом.

- Лк. 5:4-11 – Ісус покликав Петра іти вслід за Ним і бути Його учнем.

- Лк. 22:31-34 – Петро стверджував, що піде за Христом навіть на смерть.

- Лк. 22:54-62 – Петро відрікся від Христа, а потім покався у вчиненому.

- Ів. 21:15-17 – Ісус дав Петрові зрозуміти, що Він любить його й хоче, щоб той продовжував трудитися для Божого Царства.

- Дії 2:1-4 – Петро разом із іншими християнами отримав силу для служіння від Духа Святого.

Весь цей час Петро був глиною, з якої Бог творив посудину для служіння. Через все це Бог здійснював Свою волю в його житті.

Навіщо потрібні лідери?

Попросіть учнів пригадати ситуації на картках, розглянуті на початку заняття. Запитайте, що відбудеться, якщо в поданих прикладах не буде доброго керівника? Ось деякі ідеї для цього обговорення.

У бізнесі: справа, у яку ви вкладе-те гроші, не буде мати успіху. Інші

люди не захочуть підтримувати цю ідею. Співробітники у своїй роботі не будуть старанними. Мета цієї справи буде нечіткою, і вона зазнає невдачі.

У політиці: у політиці закони почнуть купувати люди, у яких багато грошей, щоб скористатися цими законами для збільшення своїх багатств. Моральні підвалини будуть руйнуватися. Про потреби людей ніхто не буде піклуватися.

У керівництві заводом: будуть прийматися неправильні рішення, неправильно витратимуться ресурси, не буде узгоджуватися робота різних цехів. Завод може навіть збанкрутувати.

У церкві: незважаючи на те, що церква не займається інвестуванням грошей, не видає законів і не керує виробництвом, їй було довірено Господом Ісусом особливе завдання. Останнє веління Христа учням говорить про те, що на кожну церкву покладена відповідальність нести людям Євангелію, хрестити їх й учити виконувати Божі заповіді. Оскільки кожне із цих завдань складне, церква ніколи не зможе виконати покладеної на неї Христом місії без тих, хто не буде нагадувати про важливість Господнього доручення й виконувати його.

Що робить керівника великим?

Обговоріть деякі якості, які повинні бути присутні у житті християнського керівника. Проведіть обговорення кожної зі згаданих п'яти якостей.

Суспільне визнання. Якщо людина сама вирішила, що вона – керівник, цього ще не досить. Однак якщо її поставив Бог, інші обов'язково побачать це.

Божественний вияв. Люди, поставлені Богом на служіння керівництва, повинні бачити Божу дію через них. Господь має рясно виявлятися через їхнє життя, слова, справи.

Христос насамперед. Петро розумів, що це служіння – не його. У Євангеліях ми бачимо, що він постійно виділявся серед усіх учнів і слівачи, і справами. Тепер же він зрозумів, що його завдання – привертати увагу не до себе, а до Христа.

Служіння разом з іншими. Більшості людей подобається робити все так, як хочеться їм самим. Якщо ніхто не хоче робити те, що я говорю, я сам це зроблю, чого б мені це не коштувало. Але керівник від Бога відрізняється тим, що розуміє: для того, щоб успішно здійснювати служіння, необхідні помічник або ціла група людей. Немає нікого, хто мав би всі здібності й дари, необхідні для виконання того великого завдання, яке поставлене перед Церквою. Тільки спільна робота всіх членів Церкви зможе зробити головне – донести Євангелію всьому світові.

Рішучість. Страх і розчарування стали для багатьох причиною того, що вони залишили служіння або не служать, як належить. Для того, щоб подолати протистояння й устояти в складних обставинах, необхідна тверда рішучість.

Застосування

Проведіть обговорення, використовуючи запропоновані нижче запитання.

- Що сталося в Єрусалимській церкві після того, як Петро приступив до служіння, яке довірив йому Ісус?

Три тисячі чоловік приєдналося до церкви, яка до того складалася з 120 осіб.

- Як виглядав би подібний сплеск росту у вашій церкві?

Більше людей почало би відвідувати Недільну школу, малі групи, більше людей присвячувало б себе служінню, церква посидала б більше місіонерів для організації нових церков. Вплив церкви в суспільстві також зростає. Ті невеликі поліпшення в збільшенні кількості віруючих у церквах, що періодично спостерігаються в наші дні, виглядають зовсім незначними, якщо порівнювати з тим, що відбулося в день П'ятидесятниці. Пам'ятайте, що Бог і сьогодні в силі діяти в такий же спосіб, як і в дні становлення Церкви, якщо ми жадаємо виконувати Його заповіді. Господь для цього ставить керівників у церкві, через які буде плекати любов до Слова Божого й до свідчення про Нього.

- Що потрібно від церкви, щоб вона зростала?

Одним з досить важливих складників є Божий слуга, що веде цер-

кву в служінні, поширюючи звістку про Христа. Через різні методи служіння люди зростають духовно, їхня любов один до одного стає свідченням для навколишніх. Господь діє через кожного члена церкви, бо люди бачать приклад для наслідування в проходженні за Господом (1 Кор. 11:1).

- Що можете зробити особисто ви, щоб у вашій церкві спостерігалось зростання?

Завдання пастора й дияконів навчити членів церкви виконувати служіння для Господа й бути свідками в ім'я Його у всьому. Боже веління покладене на кожного члена церкви. Бог не закликав усіх віруючих стати пасторами або дияконами, але відповідальність бути керівником (тим, хто вказує шлях до Христа й веде до Нього людей) у тому оточенні, куди Він помістив вас, покладена на кожного.

Визначте, яку відповідальність поклад на вас Бог, і зробіть усе, що залежить від вас, – і ви побачите, як це відіб'ється на зростанні церкви.

Текст: Дії 3:1-4,7-8; 1 Івана 4:7-11

Істина: мотив християнина для служіння – любов

Мета: любити навколишніх, пам'ятаючи, що Бог полюбив вас у Христі

Особиста підготовка

Любов – тема, що завжди мала популярність. Включіть будь-яку радіостанцію, і ви почуєте пісню про любов. Увімкніть телевізор, і ви побачите нескінченну кількість програм, які намагаються так чи інакше відобразити любов. Підійть до будь-якої церкви, і ви почуєте гімни про любов і проповідь на цю тему. Тоді чому ж при всій розмаїтості розмов про любов наш світ стає все більш холодним, злим, у ньому росте ненависть?

На жаль, багато хто не дотримується саме біблійного опису любові. Більшість починає розглядати питання любові з погляду «що я можу мати», замість того, щоб учитися жертвувати, віддавати, любити. Це заняття – про «апостола любові», який нагадує нам, що Бог виявив до нас Свою любов тим, що віддав Свого Сина за нас на смерть. Ця любов змогла змінити наше життя, і тепер ми відповідаємо за те, щоб стати каналом, через який Божа любов зможе діяти в житті інших, і особливо в житті кожного з ваших учнів.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Любити інших» для кожного учня чи гостя.

Вступ

Після Першої світової війни трапився такий випадок.

Один юнак повертався додому, і йому була надана можливість за декілька днів до відправлення ешелону зателефонувати своїм батькам.

- Тату, мамо, у мене є вірний друг, що підтримував мене протягом усієї війни. Я б хотів привезти його з собою.

- Звичайно ж, синочку, привозь його, – відповіли батьки.

- Але ви також повинні знати, що йому нема до кого йти, і тому я сказав йому, що буду радий, якщо він залишиться жити разом з нами.

Відповідь батьків цього разу була менш рішучою:

- Ну, якщо йому це необхідно, то він, звичайно, може пожити в нас якийсь час, але в нас немає можливості надати йому житло надовго. Чому б йому не зайнятися пошуком житла, не влаштуватися на роботу?

- Мамо, тату, ви розумієте... Він був серйозно поранений. Він наступив на міну, і йому відірвало обидві ноги. Саме тому я б хотів, щоб він жив разом із нами.

Отут у батьків увірвався терпець, і вони відповіли:

- Синку, нам шкода, що із твоїм другом сталася така трагедія, але ми не можемо взяти на себе відповідальність піклуватися про нього цілком і повністю. Адже ти сам ще молодий, і тобі треба буде влаштовува-

ти власне життя. Він буде тягарем і тобі, і нам. Сину, приїзди додому, але буде краще, якщо ти приїдеш сам.

Через кілька днів родина отримала листа, у якому їхній син писав так: «Дорогі мамо і тату. Коли я говорив про пораненого солдата, якого нібито хотів привезти додому, я говорив не про друга, а про себе. Це я втратив обидві ноги. Я розумію, що турбота про інваліда – це складна справа, до якої ви не готові, тому вирішив вас не обтяжувати. Не чекайте мене, я не повернуся».

- Що, на вашу думку, відчував цей солдат, коли почув реакцію своїх батьків?

Найімовірніше, він розумів, що буде для них тягарем. Іноді ми можемо бути настільки поглинені цим світом і суєтою, що перестаємо зауважувати потреби, біль і переживання людей навколо нас. Біблія неодноразово каже про «безумовну любов» – це означає любов, що не зв'язана якимись умовами. Така любов каже «я люблю тебе незалежно ні від чого».

Робота над темою

Розділіть учнів на три групи й роздайте кожній завдання.

Зміни завдяки Божій любові

Роздайте групам по одному текстові, що показують нам апостола Івана в Євангеліях. Попросіть кожну групу прочитати запропоновані їм вірші та визначити, чого Іван навчився від Ісуса.

Група 1: Мр. 10:35-40

Група 2: Лк. 9:49-56

Група 3: Ів. 13:23; 19:26-27

Вияв Божої любові

Попросіть учнів прочитати Дії 3:1-8. Дайте групі такі визначення кривого:

Група 1: Нудженний від дня свого народження.

Група 2: Нездатний подбати про себе.

Група 3: Непомітний для тих, хто проходить повз нього.

Нехай усі групи дадуть відповідь, як Іван відреагував на кожну із цих потреб.

Поставте запитання:

- У чому ми подібні до кривого, що сидів біля храму?

Ми всі приходимо в цей світ, маючи певні потреби, бо від народження маємо гріховну природу, що відокремлює нас від Бога й робить нас підлеглими злу й гріху. Ми нічого не можемо зробити самостійно. Ми є рабами гріха й не можемо заслужити праведності перед Богом. Наша душа невидима людям, які проходять повз нас щодня, не звертаючи на нас уваги.

- Як Іван виявив любов стосовно цієї людини?

Коли він (з Петром) побачив кульгавого, то не пройшов повз нього, не звертаючи на нього уваги. Апостоли запропонували йому Божу любов, поділилися тим, що мали.

- Які виправдання міг би використати Іван для того, щоб не допомагати цій людині?

Іван прямував на молитву. Це був важливий час дня, і він міг би вирішити, що відволікатися не варто. Він не був знайомий із цією людиною. Він міг дозволити родині, родичам і близьким піклуватися про цю людину, і не втручатися самому. В Івана не було грошей. Нехай би багатша і

заможніша людина займалася допомогою...

- Які виправдання використовуємо ми, щоб не допомагати людям, що перебувають поруч із нами?

Дуже часто ми знаходимо виправдання, подібні до тих, якими міг би скористатися Іван.

- Чому ми не виявляємо Божу любов?

Ми, можливо, вважаємо, що занадто зайняті. Ми настільки буваємо зайняті турботою про себе, що потреби навколишніх для нас перестають бути значними. Ми можемо казати (або просто думати): «Я не хочу зв'язуватися із цією людиною. Він – наркоман (алкоголік, курець, бездомний, жебрак тощо). Він отримав те, чого заслуговує. Якби він сам не вибрав для себе такої долі, то не виявився б у такому стані». Коли ми ігноруємо людей і не виявляємо до них Божої любові, ми упускаємо можливість та благословення бути цілювальним інструментом у їхньому житті, як це трапилося в житті Івана й Петра.

Дія Божої любові

Роздайте копії завдання «Любити інших». Після декількох хвилин роботи попросіть учнів поділитися висновками.

- Чому ми повинні любити один одного?

Любов – це Божа заповідь (1 Ів. 3:11,23; 4:7,21). Божа любов дає нам можливість любити інших. Коли ми перебуваємо в близькому спілкуванні із Христом через Слово й мо-

литву, Господь скеровує Свою любов, що живе в нас, до навколишніх (1 Ів. 4:11).

- Як ми повинні любити один одного?

Ми повинні любити не тільки на словах (1 Ів. 3:17-18), ми повинні бути готові пожертвувати чимсь, щоб виявити свою любов стосовно інших людей (1 Ів. 3:16).

- Що відбудеться, якщо ми будемо любити один одного?

Ми будемо мати впевненість у тому, що належимо до родини Божої – бо любимо Його любов'ю (1 Ів. 3:14; 4:7). Божа любов у нас буде досягати досконалості (1 Ів. 4:12).

Застосування

Важливо підкреслити учням, що ходити в любові Христовій необхідно. І цього можна досягти через тісне спілкування з Отцем Небесним. Ранкове спілкування із Христом підготує нас до того, щоб ділитися Його любов'ю протягом дня. Попросіть учнів обрати одну людину зі свого щоденного оточення й записати його потребу, яку вони бачать. Після того, як вони обрали цю людину і її потребу, попросіть їх записати це у своєму духовному щоденнику, щоб помолитися протягом тижня за те, як вони зможуть допомогти їй. Треба постаратися, щоб рішення не було «добре було б...», а знайти щось просте, практичне, те, що ви зможете виконати. Виявіть Божу любов до цієї людини. Моліться за Боже рішення й дію в житті цієї людини. Ви можете стати благословенням для інших!

Завдання «Любити інших»

Бог виявив до нас Свою любов надзвичайним чином, і Він також закликає нас виявляти Його любов до ближнього. Наприклад, у Першому посланні Івана Він навчає нас любити інших. Прочитайте запропоновані нижче вірші й дайте відповідь на запитання. Даючи відповідь, вкажіть також і вірш, на підставі якого ви дали відповідь.

1 Івана 3:11-19, 1 Івана 4:7-12, 1 Івана 4:19-21

- Чому ми повинні любити один одного?

- Як ми повинні любити один одного?

- Що станеться, якщо ми будемо любити один одного?

«А Бог доводить Свою любов до нас тим, що Христос умер за нас, коли ми були ще грішниками» (Римлян 5:8).

«Улюблені, коли Бог полюбив нас отак, то повинні любити і ми один одного!» (1 Івана 4:11).

Текст: Дії 4:32-37; 11:21-24

Істина: Божу працю підтримують вірні люди, які готові щедро жертвувати

Мета: вчіться виділяти час і фінанси для служіння Богові

Особиста підготовка

Жертвування – тема, на яку більшість людей воліють не говорити. Їм здається, що вони й так чули досить багато проповідей на цю тему, і тепер почуваються винуватими за те, що жертвують на Божу справу недостатньо. Більше того, іноді для людини досить побачити (або припустити), що пожертвувані нею кошти використовуються нераціонально, щоб вона вирішила зовсім не жертвувати. Незважаючи на те, що багато з людей намагаються уникнути розмови на цю тему, Ісус досить часто говорив про жертвенність. Кожний християнин, підходячи до цієї теми, обов'язково повинен розглядати її з погляду Біблії. Просіть Бога допомогти вам викласти цю тему так, щоб учні змогли ставитися до всього, що їм дав Бог, так само щиро й щедро, як це робив Варнава.

Зробіть потрібну кількість копій завдання «Принципи жертвенності».

Вступ

- Як часто ви думаєте про свого батька? Коли ви останній раз говорили йому про те, що він для вас значить або дарували йому подарунок? А що з подарованого ним запам'яталося й сподобалося вам найбільше?

Після того, як декілька охочих дадуть відповідь на ці запитання, розкажіть таку історію.

Одному успішному бізнесменові поставили запитання: «Яким був найкращий подарунок, що його подарував вам батько?» Йому не треба було багато часу, щоб відповісти: «Найкращий подарунок батько вручив мені на Новий Рік. Він подарував маленький конверт. Коли я побачив його, то спочатку навіть трохи засумував. Але коли я його відкрив, то виявив там записку: «Я дарую тобі одну годину свого часу щодня протягом наступного року. Ти можеш використовувати її так, як захочеш сам!». Цей чоловік сказав, що батько не тільки стримав дану обіцянку, але й кожного наступного року давав таку ж обіцянку. Цей подарунок зробив на його життя більший вплив, ніж що-небудь коли-небудь дане не тільки батьком, але й іншими людьми.

Скажіть групі, що тема сьогоднішнього заняття стосовно християнської жертвенності часто використовує поняття «управління». У біблійні часи заможні люди мали слуг, у завдання яких входило управління сімейними активами й виховання дітей. Такого слугу називали «управитель» або «доморядник». Йому було довірено управління великими ре-

курсами й від нього вимагалось бути вірним у розпорядженні ними.

У якомусь розумінні кожний батько-християнин є таким розпорядником. Йому довірені Богом його діти. Насправді ці діти не належать йому, а дані на короткий час. На батька також покладена відповідальність виховувати їх так, щоб це було до влody Богів. Не тільки на батька, але й на кожного християнина покладена величезна відповідальність, даний великий привілей бути розпорядником того, що ми маємо вдома і в церкві.

Робота над темою

Після дня П'ятидесятниці в Єрусалимській церкві спостерігався надзвичайно високий ріст. До церкви приєдналося три тисячі чоловік (Дії 2:41). Через короткий час приєдналося ще п'ять тисяч (Дії 4:4). Але крім надзвичайного зростання почали з'являтися й певні потреби. Більшість із тих, хто увірував, були людьми небагатими. Деякі, особливо ті, хто приєднався в день П'ятидесятниці, були з інших країн, і для того, щоб залишатися в Єрусалимі, їм була необхідна їжа й житло. Крім того, можна припустити, що деякі із тих, які увірували, перебували під тиском з боку невіруючих членів родини. Таким чином, у першій церкві виявилася велика кількість людей, які мали серйозні матеріальні потреби. Дії 4:32-37 розповідає нам про те, як ці потреби були задоволені.

Попросіть учнів прочитати, як задовольнялися потреби людей. Зверніть увагу учнів на те, яку роль у задоволенні потреб цих людей відіграв Варнава (вказіть також на значення його

імені – вірш 36). Після цього попросіть учнів прочитати Дії 11:21-14, щоб звернути увагу, що Варнава продовжує брати активну участь у житті церкви й продовжує жертвувати.

Обговоріть із групою представлені нижче запитання.

Чому ми повинні жертвувати?

Попросіть присутніх прочитати Дії 4:32-33. Вкажіть на те, що «віра», «єдність», «спілкування», «сила у свідченні» і «благодать» допомагали церкві жертвувати щедро.

- Чому апостоли вирішили назвати Варнавою чоловіка, який жертвував, щоб бути особливим благословенням для інших?

Варнава означає «син потіхи» (вірш 36). Потіха – це заспокоєння того, хто страждає або переживає труднощі. Варнава був людиною, що виявляла свою турботу про навколишніх тим, що втішала їх, він може бути прикладом людини, що піклувалася про потреби інших.

- Хоча ми й знаємо, що справжнім мотивом для наших пожертвувань має бути любов, чи трапляється, що ми жертвуємо з інших причин?

Іноді ми жертвуємо тому, що повинні так робити. Наприклад, коли знаємо, що повинні щось подарувати людині на Новий Рік або на її день народження, хоча насправді робимо це не з любові. Також людина може жертвувати з корисливих мотивів, наприклад, зробити подарунок людині, щоб пізніше той і йому зробив ласку. Також людина може жертвувати для того, щоб її бачили інші. Ісус учив нас не жертвувати для того, щоб нас бачили інші, як це роблять лицеміри (Мт. 6:1-4). Приклад

подібного вчинку ви можете знайти в Дії 5. Ананій і Сапфіра спробували зімітувати вчинок Варнави, але їхнім мотивом була не любов і турбота про людей. Можливо, вони хотіли, щоб люди також помітили й оцінили їхній вчинок, як це сталося в житті Варнави.

- Кажучи про різні мотиви для наших пожертв, дайте відповідь, якими були мотиви Ісуса у Його служінні людям?

Прочитавши Євангелію, ви зможете виявити, що Ісус знову й знову був спонукуваний співчуттям. А що ж таке співчуття? Співчуття – це здатність побачити нестаток і намагатися надати допомогу. Слово «співчуття» складається із двох частин – слова «чуття» і префікса спів-, що означає «разом». Тобто це слово означає відчувати разом з кимсь його лихо. Це значить співпереживати біль і труднощі іншої людини. Коли ми любимо, ми будемо жертвувати.

Як жертвуєте ви?

- Які мотиви вашої пожертви? Що допомагає вам жертвувати? Чи повинні ви застосовувати розсудливість і здатність розпізнавання, коли жертвуєте?

По-перше, ви повинні визначити, яким чином Бог хоче, щоб ви пожертвували на ту або іншу справу. Бог торкається вашого серця, і ви хочете допомогти в тій потребі, яку бачите, використовуючи ті можливості, які у вас є. Будьте відкриті й сприйнятливі, щоб побачити, як і що ви можете зробити. По-друге, ви повинні подумати про те, як використовують те, що ви жертвуєте. Жертвуйте тільки тим

організаціям, які чесно й правильно використовують ваше пожертвування. Це одна з причин, чому найкраще пожертвування здійснювати через церкву. Якщо ви є членом конкретної церкви, то ви зможете краще побачити, як використовуються кошти, пожертвувані в церкву. Проте місії та християнські організації, навіть якщо вони не від вашої церкви, також заслугують довіри. У кожному разі, ви повинні намагатися переконатися в тому, що ваше пожертвування використовується належним чином для поширення Євангелії.

Що відбувається, коли ви жертвуєте?

- Чи траплялося вам мати гостру потребу в чомусь, і тоді хтось задовольнив вашу потребу? Що ви при цьому відчували?

Дайте можливість відповісти декільком учням.

- Уявіть, що ви – місіонер, що перебуває в іншій країні. Що ви будете почувати, отримавши пожертвування від людей з вашої рідної церкви?

Дуже часто праця місіонера сповнена негараздів, розчарувань, її розвиток проходить повільніше, ніж того хотілося б, із грошима – також складнощі. А тепер уявіть, що ви отримуете листа з рідної церкви, де пишуть, що за вас моляться й пам'ятають вашу працю. А якими будуть ваші почуття, якщо при цьому ви виявляєте в конверті переказ досить великої суми на потреби служіння? Ці практичні вияви любові й турботи будуть серйозною підтримкою у вашому служінні й допоможуть легше сприймати труднощі, з якими вам доводиться боротися. Пожертвуван-

ня можуть бути різними. Варнава жертвував фінанси (Дії 4), а також час і здібності для становлення церкви й виховання учнів (Дії 11). Але незалежно від того, що ви жертвуєте, це приносить полегшення іншим людям і спонукає їх віддавати славу Богові.

Застосування

Роздайте копії завдання «Принципи жертвовності». Попросіть групу прочитати 2 Кор. 9:7 і відповісти на перші два запитання.

- Хто повинен жертвувати?

«Кожен», тобто чоловік або жінка, молодий або літній. Незважаючи на те, що кожний з нас має різні можливості, Бог закликає жертвувати всіх. Навіть ті, хто має дуже мало, може знайти те, що підтримає Божу справу.

- Як ми повинні жертвувати?

Цей вірш дає кілька відповідей:

- Давайте так, як Бог схиляє ваше серце. Інакше кажучи, визначте, чого Бог очікує від вас, і прийміть рішення, що жертвувати. Для початку, Біблія каже про десяту частину від прибутку, але у вашому християнському житті Бог може побажати бачити й п'ятнадцять, і двадцять, і навіть більше відсотків від того, що Він вам посилає.

- Давайте «не в смутку». Не варто давати Богові пожертвування з думками: «Так... але ж на ці гроші я міг би купити...» або «напевно, даремно я стільки пожертвував...».

- Давайте «не з примусу». Не варто жертвувати тому, що вас хтось умовив або наполіг. Також Богові не буде бажаним пожертвування, коли ви жертвуєте тільки для того, щоб вас, нарешті, залишили в спокої.

- Давайте «з радістю». Тобто добровільно, від усього серця, без жалю, радо. Дякуйте Богові за дану вам можливість поліпшити комусь життя або полегшити служіння тим, що Бог вам дав.

Попросіть групу поміркувати над 3-ім запитанням завдання. Це можуть бути діти, здоров'я, служіння, таланти, фінанси або якась власність. Попросіть їх перейти до 4-го питання. Після того, як усі виконають завдання, підкресліть, що хоча цей урок і стосується фінансового боку, але Господь очікує жертвовності з нашої боку не тільки в матеріальному плані. Коли ми жертвуємо матеріальним, а забуваємо про те, що наше серце повинне бути чистим перед Богом, що наш час належить Йому, то наша матеріальна жертвовність для Господа – ніщо.

Зробіть оцінку вашого часу, кому ви можете його приділити, хто має потребу у вашій допомозі? Кого ви можете навчити читати Біблію й мати спілкування з Господом щодня, зачувати вірші напам'ять, свідчити про Христа? Моліться за те, щоб Бог допоміг кожному з нас бути гарним розпорядником у тому, що Він нам дав, і використовувати все це для Його слави й радості.

Завдання «Принципи жертовності»

Фінанси – це складна частина нашого життя, але, на жаль, дуже часто ми не розуміємо біблійних принципів жертовності. Відкрийте 2 Коринтян 9:7 і дайте відповідь на такі запитання, щоб зрозуміти Божий погляд на пожертвування.

1. Хто повинен жертвувати?

2. Як ми повинні жертвувати?

- A.
- B.
- V.
- Г.

3. Що Бог дав вам? Як ви цим розпоряджаєтеся?

4. Чи добрий з вас розпорядник? Як ви можете стати кращим?

**«А що ще шукається в доморядниках, – щоб кожен був знайдений вірним»
(1 Коринтян 4:2).**

Текст: Дії 6:5-15

Істина: незважаючи на протистояння зі світом, свідчення про Христа веде до зростання Божих церков

Мета: покладайтеся на Бога, то Він дасть вам силу свідчити про Господа Ісуса Христа

Особиста підготовка

Останні слова Ісуса Христа, які Він сказав перед тим, як був піднесений на Небеса, називаються Великим дорученням. У цих віршах Ісус заповів Церкві нести Євангелію всьому світові. Дивовижно читати про те, як в історії церкви, та й сьогодні, християни виконували і виконують це доручення. І все-таки людям, які несуть Добру Звістку іншим, потрібно бути готовими до сильного протистояння. Іноді це протистояння виражається в ігнорванні навколишніми всього, що ви говорите, а іноді вони навіть починають робити з вас посміховище. Бувають випадки, коли Божому свідкові за спробу поділитися звісткою про вічне життя доводиться стикатися з небезпекою поплатитися життям. Щоб протистояти подібним нападкам, потрібна сміливість, яку може дати тільки Бог.

Того часу, як Єрусалимська церква переживала надзвичайне зростання, Степан, розуміючи незавидне становище людей, які ще не знають Ісуса Христа, захотів поділитися з ними цією радісною звісткою. Як результат, вони відкинули Христа, а також відкинули й Степана. Причому, відкинули настільки, що погодились його вбити. Однак Степан знав,

за що вмирав. Він знав, Хто його зустрине за межею смерті, тому вмирав сміливо.

Можливо, вашим учням ніколи не доведеться жертвувати життям, як це довелося зробити Степанові, але Велике доручення стосується також і їх. Ми повинні нести Євангелію Царства цьому світові, який гине. Нехай це заняття стане для кожного з нас закликом бути вірним Господу, як Степан.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Готовий свідчити». Знайдіть кілька гарних брошур євангелізаційного характеру.

Вступ

Поставте групі запитання:

- Як називається людина, що готова пожертвувати життям заради своєї віри?

Коли хтось згадає слово «мученик», попросіть учнів відкрити й прочитати Дії 1:8. Поясніть, що грецьке слово, яке використане в цьому вірші, може означати як «свідок», так і «мученик». Поясніть також, що першорядне значення цього слова – «людина, що була свідком і готова засвідчити про подію або вірування». Слово «мученик» використовується стосовно людей, які настільки сильно дотримувалися своєї віри,

що були готові пожертвувати заради неї своїм життям.

Запитайте учнів, чи знають вони, хто був першим мучеником в історії церкви. Попросіть їх прочитати вголос Дії 7:54-60 – про те, як був убитий Степан. На цьому занятті ми будемо намагатися зрозуміти на прикладі Степана, що значить бути свідком Христа. Давайте розглянемо, як богобійне життя й сміливе проголошення Євангелії можуть стати чудовим свідченням. Розповісти просту історію про те, що Бог зробив у твоєму житті й готовий зробити в житті інших людей – це під силу кожному християнинуві.

Перша церква росла дуже швидко. Деякі дослідники вважають, що до часу, описаному в Діях, у 6 розділі, Церква нараховувала близько двадцяти тисяч віруючих. До цього часу від дня П'ятидесятниці минуло близько трьох років. Тоді, як така величезна громада мала все спільне, виникали й деякі проблеми. У віруючих грецького походження склалася думка, що потреби їхніх удів не задовольняються належним чином. Вони почали нарікати на інших віруючих, тому апостоли попросили церкву обрати сімох чоловік, які будуть стежити за тим, щоб потреби людей задовольнялися рівномірно. Ці семеро й стали першими дияконами. Одним з них був Степан, що став сміливим свідком. Він проголошував істину про Христа й за це був убитий своїми переслідувачами.

Робота над темою

Розгляньте запропонований біблійний текст і проведіть обговорення

кожного з його частин за допомогою запропонованих запитань.

Богобоязливе життя (Дії 6:5-8)

- Що ви можете сказати про характер Степана із цих віршів?

Вірші 5 і 8 показують, що він був повний віри, Святого Духа й сили. Оскільки апостоли просили церкву обрати людей «доброї слави» (вірш 3), то можна припустити, що серед людей він мав чудову репутацію.

- Що означає слово «повний Духа Святого та мудрости» у цих віршах?

Це значить, що люди перебували під впливом Святого Духа й мудрості. Наприклад, ми можемо сказати про деяких людей, що він «повні гніву» або «повні любові». Степан же був повний Духа Святого (вірші 3 і 5), мудрості (вірш 3), віри (вірші 5 і 8) і сили (вірш 8).

- Богобоязливе життя Степана було основою для його свідчення. Чому це так важливо?

Ми можемо казати, що ми – християни, але якщо люди будуть бачити в нашому житті безбожне поводження, то будуть називати нас лицемірами. Незважаючи на те, що ми не можемо бути ідеальними, люди все-таки бачать і зауважують наше прагнення жити богобійним життям.

Сміливість свідчити (Дії 6:9-10)

- Без сумніву, життя Степана було гідним прикладом для наслідування.

Але чи досить свідчити тільки своїм життям?

Деякі люди кажуть «моє життя – ось моє свідчення». Незважаючи на те, що життя – це вкрай важлива частина нашого свідчення, одного тільки благочестивого життя недостат-

ньо. Для того, щоб людина отримала спасіння, необхідно, щоб хтось не тільки показував, як треба жити, але й пояснив Звістку спасіння на словах. Одного лише життя, нехай навіть праведного та благочестивого, для свідчення недостатньо. Є групи людей і вчення, де люди ведуть надзвичайно високоморальний спосіб життя, але при цьому противляться Добрій Звістці й відкрито протистоять Христу.

- Вірші 9-10 показують нам, що Степан був готовий говорити про Христа, незважаючи на те, що аудиторія була налаштована вкрай недружелюбно. Коли люди «сперечалися» зі Степаном, вони бачили в ньому мудрість і Дух Божий. Чи можемо ми з поводження Степана взяти якийсь урок для себе?

Для того, щоб приводити людей до Христа, ми повинні виявляти християнське ставлення. Людям було важко суперечити не самому Степану і його словам, а Духу, Який був і діяв у ньому.

Знання, про що свідчити (Дії 7:1-2)

- Що відповів Степан, коли первосвященик запитав «Чи це так?» (тобто, чи правдиві обвинувачення з 6:13-14)?

Він почав чітко й послідовно викладати Євангелію (Дії 7:2-53).

- Який принцип свідчення можна взяти із проповіді Степана?

Кожний християнин повинен бути готовий, ґрунтуючись на Біблії, викласти Євангелію кожному, хто запитає нас про це (1 Петр. 3:15).

Роздайте копії завдання «Готовий свідчити» і прочитайте вступ до зав-

дання. Перед тим, як продовжувати, дайте групі можливість поділитися один з одним, що вони скажуть людині, яка хоче знайти мир із Богом. Потім коротенько поясніть завдання і попросіть учнів виконати його вдома й вивчити основні істини Євангелія, які перераховані в завданні. Також попросіть їх зробити позначки у своїй Біблії, щоб це слугувало їм допомогою у свідченні іншим.

Застосування

Для того, щоб допомогти учням взяти практичні уроки із пройденого матеріалу, використовуйте запропоновані запитання.

- Пригадайте, які значення має слово «свідок». У якому розумінні кожний християнин має бути свідком, подібним до Степана?

Більшість із нас не покликані бути мучениками – у тому розумінні, щоб віддати життя заради своєї віри. І все-таки кожного з нас Бог закликає бути свідком, навіть якщо заради цього нам доведеться переживати якісь незручності.

- Які уроки ми можемо взяти з життя Степана, щоб стати кращими свідками?

По-перше, ми повинні намагатися жити свято, проводити богобоязливе життя. У протилежному випадку, люди просто не будуть слухати наших слів, як би ми не намагалися їм говорити про Христа і про Його любов.

По-друге, ми повинні знати й уміти сформулювати, у чому полягає звістка Євангелії. Ми не можемо пояснити іншому те, чого самі не розуміємо або не знаємо. Але Біблія закликає саме нас: «Завжди готовими будьте на відповідь кожному, хто в вас запи-

тає рахунку про надію, що в вас, із лагідністю та зо страхом». По-третє, ми повинні говорити сміливо. Іноді люди можуть не сприймати нас або навіть виставляти на посміховище. Ми, як і Степан, не повинні реагувати на глузування й не дозволяти цьому зупинити наше свідчення.

- Чи не здається вам дивним, що Бог допустив смерть такого сильного свідка, яким був Степан? Невже, якби він продовжив поширювати Добру Звістку багатьом людям, це було б погано?

Незважаючи на те, що думаємо ми, Бог вирішив використати для справи поширення Євангелії навіть смерть Степана. Одним із людей, які бачили його смерть, був хлопець на ім'я Савл (Дії 7:58). Ми ж його сьогодні знаємо як апостола Павла. Наступного заняття ми будемо розповідати про те, як він навернувся до Бо-

га. І, можливо, Бог використовував свідчення Степана, щоб розтопити серце цієї людини, щоб він замислився про близькі взаємини з Богом. А Павло привів до Бога набагато більше людей, ніж Степан міг навіть мріяти.

- Дар свідчення дається тільки діяконам і місіонерам?

Ні, Бог хоче, щоб кожний із нас був свідком, незалежно від того, яка посада або яке місце нам відведене в служінні церкви. А для того, щоб свідчити, нам необхідна Божа мудрість і сміливість.

Завершіть заняття молитвою й просіть Бога допомогти вам і учням навчитися у всьому покладатися на Нього. Закликайте учнів молитися за можливість свідчити й покажіть їм приготовлені євангельські брошури, які вони можуть використовувати у свідченні.

Завдання «Готовий свідчити»

Ваш близький друг (подруга) приходиться до вас і каже, що його життя буквально розвалюється. Його дружина (чоловік) хоче піти геть. Діти не слухаються й не поважають батьків. Людина вже втратила надію коли-небудь вибратися з боргів і не бачить сенсу в цьому житті, тому вирішила, що єдиний шлях – це звернутися до Бога по допомогу. Вона просить вас допомогти в цьому. Чи знаєте ви, як розповісти Євангельську звістку?

1. Перше – ви повинні розуміти ключові істини Євангелії. Замість того щоб просто завчити ці вірші напам'ять, постарайтеся зрозуміти, як вони пов'язані один з одним.

- A. Кожна людина згрішила (Римлян 3:10,23).
- B. Покарання за гріх – вічна смерть, відділення від Бога (Римлян 6:23).
- V. Через Свою велику милість і любов до нас Бог подбав про те, щоб звільнити нас від покарання за гріх. Він зробив це, пославши на хресну смерть Свого Сина Ісуса Христа (Римлян 5:8).
- M. Ісус помер, щоб оплатити наше покарання за гріх. Він був похований і воскрес із мертвих. Тепер Він на Небесах, і пропонує спасіння всім, хто в Нього повірить (Римлян 8:33-34).
- D. Ми повинні звернутися до Ісуса, визнати свою гріховність і вірити, що Він нас спасе (Римлян 10:13).
- E. Якщо ваш друг готовий прийняти Христа як Господа і Спасителя, допоможіть йому в молитві. Помоліться за нього й продовжуйте наставляти й передавати істини Святого Письма при регулярних зустрічах.

2. Зробіть позначки в себе в Біблії, щоб ви могли легко знайти ці вірші, коли буде необхідно. Для цього відкрийте перше посилання й під ним напишіть посилання на наступне й так далі. Ви також можете зробити закладку, де запишете ці місця Святого Письма.

3. Пам'ятайте, що й через вас Бог робить Свою справу. Він може використовувати будь-якого християнина, щоб привести до спасіння іншу людину. Він хоче зробити це набагато більше, ніж ви. Попросіть Його використовувати вас для спасіння інших людей.

«А Господа Христа святить у ваших серцях, і завжди готовими будьте на відповідь кожному, хто в вас запитає рахунку про надію, що в вас, із лагідністю та зо страхом»

(1 Петра 3:15)

ПАВЛО: ПРОПОВІДЬ СЕРЕД СВОГО НАРОДУ Й ЗА МЕЖАМИ БАТЬКІВЩИНИ

УРОК
31

Текст: Дії 9:3-20; Римлян 9:1-3

Істина: прагнення поділитися Доброю Звісткою з людьми, що гинуть, – природний вияв духовно відродженої людини

Мета: ділитися Доброю Звісткою зі своїми родичами, друзями й людьми, що навколо

Особиста підготовка

Це заняття присвячене наверненню Павла і його прагненню приводити до Христа інших людей. Проведіть час у молитві й спілкуванні з Богом і просіть, щоб Він скеровував вас та ваших учнів ділитися своїми свідченнями й через вас приводив людей до Себе. Моліться, щоб на заняття прийшли й невіруючі. Заздалегідь попросіть групу молитися за це й намагатися привести на заняття своїх друзів. Буде добре, якщо ви зможете на тиждень зустрітися з декількома учнями для молитви за невіруючих людей.

Вступ

Розкажіть таку історію.

Молода жінка з малою дитиною їхала в потягу. Була зима. Жінка вперше опинилася в цій місцевості, тому постійно переживала, що вони можуть пропустити потрібну їм зупинку. Щоразу, коли потяг сповільнював хід перед зупинкою, вона запитувала провідника: «Нам не тут виходити?». Щоразу він їй відповідав: «Ні, це не ваша зупинка. Не хвилюйтеся, я подбаю, щоб ви не проїхали свою». Нарешті, коли вона ще раз запитала, чи це та станція, він відповів: «Ні, але наступна – ваша». Відчувши себе трохи легше, жінка сіла й стала спокійно чекати наступної

зупинки. Після цього провідника кудись викликали, а через якийсь час поїзд зупинився. Чоловік, що бачив усе, що відбувалося до цього, й чув, що жінці слід виходити на наступній станції, щиро вирішив допомогти. Він допоміг їй винести речі, жінка з дитиною на руках вийшла, і їх обох огорнула густа заметіль. Незабаром потяг знову почав рух, і провідник повернувся у вагон. Він стурбовано озирнувся й запитав, де мама з дитиною. Попутник жінки відповів:

- Я допоміг їм вийти на станції. Вас поруч не було, тому я вирішив їй допомогти.

- Що?! – вигукнув провідник. – Це ж була не станція! Дерево впало на рейки й довелося зупинитися, щоб його забрати. Ви висадили її посеред лісу!

Попутник цей був щирим, але, на жаль, він щиро помилявся.

Сьогодні заняття присвячене людині, яка щиро вірила у те, що «її віра» – найбільш правильна. Цей чоловік був настільки впевнений і природний у своїх переконаннях, що був готовий боротися з кожним, хто не згоджувався з ним. Незважаючи на свою абсолютну щирість, він щиро помилявся. Кликали цю людину Савл, але ми знаємо його за римським іменем – Павло.

Робота над темою

Павло, що успадкував від батька римське громадянство, був сином благочестивих юдеїв, ревним учнем рабинів. Він пишався своїм єврейським походженням, приналежністю до фарисеїв, праведністю, заснованою на дотриманні Закону, а також своєю працею на благо єврейської громади. Але саме юдаїзм і його прихильники виявляться надалі його лютими ворогами, а сам він стане одним з керівників колись ненависної йому «Назорейської ересі».

Навернення (Дії 9:3-6)

Для того, щоб привести людину до покаяння, Бог не завжди (а якщо бути точнішим, то дуже рідко!) використовує яскраве світло, видіння або голос із небес. Проте спасіння, яке отримують люди сьогодні, так само реальне та сильне, як і те, що одержав Павло. Навернення кожної людини – унікальне переживання, воно у кожного проходить особливим чином. Попросіть когось із охочих поділитися своїм свідченням, як Христос змінив його життя після навернення.

Ми повинні усвідомити, що грішні (Рим. 3:23). Незважаючи на те, що людей, які можуть сказати, що взагалі не згрішили, немає, ми все-таки часто намагаємося знизити «рівень» своєї гріховності, починаючи порівнювати себе з кимсь, хто в нашому розумінні «грішніший» нас. Але Бог не порівнює нас із іншими. Він порівнює нас зі Своїм Сином Ісусом Христом. Якщо ми порівнюємо себе з Ним, то починаємо усвідомлювати, наскільки грішними є.

Ми повинні розуміти наслідки гріха (Рим. 6:23). Усякий гріх має бути по-

караний. Бог сказав Адамові та Єві, що якщо вони спробують заборонений плід із дерева пізнання добра та зла, то помруть. Ми всі знаємо, що грішні навіть більше, ніж були грішні Адам та Єва. Якщо Богові довелося покарати їх за зроблений ними гріх, що Йому робити з нами? Кожний з нас своїми гріхами заслужив смерті.

Ми повинні пам'ятати про велику Божу любов до нас (Рим. 5:8). Бог не отримує насолоди тому, що карає нас. Коли ми ще діти, ми не розуміємо, навіщо батьки карають нас, але пізніше раді їхньому вихованню. Бог настільки любить нас, що послав Ісуса Христа на землю, щоб Він помер на хресті за наші гріхи.

Ми повинні усвідомлювати, що Христос помер, був похований і воскрес із мертвих, щоб оплатити наші гріхи (Рим. 10:9-10). Його смерть на хресті не була «випадковістю». Це було усвідомлене рішення Христа, і тільки в такий спосіб Він оплатив наші гріхи. Він узяв на Себе покарання, яке повинні були нести ми. Він помер для того, щоби цього не довелося робити нам. Він воскрес із мертвих, і це доказ того, що Він – Господь і всі наші гріхи прощені й покриті Його кров'ю.

Ми повинні особисто вірою прийняти Христа як свого Спасителя, Який помер на хресті заради нашого спасіння (Рим. 10:13). Ми звертаємося до Нього, бо розуміємо – самі себе ми спасти не можемо. Це може зробити тільки Христос. Він не очікує від нас голосних обіцянок, Він також не очікує певної кількості добрих справ або слів. Він просто закликає нас повірити Йому, прийняти Його плату за наш гріх, зробити це особи-

стим, нашим власним. Коли ми чинимо так, Він обіцяє, що ми будемо врятовані.

Будьте готові засвідчити самі й відповісти на запитання, що виникнуть в учнів і гостей.

Покликання (Дії 9:10, 15-16)

Бог обрав Павла, щоб нести звістку спасіння як юдеям, так і поганам. Оскільки його служіння здебільшого було спрямоване на язичників, а не на юдеїв, що вже чули Євангелію, дуже часто Павла називають «апостолом поган».

- Як Павло виконав Боже покликання у своєму житті?

Він присвятив себе подорожам по всій Римській імперії та проповідував Євангелію насамперед юдеям, але також і язичникам. Церкві було дано Доручення проповідувати Євангелію по усьому світові. Незважаючи на те, що сьогоднішні члени церкви – це не апостоли, подібні до Павла, та на кожному з нас лежить відповідальність подібна до тої, котра була покладена й на нього. Кожен здатний нести свідчення про Христа там, де перебуває, і через слова, і через учинки.

Обов'язок (Дії 9:20; Рим. 9:1-3; 10:1)

- Що довелося перенести Павлові задля здійснення покладеного на нього завдання?

Його постійно переслідували і юдеї, і язичники, кидали до темниці і били. Його неправдиво звинувачували й не дозволяли свідчити.

- Що, по-вашому, допомагало Павлу пройти через все це?

Спасіння від гріхів, Божі любов і воля, а також і почуття обов'язку нести Євангелію людям, що гинуть, особливо юдеям. У Рим. 9:1-3 слова «велику скорботу й невпинну муку для серця свого» говорять нам, що Павло «бажав би сам бути відлучений від Христа», якщо це призведе до спасіння інших. Наскільки серйозно Павло ставився до свого обов'язку – рятувати людей, що гинуть! А наскільки ми дбаємо про своїх співвітчизників? Чи маємо ми бажання бачити свій народ, свою націю спасеною так, як це було в житті Павла?

Застосування

Запропонуйте учням подумати про родичів і друзів, які ще не спасенні. Нехай вони прочитають Рим. 10:1 і підставлять замість слова «Ізраїля» імена цих людей: «бажання мого серця й молитва до Бога за

на спасіння». Наше свідчення їм має вказувати на те, що Христос дає мир (Рим. 5:1), прощення (Кол. 1:14) і справжню любов (Рим. 5:8). Попросіть учнів молитися, щоб Бог надав можливість поділитися із цими людьми Доброю Звісткою й щоб вони прагнули використовувати цю можливість.

Підтримайте кожного, хто на цьому занятті прийшов до усвідомлення того, що ще не спасений. Попросіть їх підійти до вас після закінчення заняття й поговоріть з ними, помоліться, підведіть їх до покаяння. Завершіть заняття молитвою подяки Богові за дане вам спасіння, а також просіть Його допомогти кожному стати кращим свідком Доброї Звістки.

Текст: 1 Коринтян 15:3,7; Дії 15:12-19; Якова 1:21

Істина: істинна віра приводить до праведного життя

Мета: підкріплюйте своє свідчення справами праведного життя

Особиста підготовка

Послання одного з учнів Христа, Якова, навчає нас, що наше життя в Христі має приносити плоди. Яків наголошує на тому, яким має бути наше повсякденне життя, яку роль відіграють у нашому житті й свідченні справи.

Вступ

Попередьте учнів, наскільки легко повернутися до способу життя, що неугодний Богові. Підкресліть, що необхідно перевіряти своє життя, щоб позбутися усього, що суперечить і заважає їхньому свідченню.

- Які, по-вашому, уроки візьме син, якщо його батько регулярно ходить до церкви, але в житті часто поводитьься неправильно?

На перший погляд здається, що син буде вчитися правильному поклонінню Богові. Але поведження батька в житті також не залишиться непоміченим.

- Що, по-вашому, син такого батька буде вважати правильним?

Швидше за все, він буде впевнений, що поклоніння – це просто частина життя, звичка, що повторюється раз-двічі на тиждень. Поклоніння не буде керівною частиною його життя, що впливає на всі його сфери.

- Як ми називаємо людину, яка каже одне, а робить інше?

Така людина – лицемір. Це людина, що каже правильні слова, але її життя не відповідає цьому. Слово «лицемір» спочатку означало актора, що, виходячи на сцену, грав відведену йому роль. Тобто це людина, що зображує із себе того, ким насправді не є.

На цьому занятті ми будемо досліджувати заклик Якова, щоб наше життя віри підкріплювалося справами.

Робота над темою

Автор послання каже про себе: «Яків, раб Бога й Господа Ісуса Христа» (Як. 1:1). Незважаючи на те, що щодо цього є деякі запитання, більшість дослідників вважають, що цю книгу написав Яків, брат Ісуса Христа (уперше про нього згадується в Мт. 13:54-56). Хоча під час земного служіння Христа він не був серед Його учнів, після воскресіння Ісуса Яків увірував у Нього й пішов за Ним.

Час написання Послання Якова майже збігається з описаним у Дії 12. До цього часу апостол Яків (син Зеведеїв) уже був замучений (вірш 2), і на роль керівника церквою в Єрусалимі було обрано іншого Якова (вірш 17). З листів Павла видно, що в Єрусалимі роль, близьку до ролі апостола, відігравав брат Ісуса (Гал. 1:18-19). Нова хвиля переслідувань розсіяла церкву (Дії 12:1), і Яків

хотів підтримати віруючих, які перебували «в Розпорощенні» (Як. 1:1-2). Він також закликав їх бути слухняними Богові до кінця (вірш 4).

Попросіть когось прочитати вголос Як. 2:14. Поясніть, що Біблія навчає нас, що віра й справи взаємозалежні. Спасіння доступне тільки з благодаті через віру в Христа. Проте кожна людина, що отримала спасіння, стає новою людиною, що хоче жити для Христа. Проведіть наступне обговорення за допомогою запитань.

Спасіння – тільки через віру

Попросіть учнів прочитати вголос Еф. 2:8-10 і Рим. 6:23.

- Як можна пов'язати Як. 2:14 з тільки що прочитаними віршами?

Яків каже про особливий вид «віри» – коли людина стверджує («коли хто говорить, що має віру»), але її життя цьому не відповідає («але діл не має»). Інакше кажучи, людина називає себе християнином, але живе так, начебто не спасенна. Якщо хтось чинить так, то він, за твердженням Якова, не щиро вірить у Христа й тому не спасений.

- Згідно з Ів. 7:1-5, яким було ставлення Якова до Христа під час земного служіння Господа?

Яків, як і інші його брати, не вірив в Ісуса. Вони намагалися дати поради Ісусові в Його служінні, але в їхньому серці не було віри.

- Згідно з 1 Кор. 15:3-7, що зробив Ісус, щоб привести Свого брата до віри?

Ісус особисто з'явився Якову після Свого воскресіння. Без сумніву, саме це й послужило тому, що Яків по-вірив в Ісуса як Спасителя.

- Згідно з Дії 1:14, як виявлялася віра Якова після воскресіння і вознесіння Ісуса?

Він приєднався до віруючих, мовився разом з ними й очікував виконання Божої обітниці в день П'ятидесятниці. Пізніше він напише, що віра приводить до вчинків тому, що він сам бачив, як віра в його житті привела до дій.

- Згідно з Дії 15:7-9, яким чином Петро доводив, що язичники були спасенні?

Він говорив, що серця юдеїв і язичників однаково забруднені гріхом, і тільки віра (вірш 9) може їх очистити. У вірш 11 він додає: «Та ми віруємо, що спасемося благодаттю Господа Ісуса так само, як і вони» (Дії 15:11). Подібно до Павла, Яків також вірив у спасіння благодаттю через віру, а не через справи.

- Згідно з Дії 15:13-15, якою була реакція Якова на висловлювання Петра, що спасіння дається через віру, а не за ділами?

Яків підбиває підсумок твердженням Петра (вірш 7-11), говорячи: «І пророчі слова з цим погоджуються» (вірш 15). Тобто, Яків був згодний з Петром, що для спасіння справ не треба.

- Що каже Яків стосовно справ у Дії 15:19-20?

У вірші 19 він пропонує «не турбувати» язичників, що ввірували, і не очікує від них виконання справ юдеїв для того, щоб бути визнаними як християни. І все-таки, у вірші 20 він каже про те, що повинен робити християнин. Він абсолютно переконаний у тому, що спасіння дається винятково через віру, а потім здійснює справи.

Спасенні для добрих справ

- Якщо добрі справи не приводять до спасіння, то навіщо вони взагалі потрібні?

1. Добрі справи в нашому житті доводять, що ми діти Божі (Мт. 5:43-48). Спасіння – це не просто впевненість у тому, що ми будемо жити на Небесах після смерті, спасіння відбивається на нашому житті вже тут, на землі. Більша частина Нового Заповіту, включаючи Послання Якова, вказує на зміни, які мають місце в житті людини, яка увірувала в Ісуса Христа.

2. Добрі справи стають для нас підставою для свідчення (Мт. 5:13-16). Коли ми живемо праведним життям, оточуючі люди переконуються, що християнство є практичною, реальною відповіддю на проблеми людства. Якщо ж у нашому житті вони ніяких відмінностей не бачать, чому вони повинні слухати ту звістку, яку ми намагаємося їм донести? Богобійне життя є свідченням для навколишніх.

3. Добрі справи задовольняють потреби людей (Мт. 7:12). У цьому світі багато нужденних, їм повинен хтось допомогти, їм потрібний той, хто зможе їм послужити. Для того, щоб знайти людину, чиє життя розбите, хто переживає біль, не буде потрібно багато часу. Господь допомагає нужденним на землі через віруючих людей. Він хоче надати комусь допомогу й через вас.

Застосування

Ми читаємо в Еф. 2:10 «Бо ми – Його твориво, створені в Христі Ісу-

сі на добрі діла...». Господь спас нас і дав нам вічне життя не для того, щоб ми, нічого не роблячи, у тиші очікували Його повернення. Христос на власному прикладі показав, як служити людям, і при цьому закликав так чинити тих, хто йшов услід за Ним. Він міг прийти та здійснити спасіння на хресті за всіх людей без чудес, зцілень і змін у житті багатьох людей. Знати про Царство Небесне й мати дар вічного життя – це чудово, але Христос через вчення закликає всіх показати свою віру на ділі. Притча про самарянина, бесіда з Никодимом, допомога хворим, приклад чотирьох друзів, що принесли свого друга, Савл, який з любов'ю пішов до язичників, Петро, що перестав боятися свідчити, жертвність Варнави й багато інших прикладів – все це вказує на те, що віра в Бога перетворює людину й запалює в ній бажання допомагати іншим. Благословенні й спрямовані Богом діла принесуть славу Христу, і завдяки цьому багато хто буде мати можливість почути й побачити Євангельську звістку.

Помоліться за те, як ваша група з вивчення Біблії зможе послужити прикладом протягом наступного тижня тому, хто цього потребує (пресвітер вашої церкви може допомогти вам визначити ті сфери служіння, де потрібна молитва і якась фізична допомога). Дозвольте кожному взяти участь у цьому служінні.

Текст: Дії 13:4-5; 15:36-41; 2 Тимофія 4:9,11

Істина: якщо ви зупинилися на дорозі проходження за Господом через якісь обставини, просіть в Господа сили, і Він відновить вас

Мета: видалить те, що заважає вам у служінні Господу й людям

Особиста підготовка

Чи замислювалися ви над тим, чому нам так хочеться, щоб кожна людина, з якою ми зустрічаємося, бачила в нас тільки позитивне? Так, звичайно ж, ми розуміємо, що далеко від досконалості, але все-таки при інших хочемо виглядати якнайкраще. Присвячений християнин, навіть якщо й зробив щось не так, шукає можливості позбутися того, що йому заважає в житті цілком прямувати за Христом. Вивчаючи історію життя Івана Марка, ми бачимо його вчинок, коли він залишив Варнаву й Павла в розпалі їхньої роботи в першій місіонерській подорожі. Незважаючи на це, він залишився вірний Господу, тому Бог продовжив використовувати його для праці. Бог закликає нас повернутися до Нього і Його служіння навіть після того, як ми відступили назад або спіткнулися.

Вступ

Кожний з нас допускався помилок, і хочемо ми того чи ні, але їх буде ще зроблено чимало. Однак Бог завжди чекає нас і готовий надати нам другу можливість. Давайте ж будемо користуватися тим, що Він нам дає. Поділіться з групою такою історією.

Після того, як один хлопчик кілька місяців походив на заняття гри на фортепіано, мама повела його на концерт дуже відомого піаніста. Приїхавши заздалегідь, вони зайняли свої місця в першому ряду. Оскільки до початку концерту ще залишався час, мати стала розмовляти зі своїми знайомими, які сиділи відразу за ними. За розмовою вона навіть не помітила, як її синочок вирушив на сцену й почав грати те, чого недавно вчився. Коли люди почули це, то почали кричати: «Заберіть хлопчиська! Навіщо він розстроює піаніно?» Почувши лемент, піаніст виглянув на сцену й відразу зметикував, у чому справа. Тоді він підійшов до хлопчика позаду й, поклавши свої руки на кисті хлопчика, вказав йому на допущені помилки, а сам став дивовижним чином обігравати те, що грало маля. Під час гри він раз у раз нахилився до вуха дитини й говорив: «Продовжуй грати, продовжуй, синку».

Ми часто помиляємося й нерідко падаємо, але Бог може обійняти нас своїми люблячими руками й перетворити наші незграбні спроби в чудесну музику. Все, що потрібно від нас – це «продовжувати грати». Продовжувати жити й служити для Господа й у такий спосіб нести світло в цей світ.

Робота над темою

У ході заняття просить учнів читати вірші з Біблії, щоб знайти свідчення про життя Марка. Проведіть обговорення так, як запропоновано нижче.

Свідок Божих справ

Дії 12:11-12. У міру зростання церкви в Єрусалимі віруючі переживали кілька хвиль переслідувань. На початку розділу йде мова про те, що апостола Якова убили, а Петра – заарештували. Церква зібралася для молитви за звільнення Петра. Ангел зійшов у темницю й вивів апостола, який пішов до будинку, де зібралася церква. Цей будинок належав Марії, матері Івана Марка. З цього можна зробити висновок, що мати Марка належала до церкви й виховувала його в християнській істині. Можливо, він зростав одночасно зі становленням церкви в Єрусалимі, що описано в Дії 1-11: день П'ятидесятниці, сплеск росту церкви, мученицька смерть Степана, навернення Павла, служіння Якова (брата Ісуса) й інші події.

Кол. 4:10. Марко був родичем Варнави, який був благочестивою та щедрою людиною й багато жертвував для церкви в перші роки її утворення. Без сумніву, виховуючись у християнській родині, Марко часто чув розмови про те, що відбувалося в житті церкви й на місіонерському поприщі.

Дії 12:24-25. Коли після візиту до Єрусалима Варнава й Павло поверталися до Антіохії, вони взяли з собою Марка. Це дало йому можливість особисто побачити Божі справи в поганському середовищі.

Дії 13:1-5. Марко супроводжував Варнаву й Павла на початку їх пер-

шої місіонерської подорожі. Він зміг стати свідком ще більших Божих справ.

Сумний учинок

Дії 13:13. Коли Павло й Варнава залишили Кіпр і попрямували до Пергії, що була розташована на території сучасної Туреччини, Марко вирішив повернутися до Єрусалима. Що могло змусити його залишити Павла й Варнаву? Незважаючи на те, що в Біблії про це нічого не сказано, можна подумати про дві причини.

1. Труднощі, до яких Марко не був підготовлений. Незнайоме оточення, викликане переміщенням з міста до міста заради несення Доброї Звістки. Цілком імовірно, що язичницький світ не був дружелюбним до місіонерів.

2. Марко міг просто засумувати за домом, де він мав і затишок, і турботу, і розуміння. Це може підтверджуватися тим, що, залишивши групу місіонерів, він не повернувся до Антіохії, а попрямував до рідного міста.

Що насправді змусило Марка повернутися до Єрусалима, ми точно не знаємо. Але ми бачимо, як рішення Марка вплинуло на подальше його життя.

Дії 15:36-41. Після першої місіонерської подорожі Варнава й Павло прийшли до Єрусалима, щоб зустрітися з Яковом і висвітлити деякі питання щодо віруючих, навернених з язичників. Після цього Павло побажав знову відвідати нові церкви. Павло запропонував Варнаві другу місіонерську подорож. Той хотів узяти Марка, але Павло був категорично проти, бо юнак минулого разу повернувся з півдороги. Все скінчилося тим, що Варнава, взявши Марка, ви-

рушив на Кіпр, а Павло для другої місіонерської подорожі обрав собі нових співробітників.

Повернення до праці

Кол. 4:10. Варнава бачив, що Марко, можливо, ще нетвердий у своїй вірі, і виділив для нього свій час для наставлення. Завдяки вихованню Варнави Іван Марко повернувся до служіння й допомагав навіть Павлові, який колись вважав його недостойним. Послання до колосяян Павло писав, перебуваючи в Римській темниці. Минуло досить часу після того, як Павло не побажав узяти з собою на служіння Марка, але свідчення й духовне зростання цього юнака принесли чудовий плід і в житті Павла.

1 Петр. 5:13. Петро підкреслює, що Марко трудився разом з ним. Називаючи Марка «мій син», Петро, ймовірно, вказує на те, що Марко є його духовним сином. Юнак міг прийняти від Петра свідчення про Христа, а також отримати від нього навчання й виховання.

2 Тим. 4:9-11. У цей час Павло знову перебував у Римській темниці й очікував страти. Служіння Марка було благословенням для багатьох. Павло, наближаючись до кінця свого життя, виразив бажання, щоб Марко в цей час побув із ним.

Мр. 1:1. Євангелію від Марка написала людина, яка колись вирішила звернути з важкого шляху. Але завдяки мудрому вихованню й підбадьоренню Варнави й Петра, а також наданої потім можливості для служіння з боку Павла, Господь повернув Іва-

на Марка до праці, дозволивши йому принести і благословення, і плід для Царства Небесного.

Застосування

Попросіть учнів уявити себе Марком. Ви пізно ввечері лягли спати, але раптом почули гучні голоси в сусідній кімнаті. Прислухавшись, ви зрозуміли, що це Павло й Варнава розмовляють, брати їм із собою в другу місіонерську подорож Марка, чи ні. Що б відчули ви? Були б засмучені? Розгнівані? Розчаровані? Скривджені? А тепер уявіть, що ви читаете такі слова, які були написані Павлом і Петром: «прийміть його», «мій син», «візьми Марка, і приведи з собою», «мені він потрібний для служби». Що відчуваєте ви тепер?

Марко не дозволив своєму колись прийнятому рішенню зупинити його в проходженні за Христом. Що перешкоджає вам сьогодні служити Господу? Як ви можете відновити вашу запопадливість до праці Божої?

Моліться за таких, як Варнава й Петро у вашому житті, які зможуть підбадьорити й спрямувати вас на правильний шлях. Знайдіть таких, як Павло, і допомагайте їм у служінні, приносячись плід для Господа. Приділяйте час для спілкування з Богом, бо це допоможе вам перенести різні труднощі й не здатися на півдорозі. Приймайте твердий духовний хліб, Слово Боже, щоб триматися істини. Пізнавайте Господа, щоб приймати правильні рішення, і тоді ваше життя буде благословенням для інших!

Текст: Дії 15:30-34,40-41; 16:6-9,25-30

Істина: вірний Богові християнин несе Євангелію в цей світ

Мета: будьте ретельними, щоб брати участь у справі місіонерства в усьому світі

Особиста підготовка

Сьогодні дуже легко загрузнути в турботах цього світу і знехтувати покладеною на нас Богом відповідальністю розповісти про Його любов іншим. Найважливіша справа, якою може бути зайнятий християнин – поширення Доброї Звістки. Перші християни, наприклад, Сила, можуть слугувати добрим прикладом для нас. Беручи активну участь в євангелізації цього світу, Господь наділяє нас силою Духа Святого для здійснення Його волі. Ми повинні дякувати Богові за ту працю, що здійснюють вибрані Богом люди, які, щоб виконати Божу справу, жертвують часом і зручностями життя. Кожний з нас може докласти ретельності і старання, щоб різними способами взяти участь у справі місіонерства.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Моя роль у місіонерстві».

Вступ

Уявіть собі людину, що вперше потрапила до великого міста і їй потрібно знайти друга, але вона навіть не знає адреси. Чи потрапляли ви в обставини, коли опинялися в незнайомому місті, не знаючи, куди вам іти? Якби ви виявилися на місці цієї людини, з чого б ви почали, щоб знайти потрібне місце?

Кожному з нас необхідне керівництво, і не тільки тоді, коли ми заблудилися в незнайомому місті. Де, наприклад, шукати нам керівництва, якщо ми заблудилися у власному житті? Ми можемо знайти Боже водійство через молитву, Його Слово, дію Духа Святого або мудру пораду духовно зрілої людини. Все перераховане входить до поняття Божого водійства в нашому житті. На цьому занятті ми будемо свідками того, як Бог скеровував людей, що виконували дуже важливу й цінну для Нього місію – повідомлення Доброї Звістки тим, хто про неї ще ніколи не чув.

Одному християнинові на ім'я Сила також було необхідне Боже керівництво. У пошуку напрямку для свого подальшого служіння він звернувся до Бога, і в результаті покори Божій волі це служіння мало величезні благословення й принесли чималі плоди.

Робота над темою

Сила допомагав Павлу в місіонерському служінні нести Євангелію язичницькому світові. У його житті була безліч ситуацій, де тільки йдучи Божим шляхом і корячись голосу Божому можна було досягти позитивних результатів. Спілкування з Господом повинне було бути настільки особистим і тісним, щоб ро-

зуміти Його волю у всьому. Приклад Сили в розумінні Божого керівництва дозволить нам більш ясно побачити, у якому напрямку Господь діє в нашому житті.

Старанний християнини

Прочитайте Дії 15:1-2,22-23. Ця сцена з історії життя Сили відбувалася між першою і другою місіонерськими подорожами апостола Павла. Павло й Варнава пішли до Єрусалима, щоб вирішити питання, щодо якого було багато суперечок у середовищі новонавернених з язичників. Поставте групі запитання.

- Яким описують Силу ці вірші?

Він названий людиною із середовища церкви, тобто був членом церкви в Єрусалимі. Також він названий як один з «мужів проводирів між братами». Можливо, він навіть не думав залишати Єрусалим, щоб вирушити кудись проповідувати.

- Наскільки змінилося життя Сили після того, як він почув від Варнави й Павла про служіння серед поган?

Церква обрала його бути одним із двох людей, посланих з Єрусалима для викладу рішення церковної ради в Антіохійській церкві.

Прочитайте Дії 15:32-34,40-41. Сила поставився до церковного доручення з усією ретельністю. Бог торкнувся його серця, і він залишився в Антіохії навіть після того, як виконав покладені на нього зобов'язання. Коли Павло й Варнава збиралися вирушити у свою першу місіонерську подорож, з ними пішов Іван Марко, що потім вирішив повернутися. Пізніше Павло вирішив здійснити другу місіонерську поїздку. Варнава хотів, щоб з ними пішов знову ж таки Іван

Марко, але Павло із цим не погодився. Тому Варнава взяв Марка й вирушив на служіння на Кіпр, а Павло взяв собі за помічника Силу.

Пошук Божої волі

Прочитайте Дії 16:6-7. В нас, коли ми читаємо ці вірші, складається враження, що Павло й Сила йдуть лабіринтом.

- Які слова в цих віршах вказують на Боже керівництво в житті місіонерів?

Це слова «Дух Святий їм не звелів», «їм не дозволив Дух Ісусів». Бог здійснював керівництво тим, що «зачиняв двері» у служінні.

- Чому Бог зачиняв двері таким чином?

Незважаючи на те, що Бог не пояснює тут Своїх причин, але видно, що Він мав особливе місце, де місіонери повинні були здійснювати служіння. Можливо, вони ніколи навіть не думали про можливість досягти Доброю Звісткою Європу. Перед цими подіями Господь допустив переслідування, щоб Євангелія вийшла за межі Єрусалима. Тепер же Господь відчиняв двері й «підштовхував» євангелістів вирушити на Захід.

- Чи траплялося вам стикатися з «зачиненими дверима»? Чи завжди «зачинені двері» є ознакою Божого керівництва?

Зазвичай це означає, що щось стає неможливим. Іноді Бог просто хоче, щоб ми дочекалися призначеного Ним часу. Також бувають обставини, коли Бог очікує від нас терпіння й постійності у вірі, незважаючи на зачинені перед нами двері.

Прочитайте Дії 16:8-9. Тут ми бачимо, що Бог керує людьми не зачиняючи, а навпаки, відчиняючи двері.

- Звичайно, це був унікальний досвід, коли Бог показував Павлові й Силі, де Він хоче бачити їхню працю. Чи траплялося вам стикатися з обставинами, коли ви не сумнівалися, що це Бог спрямовує вас?

Дайте можливість бажаючим висловитися. Приготуйте власне свідчення.

Успіх місіонерського служіння

- Яким чином, згідно з Дії 16:10, вплинуло на Павла, Силу й Луку?

На відміну від попереднього разу, місіонери прийшли до висновку, що Господь закликає їх проповідувати в Македонії.

- Якби ви вірогідно, без тіні сумніву знали, чого хоче від вас Господь, чи зробили б ви це?

Більшість людей відразу ж відповідають «так». І все-таки, якщо серйозно поміркувати над цим запитанням і своїми справами, ми побачимо, що далеко не завжди ми робимо те, що знаємо з Божої волі. Господь готовий відкрити нам Свою волю, якщо наше серце готове повністю коритися Йому.

- Яке слово з 10 вірша каже нам про те, як ці люди відреагували на Божу волю, що відкрилася їм?

Вони «зараз» вирушили в Македонію. Знання Божої волі – це всього лиш перший крок. Після того, як ми довідалися, чого Бог очікує від нас, ми повинні піти й зробити те, до чого Він нас закликає. Павло й Сила не організували нараду на тему «Іти нам чи ні». Бог розкриває нам Свою волю не для того, щоб ми її обговорювали, а для того, щоб ми її виконали. Прочитайте Дії 16:23-25.

- Що із того, що сталося, могло слугувати причиною для Павла й Сили поставити собі запитання: «Чи варто взагалі йти в Македонію»?

Після певних успіхів у проповідуванні людям у Филипах Павла й Силу побили й кинули до темниці. Часто, коли ми намагаємося коритися Божій волі, то стикаємося із труднощами. Чому? Бо чим більше ми намагаємося дотримуватися Божого водійства, тим більше сатана намагається нам протистояти.

- Як відреагували Павло й Сила на труднощі, що їм трапилися?

Вони молилися й співали хвалебні гімни, незважаючи на те, що проводили ніч у в'язниці. Їхні серця були сповнені не гіркоти, а радості, бо вони виконують Божу волю.

Прочитайте Дії 16:26-34.

- Якими були результати покірності Павла й Сили Божій волі всупереч перешкодам, які вони зустріли?

Багато з людей приєдналися до церкви й хрестилися. Незважаючи на те, що дотримуватися Божої волі не завжди легко, це приносить і благословення, і плоди.

Сила, будучи членом церкви в Єрусалимі, був готовий покинути затишок домівки, залишити те, до чого так легко звикає наша плоть, і пішов до людей, які ще не чули Доброї Звістки. У результаті цього люди приходили до Бога, організовувалися нові церкви в інших народах. Життя людей змінювалося, а це і є кінцева мета покори Божій волі. Більше того, коли подібні до Сили учні перших церков почали самі нести місіонерське служіння, намагаючись досягти найвіддаленіших кутків землі, історія про Спасителя й

Месію дійшла майже до кожного міста. Бог створив людину для того, щоб виявляти до неї Свою любов. Але людина впала, і з цим падінням у їхні стосунки вклинилися гріх і смерть. У часи Старого Заповіту Бог творив історію для приходу Спасителя. Новий же Заповіт оповідає нам про те, як Син Божий, Месія, прийшов у світ і як звістка про Нього рознеслася цілим світом. Все це буде тривати до підхоплення Церкви, коли Божі люди, які люблять Його, будуть узяті на небо, щоб вічно перебувати з Христом у радості й спілкуванні. Таким чином, брати участь у справі благовістя означає виконувати Божу волю, яку Він відкрив ще при створенні.

Застосування

Бог завжди нам відчинить двері в справі служіння благовістя й участі в місіонерському служінні.

Коли Він веде кожного з нас, допускаючи на нашому шляху й радості, і переживання, перебувайте з Ним у

спілкуванні, і Він відкриє вам Свою волю, якщо ви готові її виконувати. Але як трудитися? Як брати участь у місіонерському служінні?

Є три простих слова: 1) молисься; 2) жертвуйте; 3) ідіть. Божа воля для Церкви полягає в тому, щоб Його діти молилися за місіонерів, жертвували і йшли звіщати Добру Звістку. Незважаючи на те, що не кожний християнин зможе стати частиною місіонерської групи в чужій країні, як, наприклад, Сила, Бог хоче, щоб кожний християнин брав участь у всіх цих трьох напрямках справи благовістя.

Роздайте копії завдання «Моя роль у місіонерстві» і попросіть учнів уважно прочитати завдання. Потім попросіть їх виконати це завдання вдома й молитися протягом тижня, щоб довідатися, яким чином Господь може їх використати в справі місіонерства. Нехай Бог покаже Свою волю щодо їхнього життя. Молитва може бути простою: «Господи, покажи мені, як я можу послужити в справі благовістя світові».

Завдання «Моя роль у місіонерстві»

Молитовно поміркуйте над тим, чи ви берете участь у місіонерському служінні. Якщо ви відповідаєте на запитання негативно, запишіть, яким чином ви можете брати участь і що вам необхідно для цього зробити.

Молитва за місіонерів

- Чи знаю я імена місіонерів і чи згадую про них у своїх молитвах?

- Чи постійно я молюся за місіонерів?

- Чи знаю я, які потреби мають місіонери сьогодні?

Пожертвування для місіонерів

- Чи регулярно я жертвую для підтримки церкви?

- Чи жертвую я на якийсь певний місіонерський проект?

- Чи щедро я жертвую, коли бачу, що в місіонера є насущна потреба?

Особиста участь у місіонерському русі

- Чи намагаюся я свідчити своїм друзям і родичам?

- Чи прошу я в Бога мудрості й водійства у свідченні навколишнім?

- Чи говорив я коли-небудь Богові про те, що хотів би брати участь у місіонерській праці?

«І оце та відвага, що ми маємо до Нього, – що коли чого просимо згідно з волею Його, то Він слухає нас. А як знаємо, що Він слухає нас, чого тільки ми просимо, то знаємо, що одержуємо те, чого просимо від Нього»

(1 Івана 5:14-15)

Текст: Дії 16:1-3; 2 Тимофія 1:5-6; 2:1-7

Істина: зростання у вірі приносить плоди як у характері людини, так і в поширенні Євангелії

Мета: живіться Божим Словом і уникайте світського впливу і того, що може зупинити ваше духовне зростання

Особиста підготовка

Чи пам'ятайте ви, як, будучи підлітком, ви мріяли швидше вирости? Вам подобалося порівнювати свій ріст із батьківським, і ви тішилися, коли виявлялося, що ви навіть вищі за них. Але настав час, і ваш фізичний ріст зупинився. А ще через якийсь час ви виявили, що ваші підростаючі родичі або діти починають порівнювати свій ріст із вами.

Правда, було б чудово, якби ентузіазм, який виявляють до свого росту підлітки, був присутній у житті християн стосовно духовного росту? На жаль, занадто часто наш духовний ріст відбувається стрибкоподібно, а в проміжках між цими сплесками час проходить у стані «сплячки». А для гарного духовного росту необхідна гарна й здорова їжа – так само, як і для гарного фізичного росту.

Заняття на цьому тижні присвячено Тимофієві, помічникові Павла в служінні. Ми розглянемо, як він зростав і став трудівником у служінні Христу. Життя Тимофія послужить для нас прикладом і закликом до нас продовжувати рости в Христі, щоб бути все більше й більше придатними для служіння Йому.

Підготуйте копії завдання «Духовний ріст» за кількістю учнів і відвідувачів.

Вступ

З історії ми знаємо, що люди в нашій країні переживали голод не один раз. Для багатьох і донині існують проблеми з харчуванням, але це вже не голод. Є країни, у яких близько сорока відсотків дітей голодують. Цікаво, що коли ми говоримо про недоїдання, то насамперед маємо на увазі фізичне харчування. Якщо людина недоїдає, зупиняється її ріст, псується здоров'я, ушкоджується інтелект.

- Чи є подібність між голодом фізичним і духовним?

Недостатнє духовне харчування не дає нам можливості рости так, як належить, призводить до духовних хвороб і не дозволяє правильно мислити.

Життя Тимофія буде для нас сьогодні прикладом духовного зростання. Що допомагає духовному росту, а що йому перешкоджає? Це важливе запитання, яке ми повинні ставити собі. Більше того, давайте візьмемо практичні поради з Писання, як ми можемо краще духовно рости, щоб це було до владоби Богові.

У другій місіонерській подорожі Павла й Сили Бог діяв через місіонерів, які несли Добру Звістку в далекі країни. У цій подорожі до Павла приєднався молодий учень Тимофій.

Нам точно невідомо, скільки років було Тимофієві, коли він зустрівся з Павлом, але, найімовірніше, йому було близько двадцяти років. Протягом усього свого життя він залишався вірним Господу, трудився для Нього й допомагав Павлові в служінні. Весь цей час він духовно зростав.

Тимофій був свідком і безпосереднім учасником благовістя, служачи поруч із Павлом і Силою. Він був свідком Божого водійства, коли Господь зачинив двері в напрямку Азії та Вітінії (Дії 16:6-7), покликав групу в Македонію (Дії 16:9), бачив переслідування (вірш 23), а також те, до чого ці переслідування призвели у Филипах (вірш 34).

У міру згадування цих фактів попросіть групу визначити, яким чином ці події відбивалися на духовному рості молодого Тимофія.

Робота над темою

Для дослідження життя Тимофія, як прикладу духовного росту християнина, використовуйте завдання для двох груп.

Християнська освіта

Розділіть присутніх на дві групи. Роздайте кожній письмові завдання.

Група 1: Прочитайте Дії 16:1-3 і 2 Тим. 1:5-6. Випишіть із цих віршів усе, що, на вашу думку, мовиться про те, як мама й бабуся Тимофія допомогли його духовному становленню.

Група 2: Прочитайте Дії 16:3; 2 Тим. 1:5-6; 2:1-2. Випишіть із цих віршів усе, що мовиться про те, як на духовний ріст Тимофія вплинув Павло.

- Яким був вплив на Тимофія його мамі й бабусі?

Вони росли й виховували його в богобоязливому домі (Дії 16:1; 2 Тим. 1:5). Вони дали правильний напрям його життю у той час, коли він був найбільш сприйнятливий до настанов. Їм удалося благотворно вплинути на Тимофія, незважаючи на те, що батько Тимофія, швидше за все, був невіруючим (Дії 16:1). Вони передали юнакові свою духовну спадщину (Дії 16:2; 2 Тим. 1:5). Це був найбільший подарунок, який вони будь-коли могли б подарувати своєму синові й онукові. Подяка Богові за батьків-християн, а також за бабусь і дідусів, які продовжують виховувати своїх дітей і внуків у вірі, незважаючи на зовнішні обставини або складнощі!

- Що дав Тимофієві в справі християнської освіти Павло?

Павло взяв Тимофія собі за учня й помічника. Для юнака це мало б стати величезним підбадьоренням (Дії 16:3). Павло також підкреслював віру Тимофія, коли писав, що переконаний в тому, що віра Тимофія настільки ж сильна й тверда, як віра його мамі й бабусі (2 Тим. 1:5). Кожному юнакові приємно чути подібні заяви. Павло особисто рукопокладав Тимофія. Це, знову ж, означає, що Павло завжди підтримував Тимофія (2 Тим. 1:6). Павло виділяв час для навчання юнака (2 Тим. 2:2). Незважаючи на щільний графік служіння й роботи з людьми, Павло все-таки знаходив час, щоб особисто навчати Тимофія.

Християнське служіння

Роздайте учням копії завдання «Духовний ріст». Попросіть їх прочитати 2 Тим. 2:3-6. Поясніть, що Пав-

ло закликає Тимофія (і нас) продовжувати працю поширення християнської віри (вірш 2). Для цього він застосовує три ілюстрації.

1. Допоможіть учням визначити слова, які вони повинні підкреслити. Поділіться необхідною інформацією.

Вояк (вірш 3-4) – тут мовиться про людину, що пов'язана з військовою справою.

Иде на змаги (вірш 5) – ці слова застосовувалися до атлетів, що беруть участь у змаганні, які були належним чином до цих змагань приготовлені.

Хлібороб (вірш 6) – сьогодні це поняття змінилося ненабагато, і означає людину, що займається землеробством, трудиться, вирощуючи врожай.

2. Нехай учні підкреслять фрази, які пропонується підкреслити у завданні.

Терпи лихо (вірш 3) означає забути «безтурботне життя». Ратна праця воїна складна, часто пов'язана з важкими боями. Доводиться абияк харчуватися й спати просто неба. Християнин також повинен бути готовий до труднощів християнського життя.

Справи життя (вірш 4) – тут не обов'язково мається на увазі щось гріховне. Павло каже нам про те, що воїн повинен навчитися завжди пам'ятати, що він зобов'язаний виконати доручене йому завдання. Коли звучить заклик до бою, він не має права сказати: «Пробачте, я зараз зайнятий... я пізніше підйду». Подібно до цього, християнин має бути зосереджений на виконанні даного нам Христом доручення, на служінні Ісусові.

Воїн повинен догодити тому, хто військо збирає (вірш 4). Християнин повинен «догодити» Господу.

Кожний спортсмен знає, що значить йти на змаги (вірш 5), у сучасному значенні – тренуватися. Він повинен стежити за собою й ретельно готуватися до змагання, а при змаганні – чітко дотримуватися встановлених правил. Так само і християнин повинен жити, як того хоче Господь, за біблійними принципами.

Хлібороб має право першим покуштувати з плоду (вірш 6), бо він наполегливо трудився й заслужив нагороду за свою працю. Подібно до цього, християнин також повинен першим застосовувати й користуватися тими істинами, яких він навчає інших. Інакше правильні слова будуть лицемірством.

3. Нехай група виконає 3-є завдання. Можна записати таке.

Як вояк, християнин повинен бути готовий у своєму служінні Господу зустрітися із труднощами. І ніколи не дозволяти турботам цього світу забрати час служіння Богові. Нехай марнота світу не стане перешкодою в його служінні Господу.

Як спортсмен, християнин повинен стежити за собою й зробити Біблію своїм «керівництвом» у житті, незалежно від того, які ситуації виникають.

Як хлібороб, християнин повинен бути готовий трудитися, якщо хоче насолодитися плодами своєї праці. Також християнин повинен першим житися тим, чим ділиться з навколишніми. Для того, щоб навчати духовному росту інших, він повинен зростати сам.

Застосування

Попросіть учнів у завданні «Духовний ріст» обвести фразу «не в'яжуться» (вірш 4). Поясніть, що цей вираз використовується тоді, коли вівця відбивається від череди й випускає з виду пастуха, виявляючись у такий спосіб оточеною (або «зв'язаною») пустелею. Знову нагадайте учням про те, що це за «справи життя», що це не обов'язково щось гріховне.

Проведіть обговорення цього вірша за допомогою запитань.

- Наведіть приклади деяких життєвих справ, якими нам легко себе зв'язати.

Можливо, насамперед приходять на думку такі справи, як алкоголізм, паління, наркоманія, азартні ігри тощо. Але й інші справи, які за своєю суттю не є гріховними, можуть бути на перешкоді в нашому служінні Господу. Якщо людина починає чимсь захоплюватися настільки, що Бог залишається осторонь, то можна сказати, що це його «зв'язало». Це може бути якесь хобі, заняття спортом, бізнес, розваги, відпочинок. Надмірне захоплення чим-небудь може стати життєвим тягарем, який зв'яже нас.

- Чи можемо ми займатися справами життя, і не бути ними зв'язаними?

Так. Наприклад, нам усім необхідно працювати. Багато щирих християн управляють компаніями, ма-

ють хобі або займаються спортом. Проблема полягає не в тому, чим займатися, а в тому, що в житті деяких людей ці речі починають відбирати багато часу, так що на Бога й служіння Йому часу просто не залишається.

- Що з віршів може вам допомогти залишатися відданим християнському життю й служінню?

По-перше, бажання догодити Господу буде перешкоджати тому, щоб бути зв'язаними цим світом. Якщо ви дійсно щиро намагаєтесь догоджати Христу, це вже буде достатнім мотивом для вашого служіння Йому. По-друге, надія отримати вінок допоможе нам більше дивитися на Господа. Ви з радістю пожертвуєте чимсь іншим, якщо потрібно щось зробити для Бога, бо знаєте: настане день – і Він щедро вас за це нагородить.

- У якій ділянці мого життя я все ще «зв'язаний», і це не дозволяє мені трудитися для Бога?

Попросіть учнів написати обіцянку Богові, у якій вони виразять своє прагнення подолати захоплення, які утримують їх від служіння Господу. Попросіть учнів наступного тижня надати особливої уваги молитві за те, щоб Бог звільнив їх від цієї залежності.

Наприкінці заняття нагадайте групі 1 Петр. 2:2. Духовний ріст неможливий без постійної молитви й регулярного вивчення Слова Божого.

Текст: Дії 18:1-2,18-19, 24-26; 1 Коринтян 16:19

Істина: родини, що беруть участь у житті церкви, благословенні Господом

Мета: залучайте свою родину до служіння Господу

Особиста підготовка

На батьків-християн покладена велика відповідальність: вони не тільки повинні забезпечити добру атмосферу в домі, але й зобов'язані виховувати дітей на біблійних принципах і вчити їх жити з Богом і служити Йому. Дуже важливі не тільки стосунки «батьки-діти», але й взаємини між батьками. Навіть якщо казати про родини, де немає дітей, на них також покладена відповідальність бути взірцем християнської родини. Сім'ї, де дітей виховує один з батьків, також не можуть бути винятком із цього правила. На вас як на викладача Недільної школи покладена величезна відповідальність. Ви повинні, з одного боку, бути взірцем, а з іншого боку – навчити практичних істин, які допоможуть родинам учнів дивитися на Бога.

На цьому занятті ми будемо розглядати одну християнську родину – Акили й Прискилли. З їхнього життя й служіння ми намагатимемося побачити важливість служіння Богіві всією родиною та навчитися цього.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Сімейне служіння» для всіх присутніх.

Вступ

Незважаючи на нестабільність сімейних зв'язків у сучасному су-

спільстві, Біблія підкреслює, що шлюб між чоловіком і дружиною укладений на Небесах, і ніхто не може зруйнувати його. Але, на жаль, не всі прислухаються до Божих слів. Господь дає ряд цінних порад і велінь для сімейних пар у Біблії. Якби всі дотримувалися Божих порад, то слово «розлучення» ми б не знали. Господь хоче, щоб християнські родини не тільки мали добрі стосунки і взаєморозуміння, насолоджувалися один одним, але й щоб вони приділяли час служінню. Бо саме свідчення подібних родин у цьому світі здатне показати світло Христове і вказати на Бога. Чи можете ви сказати, що ваша родина виконує волю Божу щодо цього? Чи ви свої дні проводите на роботі або в турботі про дітей, а вечорами всіляко розважаєтеся, залишаючи всього один-єдиний день на тиждень, а то тільки ранок, для Господа? Навряд чи Бог Творець для цього вас створив і подарував вам родину, щоб ви віддали увесь свій час чомусь тимчасовому. Родина важлива, і все, що ми робимо в родині й для родини, Господь благословить, але вище родини є Бог Отець, Який жадає нашого спілкування з Ним. А через наше з Ним спілкування Господь покаже нам, як провести свій день в ім'я Його

так, щоб залишився час і для служіння, і свідчення.

У Новому Заповіті є вірець чудової родини, яка працювала, щоб прогледувати себе, але при цьому не забувала, що любов до Господа й служіння має бути не на останньому місці. Акила й Прискилла – це родина, через яку діяв Бог, несучи світло істини в цей світ. Це подружжя постійно шукало, що є воля Божа, і це відображає їхній стиль життя. Переїжджаючи з місця на місце, вони використовували кожну можливість своїм зразком засвідчити про Христа. Історія цієї родини буде нам за вірець, як Господь і нас може використати Собі на служіння.

Робота над темою

Попросіть когось із учнів прочитати вголос Дії 18:1-2.

Акила з Понту (знайдіть це місце на карті) і Прискилла були юдеями, що жили в Коринті на той час, коли туди прийшов Павло. До цього вони жили в Римі, але їх змусили покинути це місто (десь за рік до початку другої місіонерської подорожі Павла римський імператор Клавдій звелів усім юдеям виїхати зі столиці). Ця родина прийняла Павла до свого дому. Дайте групі завдання дослідити життя Акили й Прискилли, ґрунтуючись на тому, що Писання говорить нам про них.

Спільна праця (Дії 18:3)

Акила й Прискилла надали Павлові місце у своєму домі. Вони, швидше за все, були для нього величезною підтримкою, особливо після всіх труднощів, які він пережив.

- Якою працею займалися Акила й Прискилла?

Вони виробляли намети. Множина слова «їхнє» означає, що цією справою займалися вони обоє.

- Які є плюси в тому, щоб родина займалася однією справою?

Завдяки спільній праці родина має можливість більше перебувати разом, допомагати один одному. Звісно, мало хто працює нині вдома. Тепер і чоловіки, і жінки працюють поза домом, тому діти не мають можливості навчатися сімейному ремеслу, не можуть навчатися вести справи так, як могли б, і рідко продовжують сімейні традиції. Ми не можемо повернутися до колишніх часів, коли родини трудилися спільно, але ми можемо взяти принципи, які успішно можна застосувати в житті і нині. Ми повинні навчитися не дозволяти роботі нас розділяти. Незалежно від того, чи трудимося ми разом, чи нарізно, ми повинні поважати й цінувати працю кожного члена родини й той внесок, що кожен робить.

Спільне служіння

Дії 18:18-19. Акила й Прискилла вирушили в подорож з Павлом до Ефеса, де залишилися, щоб підтримувати й будувати церкву, водночас Павло повернувся до Єрусалима.

- Які подібні до цього види місіонерського служіння може здійснювати родина сьогодні?

Вона може вирушити на поле місіонерської діяльності, допомагати в роботі або навіть повністю вести роботу в новому регіоні, де ще немає церкви.

- Ця пара послужила й Аполлосу, навчаючи його Слова Божого. Слова «його прийняли» говорять нам про те, що вони запросили Аполлоса до сво-

го дому. Як сучасна родина може наслідувати їхній приклад?

Вона може запрошувати проповідників у свої будинки для обговорення біблійних питань. Також вона може проводити вдома заняття з вивчення Біблії або допомагати тим, хто духовно ослаб.

1 Кор. 16:19. Акила й Прискилла надали свій будинок для зустрічей церкви, проведення богослужінь. Новозаповітні церкви не мали будинків для богослужінь, як ми бачимо в наш час. Найчастіше вони зустрічалися у когось удома.

- Яким чином родина може разом служити Богові сьогодні?

Родина може організувати місіонерську церкву, яка буде збиратися в їхньому домі, організувати вивчення Біблії в малій групі, створити групу з відвідування хворих, допомоги нужденним, наставлення молоді, надавати можливість молодим родинам приділити час один одному (посидівши з їхніми дітьми) тощо.

- Як ми можемо використовувати свій будинок у служінні гостинності?

Одним з варіантів може бути надання місця для ночівлі або тимчасового місця проживання для приїжджих місіонерів, проповідників або відвідувачів з інших церков. Можна запросити іншу родину для спілкування. Чудовим варіантом служіння може бути запрошення двох родин, одну з яких ви вже добре знаєте, а з іншою знайомі не так добре, але вона почала відвідувати вашу церкву або перебуває в пошуках Бога. Спілкуючись із родинами,

ви можете планувати й спільне служіння.

Застосування

Поділіться такими ситуаціями для обговорення.

Вам запропонували дати настанови групі сімей. Вони – різного віку й одружені різну кількість років. Яку б ви дали їм пораду, як зміцнити життя родини й разом служити іншим?

1. Перша пара ще насолоджується медовим місяцем. Порадьте їм, як зберегти їхню родину міцною.

2. Друга пара вже кілька років є одруженою, і їхні взаємини стали напруженими через велике навантаження на роботі й нестачу часу для того, щоб просто побути разом. Що б ви порадили їм, аби повернути колишні близькі взаємини?

3. Третя родина – це самотня вдова, що виховує дитину. Як вона може пережити всі негаразди й при цьому служити іншим?

4. Остання пара одружена вже багато років. Вони раді своєму шлюбові й продовжують міцно любити один одного. Що б ви порадили їм зробити, щоб допомогти іншим родинам досягти подібних взаємин у шлюбі?

Родина – це Божий дар, і саме в родині насамперед необхідно застосовувати біблійні принципи. Яка наша родина, таким буде й наше служіння в церкві й для інших.

Роздайте групі завдання «Сімейне служіння», виділіть трохи часу, щоб поміркувати над запропонованими запитаннями, і попросіть написати відповіді.

Завдання «Сімейне служіння»

Ваше прагнення

Виділіть хвилину для того, щоб подумати, якою б ви хотіли бачити свою родину в майбутньому.

Ваша роль

Що вам необхідно зробити, щоб ваше бажання стосовно вашої родини здійснилося?

Ваші зобов'язання

Яким чином ви можете бути за взірць проходження за Господом для своєї родини?

«А я та дім мій будемо служити Господеві»

(Ісуса Навина 24:15)

Текст: Дії 20:4-5; Ефесян 6:20-22; Колосян 4:7-9

Істина: для виконання навіть маленьких завдань необхідні вірні люди

Мета: старанно виконуйте дані вам Богом доручення, незалежно від того, наскільки незначними вони можуть вам здатися

Особиста підготовка

Дрібниці значать багато. Візьміть, приміром, маленький цвяшок, на якому тримається ваша сімейна фотографія. Або маленьку бджілку, що трудиться, виготовляючи мед. Все життя складається з дрібних справ і вчинків. Праця Христа розвивається саме завдяки тому, що багато Божих людей вірно виконують покладені на них маленькі справи. Нам здається, що найбільше Божа справа розвивається завдяки великим подіям, які впливають на навколишніх, але жодна велика подія не відбувається без маленьких, невеликих завдань і доручень.

Це заняття присвячене одному з маловідомих помічників Павла, завдяки праці якого служіння Павла було настільки об'ємним, яким ми його знаємо. Приклад Тихика має покликати вас більш ретельно ставитися до «дрібних» доручень і виконувати їх із радістю.

Знайдіть і підготуйте для заняття карту третьої й четвертої місіонерської подорожі апостола Павла. Зробіть достатньо копій завдання «Немає маленьких доручень» для кожного присутнього. Придбайте три листівки зі словами подяки й візьміть їх із собою на заняття. Підготуйте також предмет, що має без-

ліч маленьких деталей (телефонний апарат, калькулятор, наручні годинники тощо).

Вступ

Покажіть групі підготовлений предмет і вкажіть на те, що завдяки роботі кожного, хто брав участь у процесі виготовлення цього предмета в цілому, кожної маленької деталі зокрема, ми можемо ним користуватися. Іноді здається, що чиясь праця незначна, але саме завдяки маленькій праці ми маємо необхідний бажаний результат. Приклад Тихика допоможе нам бути більш відповідальними у виконанні дрібних доручень, навіть тих, які нам здаються зовсім мізерними. Також це має нам стати нагадуванням про ту працю, що робиться малопомітними людьми, але завдяки яким служіння в церкві розширюється.

- Якби вас попросили визначити, великим чи маленьким було служіння апостола Павла, як би ви його оцінили?

Його місіонерські подорожі поширили Євангельську звістку серед язичницького світу. Праця апостола Павла мала величезну історичну й духовну цінність. Але пригадаймо, що Павлові допомагали багато братів і сестер помісних церков. Він ніс

вчення Христа завдяки іншим бра-там і сестрам.

- Які невеликі доручення мали бути виконані, щоб служіння Павла відбувалося?

Хтось повинен був подбати про його ночівлю, визначити місця для проведення зустрічей, запросити людей, записувати його слова, привозити його послання тощо. Завдяки допомозі інших людей Павло, знаючи Боже веління, більш цілеспрямовано здійснював свою працю на місіонерській ниві.

Завдяки зусиллям Тихика праця Павла мала більший успіх. Так, Павло міг бути впевненим у тому, що Тихик виконає його доручення більш ніж старанно. Кожну справу, зроблену для Бога, ми повинні розглядати як можливість послужити особисто нашому Господу.

Робота над темою

Життя вірної людини

Ім'я Тихика згадується в Біблії всього п'ять разів. Сьогодні ми розглянемо всі ці вірші.

Дії 20:4-5. За походженням Тихик був з Азії, що містилася там, де нині міститься західна частина Туреччини. Коли третя місіонерська подорож Павла наближалася до завершення, Тихик з деякими іншими людьми приєднався до апостола й подолав із ним шлях від південної частини Греції до Македонії (північної частини Греції), а потім пішов перед ним до Троади. (Покажіть на карті всі ці місця й маршрут третьої місіонерської подорожі Павла).

Еф. 6:1; Кол. 4:7. Тихик був з Павлом і через чотири роки, коли апостол перебував під вартою в Римі. З

Рима Павло написав чотири послання (до ефесян, филип'ян, колосян і Филимонів). Тихику було доручено, як мінімум, два із цих послань доправити у відповідні церкви. Він узяв із собою Онисима (Кол. 4:9), чоловіка, що колись був рабом, який утік від свого пана Филимона, що жив у Колосах. У Римі Онисим зустрівся з Павлом і ввірував. Відсилаючи його назад до Филимона, Павло, схоже, доручив Тихику простежити, щоб ця зустріч пройшла добре.

Титу 3:12. Кілька років потому, коли Павла звільнили з-під першого арешту в Римі, Тихик знову був поруч із ним. Коли Павлові знадобилося відправити людину для допомоги в служінні Титові на Криті, він знову звертається до Тихика.

2 Тим. 4:12. Приблизно через чотири роки після звільнення Павла знову заарештували. Апостол знову звертається по допомогу до Тихика, відправляючи його в Ефес підмінити Тимофія, щоб той зміг прийти до Рима і бути поруч із Павлом.

Розділіть учнів на 2 групи й дайте кожній викладені нижче завдання, щоб визначити цінність служіння Тихика.

Група 1: Випишіть із Еф. 6:20-22 все, що показує, як Тихик допомагав апостолові Павлу в його служінні.

Група 2: Грунтуючись на Кол. 4:7-9, дайте характеристику Тихику.

Служіння Тихика

Попросіть спершу поділитися результатами групи, що досліджувала те, яким чином Тихик послужив Павлові. Розділіть дошку на дві половини, й у лівій запишіть, що робив Тихик для Павла. Можливі відповіді:

- так як Павло називає Тихика «улюбленим братом», він був йому другом і помічником;

- Тихик піклувався про потреби Павла;

- від імені Павла він оповіщав церкви;

- Тихик утішав церкви.

- Зверніть увагу на те, яку частину роботи Тихика становило донесення різних послань від Павла до інших людей і назад. Чому ця праця була такою важливою?

В епоху Нового Заповіту єдиним методом, як можна було відправити комусь послання на велику відстань, було написати лист і знайти людину, що його віднесе. Відправлення повідомлень, яким займався Тихик, було надзвичайною роботою, особливо якщо згадати, що він перевозив оригінали деяких книг, які ми сьогодні читаємо в Новому Заповіті.

Цінність життя Тихика

Попросіть другу групу прочитати їхню характеристику. Записуйте характеристики Тихика в другому стовпчику на дошці. До цього списку мають увійти такі його якості:

- сумлінне ставлення до роботи;
- самовіддана праця;
- йому можна довіряти;
- він – чудовий друг.

Застосування

Роздайте всім по копії завдання «Немає маленьких доручень». Дайте час на ознайомлення. Разом обговоріть перше питання.

- Які «незначні» посади та служіння є у вашій церкві?

Залежно від розмірів церкви й видів служінь, відповіді можуть бути

дуже різноманітними. Це готування їжі для відвідування хворих або малозабезпечених, прибирання церкви (у тому числі й кімнати, де ви проводите заняття), підготовка всього необхідного для Вечері Господньої й багато чого іншого. Багато дуже важливих видів робіт люди іноді вважають неprestижними: «Подумаєш, веде людина групу з вивчення Біблії вже двадцять п'ять років підряд» або «Що такого – ходити до хворих?» тощо. Після того, як учні складуть список, попросіть їх записати навпроти кожного служіння імена людей, які зробили для учнів цю працю.

- Якби Тихик був членом вашої церкви, яке б служіння він, на вашу думку, ніс?

Легко уявити, що він відразу б знайшов якусь працю. Він би не боявся й прибирання в церкві, і відвідування хворих і старих, і будь-якої іншої «мізерної» роботи. Він завжди відповідально ставився до тих завдань, які потрібно було зробити. Хтось сказав: «Просто вражає, наскільки більше було б зроблено роботи, якби люди перестали ставити собі запитання: “А мене потім похвалять?”». Серце Тихика було віддане Господу, і для нього не мало ніякого значення «маленька» це чи «велика» праця – вся праця для Господа та в ім'я Доброї Звістки. Зробіть усе, що від вас залежить, щоб доручена вам справа була зроблена якнайкраще, і не шукайте за це вдячності або подяки.

Дайте час учням відповідати на друге запитання завдання. Потім попросіть групу вибрати трьох осіб із вашої церкви, які здійснюють

працю, непомічену іншими. Потім запишіть їхні імена на приготовлених вами листівках і дайте можливість усім учням підписати ці листівки як вдячність. Доручіть трьом з ваших учнів передати листівки цим людям і від імені групи висловити

їм подяку за їхню працю в ім'я Господа.

На завершення заняття попросіть учнів узяти участь у тому «невидимому» труді, який так необхідний для вашої церкви й для всієї справи Божої.

Завдання «Немає маленьких доручень»

Незважаючи на те, що деякі роботи й види служіння ми вважаємо незначними, у служінні Христу немає непотрібної праці. Кожна праця, зроблена людьми для Бога, супроводжує виконання головного завдання церкви – нести звістку Євангелії всьому світові. Міркуючи над темою сьогоднішнього уроку, дайте відповідь на такі запитання.

- Які «незначні» посади, роботи й служіння є у вашій церкві (запишіть у лівий стовпчик)? Хто їх виконує (запишіть у правий стовпчик)?

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Господь закликає кожного християнина до служіння. Яку працю Він доручає вам? Якщо ви не маєте ясності в цьому питанні, молитесь за те, щоб Господь вказав вам на певне служіння. Запишіть вашу молитву й продовжуйте міркувати про це протягом тижня.

«І все, що тільки чините, робіть від душі, немов Господеві, а не людям! Знайте, що від Господа приймете в нагороду спадщину, бо служите ви Господеві Христові» (Колосян 3:23-24)

Текст: Юди 1-4,20-25

Істина: відхилення від істини може зруйнувати служіння християнина

Мета: вивчайте Слово Боже, щоб мати тверду і непохитну віру

Особиста підготовка

Істина полягає в тому, що якщо ми не маємо міцної основи, то будемо легко схилитися до чогось іншого. У наш час люди часто змінюють свою думку й переконання, а також потрапляють в оману. Це може відбуватися і з тими, хто сидів поруч із нами на богослужіннях або разом з нами співав у хорі. Тому на нас лежить величезна відповідальність – вивчати Слово Боже, щоб знати істину. Ви, як ведучий групи з вивчення Біблії, повинні усвідомлювати покладену на вас Богом відповідальність правильно й точно викладати істину, щоб віра учнів міцніла й вони могли її застосовувати в житті. Це заняття за Посланням Юди має допомогти учням краще зрозуміти важливість основ віри.

Зробіть достатню кількість завдань «Основи віри».

Вступ

Напишіть на дошці слово «віровідступник» і попросіть учнів дати визначення цьому слову. Після того, як висловляться бажаючі, підведіть їхні відповіді до таких висновків. Віровідступник – це людина, що перебуває в стані духовної омани. Це не невірний, а той, хто колись пізнав істину, та відвернувся від неї. Розумом він прийняв істину, але відкинув

її у своєму серці. Ми всі втримуємося благодаттю й силою Господа. Однак якщо ми добровільно відмовляємося від Його благодаті й допомоги, то впадемо. «...Знаю, в Кого я ввірував та впевнився, що має Він силу заховати...» (2 Тим. 1:12). Відступ від віри – це охолодження й залишення першої любові (Об. 2:4). Від віри не відходять раптово. Це правда, що ми можемо бути шоковані несподіваним зовнішнім виявом жадливого гріха. Але насправді цьому передують безліч учинків. Загалом, відпаданню від віри – це охолодження і втрата цікавості до Господа, молитви, відвідування церкви та свідчення, і, як результат, повернення в світ. У такому стані легко підпасти під вплив псевдовчень і омани. Небезпека псевдовчень і омани не є чимсь новим. Для того, щоб допомогти християнам, і особливо нововірцям, усвідомити небезпеку відходу від істини, Юда написав коротке, але дуже актуальне послання, що попереджає про псевдовчення й можливість відступу від віри.

Робота над темою

У вірші 1 Юда каже нам, що він – брат Якова, це означає, що Юда був також братом Ісуса (Мт. 13:53-56).

Розділіть дошку на два стовпчики. Одну назвіть «застереження», дру-

гу – «прохання». Розділіть учнів на дві групи і дайте кожній з них такі завдання:

Група 1: знайдіть в Юд. 1-4 все, що попереджає нас про лжевчителів.

Група 2: складіть із віршів 20-25 перелік дій, до яких Юда закликає віруючих.

Після того, як групи завершать роботу над завданнями, дайте їм можливість поділитися тим, що вони прочитали. Запишіть їхні висновки у відповідні стовпчики на дошці.

Застереження про помилкових учителів (вірш 1-4)

- Чому Юда написав це послання? Що було головною причиною?

Вірш 3 каже нам, що він хотів написати про «спільне спасіння». Юда хотів написати послання, яке б говорило про Божу любов і милість.

- Про яку небезпеку застерігає Юда у своєму посланні?

Він розумів, що є багато лжевчителів, які намагаються відвести віруючих від істини.

- Як описує Юда лжевчителів свого часу? Що говорить нам його послання сьогодні?

Він каже, що ці лжевчителі «крадькома повходили» до церкви. Це слово розкриває нам природу таких людей. По-перше, вони проникнули в церкву навмисне, можливо, використовуючи обман, прикинувшись віруючими. Ми часто думаємо, що сатана десь там, далеко, а він уже посилає своїх людей для того, щоб зруйнувати Божу справу. По-друге, їхні мотиви та вчинки говорять про те, що вони, по своїй суті, є невіруючими. Ми також не повинні забувати про те, що, на жаль, не всі, хто на-

зиває себе християнином, насправді є таким. Юда каже, що ці люди «на цей осуд віддавна призначені». Це не виходить, що вони були призначені Богом для руйнування Божої ж роботи, щоб потім бути за це засудженими. Це означає, що Бог дав кожній людині волю вибору; людина сама вирішує, як використовувати цю волю, і трудиться або для Бога, або проти Нього. І тільки Бог вправі вирішувати, яку нагороду або покарання отримає така людина. Ці люди були «безбожні». Нам здається, що якщо людина безбожна, то ми відразу ж це помітимо. Але при цьому забуваємо про те, наскільки сатана вміє прикидатися і як уміло зображує «добро», роблячи зло. Саме тому ми повинні постійно бути на сторожі. Один з методів, якими лжевчителі досягають своєї нечестивої мети – вони «благодать нашого Бога обертають у розпусту». Якщо до цього додати вірші 7,8,16 і 18, то стає очевидним, що вони проповідували спасіння по благодаті, яка давала їм волю жити, «як хочеться». Але якщо ми звернемо увагу на Тита 2:11-15, де викладене справжнє значення благодаті, то зрозуміємо, що Божа благодать і милість виявляється в нашому бажанні жити праведно. І по-третє, лжевчителі відкидали Ісуса. Можливо, вони ніколи не говорили про це у своїх проповідях, не заявляли про це відкрито, але їхнє життя суперечило Його вченню і Його діям.

- Про що Юда попереджає лжевчителів у віршах 5-7?

Він показує їм три приклади того, що подібне безбожжю не залишиться непокараним. (вірш 5-7). Боже пока-

рання спіткає того, хто продовжує жити в гріху.

Вмовляння віруючих (вірші 20-25)

- Які прохання, настанови Юда дає віруючим у віршах 20-21?

«Будуйте», «моліться», «бережіть». Основним із цих понять можна виділити «бережіть себе самих у Божій любові». Ми повинні приділяти час для особистого спілкування з Богом, молитви, і тоді ми збережемо себе в чистоті.

- Що значить берегти себе в Божій любові?

Ми повинні перевіряти себе, щоб наші вчинки й бажання були такими, які Бог благословить. Слова «будуйте» і «моліться» кажуть нам про те, як ми можемо зберігати себе у святості. Ми починаємо цей процес, виконуючи веління «будуйте себе найсвятішою вашою вірою». Тобто уважно, ретельно вивчаючи Боже слово й старанно застосовуючи його навчання у своєму житті. Потім ми молимося Духом Святим. Дуже легко дозволити своїй молитві стати простою щоденною звичкою, коли ми просто повторюємо ті самі фрази й слова, але не додаємо до цього серця.

- Вірші 20-21 закликають нас вникати в себе. До чого ж закликають нас вірші 22-23?

Побачивши того, хто гине, або людину, що вагається, ми ніколи не повинні угашати свого співчуття до людей. Ми повинні продовжувати робити все від нас залежне, щоб рятувати людей від гріха і його наслідків. На-

даючи допомогу з любов'ю в молитві, ви зможете допомогти багатьом.

Застосування

- Які принципи ми можемо взяти з Послання Юди?

Християни повинні бути обережними, остерегатися лжевчителів. Жоден лжевчитель не скаже вам, що він лжевчитель. Вони крадькома входять, щоб приховати свої справжні наміри й плани. Павло був згодний зі словами Юди, і також попереджав про небезпеку вовків в овечій шкурі (Дії 20:29). Він навіть якимось сказав групі керівників церкви так: «Із вас самих навіть мужі постануть, що будуть казати перекручене, аби тільки учнів тягнути за собою...» (Дії 20:30).

Ми, християни, повинні намагатися допомогти повернутися до Бога тим, хто від Нього пішов. Якщо є хоч найменша можливість для цього, ми повинні нею скористатися. Роблячи так, ми повинні як виявляти милосердя (Юд. 22), так і викривати (Юд. 23).

Ну, а найважливіше – це знати істину, щоб бути здатними відрізнити її від неправди (Юд. 17).

Роздайте учням копії завдання «Основи віри». Поясніть, що деякі із цих фундаментальних основ християнства є незмінними протягом століть і навіть тисячоліть. Це далеко не всі істини, за які ми повинні «боротися» (вірш 3), але одні з найважливіших. Попросіть учнів виділити час, щоб попрацювати над завданням удома, вивчити й поглибити своє розуміння цих основних навчань Біблії.

Завдання «Основи віри»

Нижче зазначено п'ять основних тез, на яких ґрунтується християнство. Прочитайте всі вказані посилання й графу «Цінність», щоб довідатися, чому ця істина важлива. Подумайте, які твердження, слова або вчення суперечать цій істині, і запишіть їх в останньому стовпчику.

Істина	Цитата	Цінність	Вчення, які суперечать цьому
Біблія – це одкровення, дане нам Богом	<i>Тимофія 3:16-17; 2 Петра 1:20-21</i>	Біблія – наше авторитетне джерело	
Ісус – Бог, народжений від дівчини	<i>Івана 1:1; Філіп'ян 2:6; Матвія 1:23-25</i>	Якщо Ісус – не Бог, то Він такий же, як і більшість із нас – грішник, якому необхідний Спаситель	
Ісус помер, щоб оплатити наші гріхи	<i>Римлян 5:8; 1 Петра 2:24</i>	Якщо Ісус не оплатив моїх гріхів, то це повинен зробити я сам; а покарання за гріх – вічна смерть	
Ісус у тілі воскрес із мертвих	<i>Дії 2:31-32; 1 Коринтян 15:3-4, 14, 17</i>	Ісус – Святий Божий Помазаник, жертва Якого за наш гріх була прийнята Богом	
Колись Ісус повернеться	<i>Івана 14:1-3; Дії 1:9-11</i>	У цьому наша надія	

Текст: Псалом 97(98):1-2; 2 Петра 3:1-7

Істина: споконвіку Божа рука діє в житті людей для здійснення Його добрих планів

Мета: дозвольте Богові діяти у вашому житті через віру в Христа

Особиста підготовка

Сподіваємося, що ці уроки збагачили як вас, так і ваших учнів. Нехай пройдений матеріал допоможе вам краще розуміти Божу дію в цьому світі й у вас. На завершення цих уроків ми розглянемо тему, як Бог зупинить людську історію й покличе Своїх дітей розділити з Ним вічність. Ми звернемо увагу на біблійну історію, щоб побачити дію Божої руки в житті Його людей, готових виконувати Його волю. Бог діяв у минулому, і ми повинні усвідомити це, а також пам'ятати, що Він продовжує залишатися вірним Своему слову й сьогодні. Більше того, це має слугувати для всіх нас підбадьоренням, щоб більше трудитися для Нього зараз.

Зробіть достатню кількість копій завдання «Вінець життя». Підготуйте розповідь про спортсмена-марафонця: як він готується до змагання, що він готує, які дистанції долає, які нагороди отримує тощо.

Вступ

Поділіться із групою тим, що ви дізналися про спортсмена. Дуже часто, коли марафонець перебуває посередині дистанції, він не може бачити ні початку свого шляху, ні його кінця. Багато в чому цей стан подібний до подолання християнином

життєвої дороги. Кожний з нас перебуває на «біговій доріжці». Ми проходимо марафон життя. Іноді нам здається, що все, що ми вивчаємо з Біблії, відбувалося дуже давно. І часто, навіть незважаючи на те, що ми знаємо, як і чим закінчиться все це життя, нам здається, що ми не зможемо дійти до фінішу. Все це тому, що бачити ми можемо тільки те, що оточує нас *зараз*. Саме тому, подібно до перемтоленого марафонця, ми іноді говоримо: «Все, більше не можу! Навпевно, краще зійти з дистанції».

Євреїв 12 розділ каже нам: «біжим з терпеливістю до боротьби, яка перед нами» (або інакше кажучи – «долаймо відміряну нам дистанцію»). Під боротьбою мається на увазі наше християнське життя. Кожному з нас Бог відміряв дистанцію, яку ми повинні подолати, пройти так, щоб це було Йому до вподоби. Коли ми проходимо відрізок дороги, відміряний нам Богом, трапляються ситуації, у яких дуже легко розчаруватися й вирішити зійти з дистанції. Адже спортсменові часто доводиться відчувати й «вогонь» у ногах, і біль у грудях, і нестачу повітря... Нам потрібно щось, що допоможе нам бігти далі. Саме Господь додасть нам сил, щоб закінчити нашу життєву дистанцію благословенно.

Ми вже розглянули багато біблійних тем і бачили Божу дію в житті людей і цілих народів. Але для того, щоб сьогодні підвести підсумкову риску, ми звернемося до текстів Біблії, які розповідають про останній час.

Робота над темою

Роздайте учням по копії завдання «Вінець життя». Прочитайте вступ уголос і поясніть, що це завдання вони будуть використовувати для записів під час заняття, а наприкінці заняття зможуть поділитися відповідями на запитання. Проведіть обговорення за допомогою питань. Не забувайте приділяти час для того, щоб учні встигали записувати свої думки в розданому їм завданні.

Підтримка минулого **(Пс. 97(98):1-2)**

- Як може розмірковування про здійснені Богом чудеса у минулому стати благословенням для нас сьогодні?

Розчарування, пригніченість – це зброя сатани, яку він використовує найбільш часто. Зневірена, пригнічена людина готова здатися. Але якщо ми продовжимо нагадувати собі про те, що робив Бог у минулому, ми не розчаруємося, не здамося. Ми продовжимо бігти далі.

- Які події, описані в Біблії, можна назвати чудесами?

Нехай учні згадають і назвуть те, що Бог робив у минулому.

- Яким чином ми, на підставі Пс. 97(98), можемо довідатися, що всі ці події в минулому не випадкові?

Всі ці події сталися тому, що Бог діяв, і «Йому помогла правиця Його

та святе рамено Його». Завдяки кожному з чудес ми маємо можливість бачити, що діє не випадок, а Божа рука.

- Які із цих подій служать для вас найбільшим натхненням і підтримкою? Чому?

Дайте можливість коротко висловитися декільком учням.

- Тепер згадайте ваше минуле. Як Божа рука діяла у вашому житті? Які серйозні зміни ви помітили у власному духовному житті? Може, хтось хоче поділитися тим, що Бог зробив у вашому житті нещодавно?

Погляд назад для того, щоб подивитися, як діяла Божа рука в нашому житті, дозволяє нам не розчаруватися й продовжити трудитися для Нього сьогодні. Адже дуже часто дію Його руки у своєму житті ми розуміємо не відразу.

- Яким має бути наше ставлення? Що робити закликає нас псаломське вірші 1?

Згадка про Божу працю веде нас до бажання прославляти й звеличувати Його. Це також є для нас підтримкою для того, щоб усвідомити, що Бог у силі контролювати все, що відбувається як у нашому власному житті, так і в історії всього людства.

Передбачення майбутнього **(2 Петр. 3:5-7)**

- Якою буде остання подія, яку багато хто називає «кінцем світу»?

Ця подія ознаменується тим, що Бог простягне Свою руку до землі, щоби запросити Своїх дітей приєднатися до Нього навечно. Це буде підсумкова риска під історією людства й християнства. З одного боку, цей важкий і виснажливий «біг»,

проходження дистанції стане вже не потрібним. Але що ще більш приємно – ми будемо перебувати в постійному спілкуванні з Богом, бачити Його віч-на-віч. А крім того, отримаємо нагороди за працю, яку для Нього зробили.

- Яким описує кінець світу Петро?

Бог усе зупинить. Курс, яким ішла земля від гріхопадіння Адама, завершиться останнім судом. Бог, Який створив людину для спілкування з ним і для вияву до неї Своєї любові, буде жити зі Своїми людьми завжди. Чи можете ви собі це уявити?!

- Все це здається таким нереально далеким! Як же ми можемо бути впевнені в тому, що це дійсно станеться?

Петро каже, що вся світобудова була зроблена дією Божого слова (вірш 5). Потоп у часи Ноя – також (вірш 6). Тією ж силою Бог вчинить і цей останній суд (вірш 7).

- Біблія каже нам багато про що прекрасне й дивовижне, що ми побачимо на Небесах. Чи можете ви назвати що-небудь із цього? Що побачити ви хотіли б найбільше?

Писання каже нам про те, що на Небесах, де живе Бог, не буде ні болю, ні хвороб, ні плачу. Небеса – місце дивовижної краси. Ми возз'єднаємося з християнами – своїми родичами й друзями, які пішли туди раніше за нас. Але найбільш чудовим буде те, що ми будемо жити разом із Христом!

- Як може погляд на майбутнє допомогти нам зараз, коли ми проходимо нашу земну дистанцію боротьби?

Коли ми звертаємо свою увагу на майбутнє й на наше вічне перебування з Христом, це допомагає нам не здаватися й продовжувати своє

служіння. Ми починаємо бачити благословення, які Бог готує для нас за всі перенесені життєві тягарі та складнощі.

Рішучість у сьогодні (2 Петр. 3:1-4)

- Як реагує цей світ на описане в Біблії майбутнє?

Є ті, хто насміхається над самим існуванням Небес і пекла. Це відбувається тому, що вони просто не хочуть бачити, що Бог робить у цьому світі. Саме тому ми й вивчаємо Біблію, щоб твердо встояти у вірі й не піддатися на помилкові переконання, філософії й вірування.

- Як минуле й майбутнє християн допомагає нам у сьогодні?

Будучи християнами, ми віримо в Божі обіцянки стосовно майбутнього (вірш 4) і пам'ятаємо про те, що Він робив у минулому (вірш 1). Це відкривається нам зі Старого й Нового Заповітів (вірш 2). І коли ми тримаємо в полі зору минуле й майбутнє, ми можемо правильно розглядати й оцінювати своє сьогодні. Але коли ми зупиняємося у вивченні Писання й спілкуванні з Господом, нам буде дуже легко спіткнутися й погодитися з точкою зору безбожників: теперішнє життя – це все, що в нас є. Як тільки це відбувається, ми починаємо розчаровуватися й здаємося. Життя має сенс тільки тоді, коли воно розглядається з точки зору вічності. Навіть невіруючі люди погоджуються із цим, якщо починають замислюватися про сенс життя. Якщо немає ні Небес, ні пекла, то немає й кінцевого суду. Але ж єдине, що втримує людину від зла – це розуміння того, що гріх буде засудже-

ний і покараний. У житті багато несправедливості, люди роблять неправильно й недобре, але кожний обов'язково отримає за заслугами. Також знання істини майбутнього допоможе нам не зосереджуватися повністю на собі. Якщо немає ніякого суду, що мені заважає ставитися до людей, як мені вигідно? Чи можете ви увияти собі, у що перетворилося б усе людство, якби ми жили за власними правилами? Єдине, що не дає цьому статися – внутрішнє переконання людей у тому, що Божий суд усе-таки буде!

- Отже, ви біжите цю дистанцію. Але ви втомлюєтеся, зневірюєтеся, хочете зійти з дистанції. А що найчастіше є цьому причиною, які перешкоди ви зустрічаєте на своєму шляху?

Нас долають наші власні слабкості. Ми розуміємо, що повинні бути кращими, але знову й знову виявляємося «припнутими» гріхом. Або ми щосили намагаємося жити праведно, допомагати іншим... а вони живуть нечесно, і в них виходить краще, ніж у нас. Одна з найчастіших причин для розчарування християнина – зосередження на тому, що дає людям цей світ, на матеріальному, яке можна побачити й відчутися дотик. Теоретично ми відкидаємо філософію й мораль безбожників, що життя в нас тільки одне й потрібно прожити його якнайкраще. Але на практиці, на жаль, прий-

маємо їх і живемо ними. Це й слугує для нас пасткою.

- Що трапиться з усім матеріальним, яке для багатьох так багато значить?

Все це згорить. Коли ми для подолання відміряної нам Богом дистанції відкидаємо те, що не має цінності для вічності, бігти стає значно легше.

Застосування

Зверніть увагу групи на останнє запитання завдання. Попросіть їх визначити практичні кроки, які вони можуть зробити, щоб подолати перешкоди на дорозі проходження за Господом і пам'ятати про Його обітниці. Після цього попросіть їх поділитися цим із іншими. Якщо необхідно, додайте до їхніх міркувань наступне:

- щодня виділяйте час для спілкування з Богом і розвивайте з Ним близькі взаємини;

- не дозволяйте собі настільки захоплюватися роботою, щоб не залишалось часу побути з родиною й у спілкуванні з Господом;

- беріть активну участь у служінні й житті церкви;

- шукайте методи допомогти людям, які в чомусь мають потребу, діліться з ними звісткою про Христа;

- шукайте підтримки в минулому й надію в майбутньому, які Бог розкриває через Своє Слово.

Закликайте учнів робити все це, починаючи із сьогоднішнього дня.

Завдання «Вінець життя»

Без сумніву, проходячи відрізок християнського життя, ми і втомлюємося, і розчаруємося. Іноді корисно зупинитися й замислитися, що ми повинні робити. Це завдання дозволить вам поміркувати про те, чим є життя християнина й чого Бог від вас очікує.

Підтримка минулого

Із усього, що Біблія каже про зроблені Богом діла, які Його дії підтримують вас найбільше? Чому?

Згадайте своє минуле. Які поворотні моменти свого духовного життя ви можете виділити?

Передбачення майбутнього

Біблія говорить нам про багато чудес і красу Небес. Запишіть нижче ті з них, які ви пам'ятайте. Які з них ви бажали б побачити більше за інші? Чому?

Рішучість у сьогодні

Існує багато того, що є перешкодою на дорозі проходження за Господом. Що саме? Що ви можете зробити, щоб це подолати?

Можна настільки захопитися тим, що пропонує цей світ, що й забути, що це все – тимчасове. Що вам необхідно робити, щоб постійно пам'ятати про Божі обітницї?

**«Спасіння Своє Господь виявив, перед очима народів відкрив Свою правду»
(Псалом 97(98):2)**